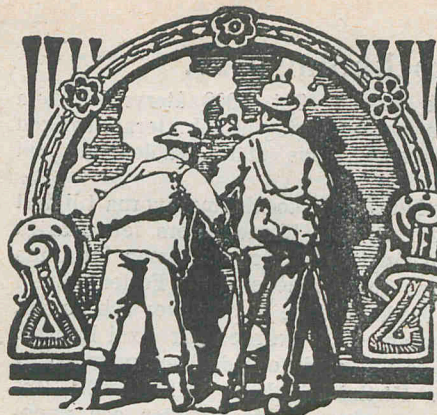

UDGIVET AF DE CENTRALISEREDE SKANDINAVISKE FORENINGER

Den færende Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET

Nº 1

Januar 1929

XXVIII. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Et glædeligt Nytaar!

ønskes alle Bladets Læsere hvor de end findes i den vide Verde! Ja, vi indenfor C. U. K., kan virkelig bruge Udtrykket «den vide Verden»; thi vi er spredt over hele Evropa, har fattet Fod i Nordafrika, og har ogsaa enkelte Pionerer i Amerika. Fra at være en Organisation af Foreninger bestaaende af lutter rejsende Svende, med Undtagelse af et Par enkelte Afdelinger, hvor der var bosiddende Naver som Medlemmer i større Antal, er vi bleven en Sammenslutning, der ikke alene omfatter maaske 90 % af alle rejsende Svende (vor er Skylden jo ikke, at det relative Antal af disse endnu ikke paa langt nær er saa stort som før Krigen), men ogsaa et stort Antal bosiddende Naver i alle Afdelinger, og medens vi før ikke havde nogen videre Forbindelse med vore Hjemlande, staar nu Berejste i Sverige, Norge og Danmark Last og Brast med os. — C. U. K.s Grundlag, Basis, er vel nu saa idealt som det overhovedet er muligt. Før holdt vore bosiddende Landsmænd sig for det meste væk fra Foreningerne, støttede dem hverken med Arbejde indenfor disse eller blot med at være Medlem. Nu derimod har som sagt alle vore Afdelinger, i al Fald i Tyskland og Svejts, en sikker Basis af gifte Medlemmer, og kan man tænke sig noget mere ideelt, end at vore tidligere Rejsefæller, Kammerater herudefra, de berejste C. U. K.-Naver hjemme, staar sluttet om C. U. K.s Fane; ihukommende at det ikke er nok at tage Ordet «Nav» ret tit i Munden: man maa ogsaa være det! Og det har mange af vore Berejste hjemme omsat i Handling, nemlig alle dem, som staar i C. U. K. For det overvejende Flertal af disse gælder, at dér ikke alene er Mundvejr og tom Snak; dér er virkelig Kammeratskab, og disse vore Kammerater rækker alle vi herude Haanden til et ærligt og fast Naver-Haandtryk!

Vi gaar nu ind i en Periode, hvor der muligvis vil blive givet vor Organisation lidt andre Rammer at arbejde i, især med Henblik til vore Afdelinger hjemme. Men det er allsammen noget, der kan ordnes i Fordragelighed, saadan som det sømmer sig Naver, Kammerater, Lands-

mænd. Grundlaget for hele vor Sammenslutning er i Orden, nemlig det vidtomspændende Sammenhold og Kammeratskab mellem os herude — gifte og ugifte — og Eliten af de Berejste hjemme... og saa ordner sig Resten nok.

G. S. Nilson har i sine Betragtninger i dette Blads Juleudgave, henvist til, at selv om vi har maattet kæmpe mod mangt og meget i Aarenes Løb, har der dog ogsaa været mange Lyspunkter; ikke saa store, som vi kunde ønske dem, men dog Lyspunkter, hvad vi her i Zürich med den store Naverinvasion de sidste 4 Aar jo nok kan tale med om. — Gid at disse Lyspunkter ret kraftig maa formere sig i det nye Aar, og at vor Kongres maa bidrage til at gøre C. U. K. større og bedre, til yderligere at svejts os sammen, hvor vi end findes, saadan som ogsaa G. S. N. har paapeget var Tilfældet med Aarhus-Kongressen i 1921.

Vore Medlemmer bestaar jo hovedsagelig af Haandværkssvende og — Mestre, dem som — trods deres selvstændige Erhverv — ikke har glemt, at de selv engang var rejsende Svende, at de selv engang i Ungdommens Dage var glade for C. U. K.; men Tiderne har samtidigt medført, at alle maa kæmpe haardere og samtidigt usikrere for det daglige Brød: hvad bringer Dagen i Morgen? noget, som ikke mindst vore Kammerater hjemme kan tale med om. Herfra skal da lyde et oprigtigt Ønske til alle vore Medlemmer, om at det nye Aar ikke maa forme sig for strengt for hver enkelt personlig; men at tværtimod mange Naver og Naver-Hjem maa blive tilsmilet af baade Lykke og Tilfredshed!

Og skal vi saa ikke til Slut forenes i et dundrende Leve for vor Organisation. De rejsende og berejste Navers Organisation

C. U. K. længe leve!

Zürich, Nytaar 1929.

H. J. Larsen.

Ny-Aarets og Svendens Længsler.

Jeg atter mit blege Aasyn vender
— mod Solen!
Og se! Derfremme jeg straks genkender
Violen!

og søde smaa hvide og blaa Anemoner,
ja spirende Kapsler i Træernes Kroner:
Ak kunde jeg naa Eders Zoner.

Jeg nemmer en herlig krydrende Duft
— i Skoven!
Langt borte jeg hører en tonende Luft
— foroven!
Histude alt grønnes i svulmende Grød,
i Mildhedens Regn og Solvældets Glød:
— Af Længsel mit Hjerte maa bløde.

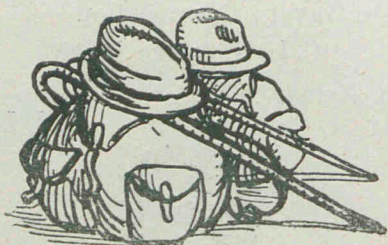
Men ak! Med Favnen af Barskhed og Kulde
— jeg vandrer!
Min Dragt med Sole og sneklædt Mulde
— forandre!
Om Sindet bli'r hærdet af susende Vinde;
om Frost bider Læben — om Sneen forblinde:
— Jeg Vaaren engang dog skal finde.

Og Svenden, som sidder bag Ruden derinde
— paa Stolen!
Han stirrer i Længsel — han stirrer i Blinde
— paa Solen!
Han klapper sin Randsel, vemodig han sukker,
og Længsel blid ham i Sindet vugger:
— Han lytter... hvor Hjertet dog klukker.

Han kaster sit Blik paa de drivende Skyer
— derude!
Han høre det stormer fra fremmede Byer
— og tude!
Da bryder der gennem Skyen en Straale,
— Oh! jubler Svenden — det kan jeg ej taale,
min Kraft maa med Solen sig maale.

Men Solen saa liflig sig atter forputter
— bag Skyen!
Men Længslen er vaagnet, og Svenden nu strutter
— ad Byen!
Da stirrer han ud i det isnende Fjerne,
langt ude han skimter en Mildhedens Stjerne:
— Den lover ham Vaaren saa gerne.

Det synger saa stille i Brystet derinde
— Du Daare!
hvordan kan et Solstrejf dig saadan forblinde
— bedaare?
Men Svenden han ler, saa det klukker i Vinden
— af Barskheds-Naturen, jeg rankes som Linden.
— Jeg altid har Foraar paa Kinden.

Stockholmsbrev.

Vid halvårsmöte den 10 Okt. 1928 återvaldes hela den gamla styrelsen med undantag av sekreteraren vilken undanbött sig återval. I hans ställe valdes arkitekt Thomas Pedersen.

Den 3. Nov. samlades alla Stockholmsnaverna till fest för att fira Klub för Beresta Skandinavens femtonåriga tillvaro. Det var ju långt över tiden men man får finna sig i sådant i denna lokalbristens stad. Festen blev i allo vällyckad. Kl. 9. hälsades de 62 st. naver och damer, som mött upp, välkomna av festvärden hrr Axel Hansen. Därefter intogs supée vilken då och då blev avbruten av käcka naversånger. Festalet hölls av G. S. Nilsson. Talaren erindrade om orsaken till festligheten och uppehöll sig särskilt vid de unga naver som år 1913 hemkommit från sina utlandsresor och beslutat bilda en avd. av C. U. K. i staden. Dessa naver, sade talaren, buro ännu på den ungdomens glöd och hänförelse för den idéella uppgift de tagit till sin då de föresatt sig att i Sverige bilda små härdar som kunde vara till tjänst med upplysningar åt unga reslystna som ämnade sig ut för att praktisera i sina yrken.

Den ledande i denna pionärskara var en ung man som erhållit smeknamnet Blekingepelle. Det var inget hugskott eller tillfälligt påhitt av Pelle att det borde finnas en naverklubb i just denna stad, det bevisade han tillfullo, i det att han tvenne gånger agiterade samman klubbar i Södertelje och om talaren icke mindes allt för illa så blev han orsak till en klubb i en av Norges städer tillika. Heder åt en sådan nav!

År 1913 var gynsamt för en start av naverklubbor i Skandinavien. Vid den tiden kunde envar som var försedd med pass från sitt hemland resa och söka arbete var helst han hade lust. Det hade varit några synnerligen goda år på kontinenten och rätt många unga «svenner» hade varit ute och kommit i kontakt med naverna. Men annorlunde skulle det bli sommaren 1914. I och med världskrigets utbrott blevo nationernas gränser stängda och hava praktisk taget vorit stängda sen dess. Räknade man alltså bort det första gynnsamma året, hade klubben sedan dess levat under de mest ogynnsamma förhållande, då man tar i betraktande dess verksamhetsuppgift. Detta förhållande jämte C. U. K. s. stränga bestämmelser för medlemskap, hade gjort att numerären i klubben icke blivit så stor. Men den som varit med sedan andra året, kände sig glad över att vi äro så många som vi äro. Klubben kunde varit avsomnad så som det hänt med de andra klubbarna i Sverige, men det hade varit något av envishet och hopp om bättre tider som gjort att de få medlemmarna inte velat ge tapt då det såg som mörkast ut. Talaren skildrade därefter huru som de ett år icke kunde bringa upp mer än tre (3) aktiva medlemmar till årsfesten vilken dock trots allt gick av stapeln förstärkt som den var av de trenne navernas damer.

Annorlunda är det i dag, sade talaren. Trots alla motigheter och hinder för det arbetande folket att få resa som de vilja, så har Klubb för Beresta då och då fått ett tillskott av medlemmar och är i denna stund av det stabilaste man gärna kan tänka sig. Vi äro förtfärande inte så värst många, men vi ha anledning att framhålla den trohet och stabilitet som nu behärskar våra medlemmar. Vi ha ju nu, för att nämna några stycken; en medl. som tillhört klubben i över 14 år, en i över 12 år, fyra stycken i omkring 8 år, en i 6 år och en i 5 år o. s. v.

Blir bara gränsspärrarna fjärnade — ock vissa

överenskommelser emellan stormakterna tyda därpå att vi närma oss en sådan tid — då skall vårt lands unga industriarbetare och hantverkare söka sig ut för att taga lärdom och erfarenhet hos andra för att sedan vända hem igen och bli nyttiga medborgare och naturlighvis komma till oss. Och samtidigt som våra unga resa därute skola andra länders unga, och då i främsta rummet grannarnas, de danskes, de norskes och de finskes, komma till oss ty, kanhända finns det även här något att taga vara på och taga med sig hem. Då skall «Klubb för Beresta» växa i numerär styrka och anseende och kanske en gång få visa att, vi inte äro allenast ett sällskap som ställer till fester ett par gånger på året, utan att våra syften äro vida högre. Och vem vill föresten förneka nyttan av folkens direkta vaxelverkan. Den leder till varaktigt fred och den leder till kultur.

Och nu i förhoppning om att den ljusa tid med frihet som vi efterlängta ej skall vara allt för avlägsen så höjer jag mitt glas för femtonåringen. Må han leva!»

Efter de kraftiga hurraropen talade så vår nyvordne sekreterare Thomas Pedersen för det kvinliga inslaget vid festen. Vi borde allt få se det täcka könet något oftare vid navernas sammenkomster och varför icke ställa till med damaftnar då och då. Pedersen betygade vidare vilken nyttig organisation C. U. K. var. Själv ganska berest ansåg han sig kunna fälla det omdömet. Sedan det därefter även hurrats för damerna bröts det upp från bordet och nu vidtog dansen vilken pågick till kl. 2. Tråkigt nog för de danslystna blev det ett par avbrott. Det första var för kaffedrickning med tillbehör samt hälsnings och telegramuppläsning. Sju naverklubbar och två privatpersoner hade skickat hälsningar eller telegram. Vi tacka härmed hjärtligast. Andra avbrottet blev då tombolans vinster utdelades och fru Fortuna fick visa sin nyckfulla givmildhet. Klubben hade anordnat en tombola och hade för den skull tillskrivet ett antal klubbar och vädjat till deras hjärta om en gåva till densamma. Glädjande nog hava vi behövt sända tackskrivelser för 12 gåvor, så det syns att naverna litevar stans aro besjälade av ett hjälpsamt sinnelag.

Festtalaren själv.

Som det fremgaar af G. S. s. interessante Beretning om Stockholmerafdelingens Genvordigheter och sluttelige Fremgang i de 15 Aar, den allerede har bag sig, har vore gode Stockholmernaver i Anledning af deres vellykkede Stiftelsesfest lanceret en ny Idé, nemlig en Tombola, hvortil der blev bedt om en Gave fra forskellige af Broderafdelingerne, eller vel nok Flertallet af disse. Gaven skulde ikke være stor, det blev udtrykkelig præciseret, men original, d. v. s. af en saadan Art, at den virkelig kunde være en *Hilsen* til Jubilaren fra en Afdeling i et helt andet Land. Ideen er god; thi en saadan Tombola kan faa et *originall* Præg og sætte sit Stempel paa en Fest — og for den enkelte Afdeling kan en saadan Gave til et Par Fr. eller Mark eller Kr. ikke spille nogen Rolle, medens man samtidigt bidrager til at knytte Baandet *fastere* mellem vore Afdelinger.

Tilføjes maa dog, at Ideen *kun er god*, saalænge den *ikke misbruges*, og derfor bør saadanne Henvendelser til Broderafdelingerne *kun ske*, naar en Afdeling fejrer en *virkelig stor Fest* i Anledning af et eller andet «rundt» Jubilæum, netop som det var Tilfældet med Stockholmerafdelingen. *Red.*

**Ethvert interesseret Medlem
ordner sin Bog nu til Aarsskiftet!**

Danske Rejsestipendier.

Nu er Tiden inde til at søge de saakaldte Rejselegater. Det var før særlig de udrejsende Unge, der søgte disse Legater, dog ogsaa ofte saadanne Svende, der opholdt sig i Udlandet, og gaar vi ud fra, at en almindelig Oversigt over de vigtigste Legater vil have Interesse for vore Medlemmer, ikke mindst ude. Man kan vel nok sige, at en Svend ogsaa kan klare sig uden Legat; det maa de fleste jo ogsaa, men vi er samtidigt af den Mening, at faktisk forstaa Svende, der er vant til at rejse, at faa meget mere ud af et saadant Legat, end den unge Svend, der lige kommer hjemme fra og som først skal til at samle sig dyrekøbt Erfaring. Uden at overdrive kan man nok sige, at et Rejselegat faktisk gør mere Nytte, naar det bliver brugt af Folk, der *forstaa* at rejse. C. U. K. har alt længe haft sin Opmærksomhed henvendt derpaa og arbejdet for bedre Forstaaelse fra Legaternes Side, om at det først og fremmest gælder at Pengene virkelig bliver brugt paa bedste Maade, og det gør de sikkert af Svende, der forstaa at planlægge en Rejse og under Rejsen leve paa billigste Maade. Fra det Reiersenske Fond, hvor vi har fundet stor Forstaaelse for vore Bestræbelser, er da ogsaa blevet erklæret, at det først og fremmest vil tage Hensyn til saadanne Ansøgere, der er et af Hovedsprogene mægtig, ligesom det ogsaa har lovet at udvirke hos andre Legater, at der især bliver taget Hensyn til saadanne, der har forberedt sig paa Rejsen.

Der fordres ved de fleste Ansøgninger Anbefalinger af en eller flere agtværdige Mænd, og betragter vi det som en Selvfølge, at Anbefalinger virkelig kun gives, hvor det kan forsvares, saadan at de forskellige Legater med Tiden kommer til at indse, at en Ansøgning fra et Medlem af C. U. K., enten det saa er hjemme eller ude, er en Anbefaling for Vedkommende. Vi opfordrer Svendene til at bemærke paa Ansøgningerne, at Vedkommende staa som Medlem af de rejsende og berejste skandinaviske Haandværkeres Organisation: C. U. K., ligesom vi ogsaa er villige til at lade C. U. K. s Sekretariat bekræfte dette. Indsendelse derom rettes til Forretningsføreren.

Altsaa Svende! Læs! Vælg! Søg!

Reiersenske Fond.

Det af den i 1795 afdøde Etatsr. Niels Lunde Reiersen til Manufakturvæsenets og Industriens Udvidelse i København og de sjællandske Købstæder, stiftede Fond, ejede efter det offentliggjorte Regnskab ved Udgangen af 1920 en rentebærende Hovedkapital af 1,098,370 Kr. Dens Indtægter anvendes fornemmelig til at yde aarlige Bidrag dels til saadanne Institutioner, der virker til Industriens Fremme, dels til at lette Udg. af Skrifter, fornemmelig periodiske, der vedrører de industrielle Fag, dels til at fremme Virksomheden i saadanne Skoler, der især er bestemte for Haandværkers Uddannelse. Endelig virker Fonden ved at tilstaa Rejseunderstøttelse til fortrinlige Fabrikanter, Haandværkere og Teknikere, for at de kan gøre sig bekendte med de Fremskridt, deres Fag har opnaaet i Udlandet; Ansøgninger om disse skal være skrevne paa Blanketter, der udleveres fra Fondens Kontor, *Vodroffsvej 13^a, København*, i Januar Maaned og maa være indsendte til samme inden 15. Februar, dog gøres opmærksom paa, at Ansøgere, der har *selvstændigt Erhverv* og *fast Ophold* uden for Sjælland, ikke kan komme i Betragtning; derimod vil saadanne, f. Eks. Svende, der ikke har fast Ophold, nok kunne søge Stipendierne, selv om de ikke er

Sjællændere. Har Ansøgeren ikke inden Udgangen af Marts faaet Svar paa sit Andragende, er han ikke kommen i Betragtning.

Garvermester C. W. Gerickes Legat.

Formue: 1,500,000 Kr., giver i Portioner fra 300 til 600 Kr. a) Understøttelse til Studenter, Seminarister og enhver, der læser til en Eksamen, der staar under det offentlige Kontrol, og hvortil kun saadanne kunne indstille sig, som enten er Studenter eller have bestaaet

kommes Tilsendelsen ikke, ligesom der ogsaa maa være vedlagt Porto til Svaret. Svende, der ikke besidder danske Frimærker, kan vedlægge en saakaldt international Svarkupon, der faas paa ethvert Posthus. — Selv om Børn af Forældre i Frederiksværk fortrinsvis kommer i Betragtning, er Legatets Kapital saa stor, at der altid er mange Portioner af Rejsestipendier tilovers til saadanne Danske, der ikke har nogen Forbindelse med Frederiksværk, hvorfor vi ogsaa kan anbefale vore Medlemmer at søge dette Legat.

Zürcher afdelingen 1928.

Realeksamen eller Præliminæreksamen; b) *Rejseunderstøttelse og rentefri Laan til unge Haandværkere.*

Kontoret er Dyrkøb 7 II, København hvorfra Skemaer udlæres, hvortil de igen maa indleveres inden 1. Maj.

I Tilfælde af Tilstaaelse af Stipendiet vil Meddelelse derom blive sendt Vedkommende inden Juni Termins Begyndelse.

K. A. Larssens og Hustru L. M. Larssen født, Thodbergs Legat.

Legates Kapital er over 2 Millioner Kroner. Renterne anvendes tildels til *Rejsestipendier* i Portioner paa 300 til 3000 Kr. til Polyteknikere, *Mekanikere* eller *Haandværkere* (Mester eller Svende), dog saaledes at Børn af Forældre i Frederiksværk fortrinsvis kommer i Betragtning, samt til Udlaan i Sommer indtil 4000 Kroner mod 2 % pr. A. og Amortisation i 20 Terminer til Polyteknikere, Haandværkere eller Købmænd for derved at hjælpe dem i Vej i Danmark.

Ansøgningsskemaer udleveres hvert Aar i Januar Maaned. Blanketter faas paa Legatets Kontor Amager-torv 9, København. Man maa enten forlange Blanketter til Rejsestipendium eller til Laan, ellers efter-

Glashandler Johan Franz Ronges Fond.

Dette er ogsaa et stort Legat, med en Formue paa ca. 1,740,000 Kr., af hvilke Midler der uddeles Portioner til Uddannelse, derunder ved Rejser, bl. a. ogsaa for unge Haandværkere. Kontoret er *Gyldenløvsgade 1, København.*

Enkefru Mette Cathrine Raarups Mindelegat.

Afdeling for yngre Bygningshaandværkere, til deres videre Uddannelse. Legatet bortgives som Rejseunderstøttelse af ikke under 200 Kr., og der fordres, at den paagældende er Svend i sit Fag.

I Betragtning ved Uddelingen vil komme Bygningshaandværkere, der med godt Resultat har afsluttet Undervisningen ved den paagældende tekniske Skole. Kontoret er *Amagertorv 24, København.*

Ovenstaaende to Legater kommer nærmest i Betragtning for Svende hjemme, og det samme gælder for de to nedennævnte Ansøgningsmuligheder:

Understøttelser af Statskassen til Rejser eller Studiophold, fortrinsvis i Udlandet, for ubemidlede Haandværkere og ligestillede.

Ansøgning om at komme i Betragtning ved Forde-lingen af det Beløb, der ved Finansloven forventes be-

vilget til Understøttelse til Rejser eller Studieophold, fortrinsvis i Udlandet, for ubemidlede Haandværkere og ligestillede maa indgives til Handelsministeriet inden 1. Marts 1929.

Skemaer til de ommeldte Ansøgninger kan erholdes ved Henvendelse til Ministeriet.

Tilskud til Studierejser for Haandværkere.

Paa Ministeriet for Industri, Handel og Søfarts Budget for Finansloven bevilges et Beløb til Studierejser i Ind- og Udland for Haandværksmestre, Industridrivende og andre dermed ligestillede.

Ansøgninger om at komme i Betragtning ved Uddeling af nævnte Beløb bør indeholde Oplysninger om Ansøgnernes Alder, Uddannelse og øvrige i Betragtning kommende Forhold, endvidere om de Steder, Ansøgeren agter at besøge, om det nærmere Øjemed med Rejsen samt endelig om, hvor stort et Beløb, Ansøgeren anser fornødent for at kunne udføre Rejsen.

De ommeldte Ansøgninger, der maa være forsynede med Stempel til Takst 1 Krone, indsendes til Handelsministeriet inden den 1. Marts d. A.

Der findes *ikke* Skema til Ansøgningerne.

Hvad sidstnævnte Ansøgningsmulighed angaar, omfatter den jo kun Mestre; men da vi har mange saadanne hjemme som Medlemmer, og det ikke de daarlige, baade hvad faglig Dygtighed og almén Interesse angaar, har vi medtaget ogsaa denne Mulighed. — Mestre kan jo ogsaa ansøge *K. A. Larsens og Hustrus Legat*, samt det *Reiersenske*, for sidstes Vedkommende dog altsaa kun, dersom Ansøgeren er bosat paa Sjælland.

Hvad Statens Rejseunderstøttelser angaar, kan det betragtes som givet, at Ansøgeren ikke er kommen i Betragtning, saafremt Svar ikke er indløbet inden 1. Juli, og forøvrigt er at sige, at det er temmelig svært at opnaa Rejseunderstøttelse fra Staten, idet Ansøgnernes Antal er meget stort og ogsaa mange har anbefalinger fra bekendte Mænd, anbefalinger, som det ikke er enhver givet at skaffe. Svende, der har særlig fine anbefalinger kan det alligevel anbefales at søge. — For alle Ansøgninger gælder, ogsaa de private Legater, at de maa være selvskevrne og selvfølgelig ledsaget af saa mange anbefalinger som muligt, eller Afskrifter af disse, der maa bekræftes af Konsulater eller agtværdige Mænd. —

Der kan godt ansøges om flere Legater i det samme Aar, men maa dette bemærkes paa hver Ansøgning, og hvilke der søges.

Opmærksomheden henledes endvidere paa, at der i Almindelighed ikke tages Hensyn til forkert eller sjusket udfyldte eller forsendt indsendte Ansøgninger.

*

Vi har nu i ovenstaaende søgt at give saa fyldige Oplysninger som muligt om alle i Betragt kommende Muligheder for at faa Del i en kærkommen finansiell Understøttelse paa Rejsen, dog er det er muligt, at der yderligere gives andre Legater, som er os ubekendt og som kan have Interesse for vore Medlemmer og er vi taknemlig for enhver Oplysning og Meddelelse, der i saa Henseende kan være vore Medlemmer til Nytte.

Redaktionen.

Ingen Restancer.

Alle Medlemmer bedes bistaa Kassererne og øvrige Tillidsmænd i deres Arbejde for at inddæmme Restancerne saa meget som muligt, ved selv rettidig at indbetale Kontingentet nu til Kvartalskiftet den 1. April.

Navernaalen.

Naver kæk
frisk syng væk,
endnu er en Rest tilbage,
Svende fra de gamle Dage,
der vil kæmpe for vor Sag.
Staa vi samlet er vi stærke,
da skal lyse Haabets Sol,
for vort Navermærke
Enigheds Symbol.

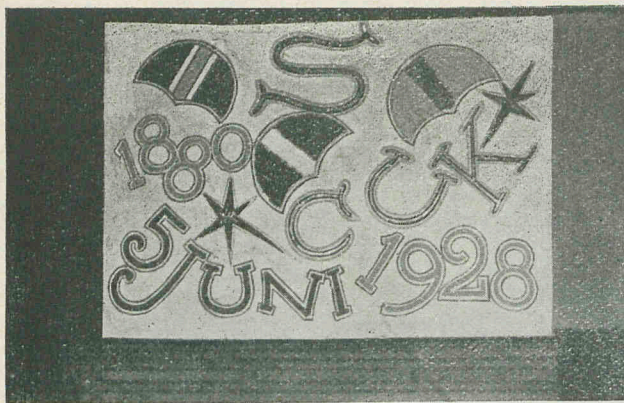
Ovenstaaende er en Afbildning af Æreemblemet, d. v. s. det Emblem, der overrækkes alle Medlemmer, der kan fejre Jubilæum som Medlemmer af C. U. K. i uafbrudt 25 Aar. — Som man ser, er det vort almindelige Emblem, omgivet af en Krans af forgyldte, stiliserede Egeblade (tegnet af en Zürchernav), og uden at vilde prale, kan det nok siges, at det er et Emblem, der «*gør sig*». Blot pokkers, at det er saa vanskelig at komme i Besiddelse af!

Til Dato er følgende Medlemmer bleven overrakt Emblemet:

P. Jørgensen, Kreuzlingen;
W. Riisfeldt, St. Gallen;
Lorens Møller, Düsseldorf;
A. Magnussen, Aarhus;
Peter Olsen, Hamborg;
Em. Bjerregaard, København og
C. Bjørklund, München.

Hvad de andre Billeder i Bladet angaar, er Gruppebilledet fra Zürich en Erindring fra Sommerens skønne Tid. Det har blot ikke før fundet Plads i Bladet. Forøvrigt er det vel nok et af de største Gruppebilleder, der er taget indenfor C. U. K. med udelukkende Medlemmer paa, hvad er Tilfældet med nævnte Billede. Paa Foreningsbilleder (Billeder fra Fester eller Udflugter er noget andet) hører kun Medlemmer. — Det andet Billede viser en original Maade at benytte C. U. K.'s Emblem som Dekoration paa, og kan maaske give andre Afdelinger Ideer, nu da vi kommer ind i den rigtige Festsaison. — Forøvrigt gav Billedet ogsaa Anledning til Vitser om Bomber og Granater, der lader Emblemet ryge omkring i Luften. — Apropos Festsaison, er det ret at haabe, at Afdelingerne hjemme vil forstaa at finde det rigtige Samarbejde m. H. t. gensidig Laan af Dekorationer, Dragter, Idseer osv. Der kan spares *Penge* paa den Maade og samtidigt laves noget mere storslaaet, end den enkelte Afdeling magter. Inden vi véd af det er vi inde i Karnevalstiden — og da gælder det at være parat.

Red.

En C. U. K.-Dekoration.

Opraab til alle Naver!

Som meddelt i Den farende Svend har Zürcherforeningen vedtaget at nedsætte en Kommission til Udarbejdelse af en ny Sangbog og har valgt undertegnede dertil. — Vi er os imidlertid bevidst, ikke at kunde udføre vort Arbejde rigtigt, d. v. s. skabe en saadan Sangbog, at den tilfredsstiller alle rimelige Krav, man kan forlange af en moderne Naver-Sangbog, uden at vi faar Medarbejdere rundt omkring fra. I sidste Instans er det ganske vist os respektive Zürcherafdelingen, som træffer den definitive Bestemmelse vedrørende Sangbogens Affattelse og endelige Form; men jo flere Naver, der interesserer sig for vor ny Sangbog, jo bedre vil den sikkert blive.

Saasandt som at Naver ikke kan tænkes uden Sang, saa sandt er det ogsaa, at vor ny Sangbog vil komme til at interessere alle Medlemmer. Idet vi derfor samtidigt henviser til Forretningsførerens mere udførlige Fremstilling vedrørende Sangbogen, retter vi hermed en kraftig Opfordring til alle Afdelinger om at diskutere Sangbogen og indsende Forslag vedrørende ny Sange, Udeladelse af enkelte, overhovedet af Forslag, som kan bidrage til at gøre vor Sangbog til en rigtig Naver-Sangbog, til at gøre den saa uundværlig og samtidigt saa praktisk som muligt. — Alle Skrivelser vedrørende Sangbogen bedes indsendt til Forretningsføreren og haaber vi paa stor Interesse fra alle Sider, saaledes at vi kan blive lettet i Arbejdet for at skabe den ideale Naver-Sangbog.

Med kraftig C. U. K.-Hilsen!

Zürich, i December 1928.

Sangbogs-Kommissionen:

Kaj Andersen.

Aage Justesen.

H. J. Larsen.

Den ny Naver-Sangbog.

For 16 Aar siden udkom tredje Udgave af vor Sangbog, d. v. s. den, som nu bruges i alle vore Afdelinger. Naar der er gaaet saa mange Aar før tredje Udgave snart er udsolgt, er Grunden den, at Oplaget dels var temmelig stort (5000 Stk.), dels at Krigen og de nærmest derpaa følgende Aar bragte temmelig Tilbagegang i Salget af Sangbogen. Før Krigen havde vi jo langt større Vekslen af vore Medlemmer; hvert Aar drog et stort Antal unge Svende ud, og da mange af disse købte en Sangbog, dels for at have en ved Haanden paa Udflugt ude, dels for at have en Erindring om Dagene i Udlandet, er det klart, at dette indvirkede gunstigt paa Sangbogens Salg. Med Krigen hørte dette saa godt som op, og de nærmest følgende Aar bragte heller intet stort Salg, først da Svendene kunde komme lidt ud igen, selv om det ikke tilnærmelsesvis var det Antal, som før 1914, steg Salget igen: ny Afdelinger blev oprettet, og mangen Svend købte sig igen en Sangbog.

Nu skal vi altsaa have ny Sangbog og vil det da være paa sin Plads i faa Ord at redegøre for dennes Udgivelse. Den første Naver-Sangbog hed den «Syngende Nav», hvorefter den fik sit nuværende Navn. Den blev udgivet af «Skandinavisk Forening Zürich», der i 1907 overdrog hele Oplaget og den videre Forlagsret til det nydannede «Spetzler-Fond», der blev oprettet til Ære og Minde om Bogbindermester *Johs. Spetzler* fra Flensborg, som i over 25 Aar uafbrudt var en nidkær Kasserer først for Skandinavisk Forening i Zürich og siden, da denne gik ind i C. U. K., for Zürcherafdelingen. Dette Fond har allerede gjort meget godt og vil der i et af Bladets første Numre blive Lejlighed til at belyse dette Fond og dets Virksomhed nærmere. Denne Gang vil vi holde os til Emnet: *Sangbogen*.

Hvad nu dennes Titel angaar, stemmer det jo, at den er Sangbog for den farende Svend og for de skandinaviske Foreninger i Udlandet, men den er sandelig ogsaa blevet det for vore Afdelinger *hjemme*, saa det er givet, at Titlen maa forandres. Den gamle Titel: Den syngende Nav, kunde maaske komme til Ære og Værdighed igen, som *Hovedtitel*, med passende Undertitler som for den farende Svend, C. U. K.'s Afdelinger ude og hjemme etc.

Foruden den nuværende Velkomstsang, som har bevist sin Livskraft, idet den vel nok synges i alle Afdelinger ude, maa der ogsaa en ind, som passer for Afdelingerne hjemme. Der er i saa Henseende gjort flere Forsøg og saa vidt jeg véd, er den bedste Velkomstsang for hjemme lavet af «Silde» i Horsens. Maaske Stockhomerafdelingen kunde fremskaffe en Velkomstsang paa Svensk for Sveriges Vedkommende, eller oversætte «Silde», dersom det er muligt... og saa er vi naaet saa langt, at vi kan tage fat paa selve Udvalget af de Sange, der skal i Sangbogen.

Hvad der er urørlig i Bogen er de gode gamle Naver-sange, dem som danner *Kernen* i denne. Maaske er der et Par enkelte, der kan udskydes, til Gengæld kommer der enkelte ny i. At «Silde»s friske og raske Sang for C. U. K., offentliggjort i Bladet Nr. 12 for 1926, og hvoraf første Vers staar under Afbildningen af C. U. K.'s Æresemblem i dette Blad, kommer i den ny Sangbog, finder jeg f. Eks. for givet. — Mange ny Naversange kommer dog ikke til, derimod er der siden 1912 jo fremkommen en Del Folkesange, som absolut maa i, jeg behøver saaledes blot at nævne «Du danske Mand» og «Hils fra mig derhjemme». Sange som Drachmans «Midsommervise» og «Farvel lille Grethe» bør ogsaa i, ligedes af svenske: Värmlandsvisen, «Soldatgossen», osv. —

Den største Forøgelse kommer vel Sangbogens» udenlandske» Del til at bringe. Vore mange Medlemmer hjemme, vil gerne, naar de kommer sammen i Hulen, mindes «Tiden derude», og det kan ikke gøres bedre end ved at synge nogle af de Folkesange, som man hørte Folket, man var iblandt, synge. I vor nuværende Sangbog findes jo allerede flere tyske Sange, hvoraf et Par der aldrig synges, som 171,174 og 186 bør udelades. Til Gengæld bør Svejtersange som «Berner Oberland», «Emmentalerlied», «Vo Luzern gäge Wäggis zue», «Roulez Tambour», samt tyske som «Aus der Jugendzeit» und «Wohlauf noch getrunken den funkelnden Wein», finde Plads i Sangbogen. Maaske ogsaa et Par italienske som «Sancta Lucia» og «Sole mio», Marseilaisen paa fransk, og muligvis yderligere et Par franske Folkesange.

Fra vor altid sanginteresserede Lor. Møller i Düsseldorf, har undertegnede allerede faaet langt Brev om Sangbogen, og er vor gamle Møller af den Opfattelse, at Sangbogen bør være tyndere, saa man paa Valsen eller Ture bedre kan have den med sig. Som den er nu, er den efter min Mening dog ikke tykkere, end at enhver uden Besvær kan føre Sangbogen med sig. For at faa Plads til de ny Sange uden at gøre Sangbogen uhaandterligere, er det selvfølgelig nødvendigt at udelade nogle af de Sange, der staar deri, og hvor ondt det end kan skære i Hjertet ved at maatte udskyde i sig selv kunne Sange, er der ingen anden Vej udenom, naar disse Sange saa godt som aldrig synges, enten det nu er fordi Melodien er temmelig ubekendt eller vanskelig at synge. I Betragtning af, at i al Fald vi Danske i Almindelighed nok kan siges, ikke at høre til de med Toner og Sangkultur mest begavede, maa vi først og fremmest lægge Vægt paa, at kun saadanne Sange kommer i Sangbogen, der *virkelig* egner sig til *Fællessang*, saa vi ikke — hvad desværre ofte sker — blamerer os overfor fremmede ved ikke at «kunde holde Tonen», saa «Sangen» gaar over eller ender i *alt for* lave, eller *for høje*, skingrende Toner. Vi der er i Svejts, maa især være forsigtige ved Sang paa Udflugt etc.; thi Svejtserne kan *synge*; ofte kan man møde en lille Flok Unger hver paa en halv Snes Aar, der gaar og synger flerstemmig, hvoraf det forøvrigt fremgaar, at det er Skolens Skyld hjemme, at vi Danske hjemme staar saa langt tilbage med Sangkultur. Med Svenskerne er det noget andet; disse hører sammen med Svejtserne og Tjekkerne til Evropeas første Sangnationer. Altsaa — da Flertallet af Sangbogens Benyttede nu engang er og vel ogsaa vil blive Danske — maa Sangene i vor Sangbog kunde *synges*. Sange, hvor smukke de end kan være, hører ikke hjemme deri, naar de er *meget* vanskelig at synge. Det er jo ogsaa mest saadanne Sange, som bedst egner sig til Soloforedrag. Nu kan det selvfølgelig ske, at en sangbegavet Svend ønsker at opvarte med en saadan Sang ved en festlig Lejlighed, eller ellers paa en Huleaften, og hver Afdeling maa da gøre det til Pligt at faa anskaffet en «Folkets Sangbog», der indeholder omtrent alle kendte og mere ukendte Sange, endda med Noder, saa er den Svend — og dermed Foreningen — ogsaa hjulpen, naar den har den Glæde at huse et sangbegavet Medlem. Det er sikkert en bedre Ordning end at fylde vor Sangbog med Sange, som ikke kan synges uden stort Besvær. Sang skal være *Sang* og ikke gerne ende, som trækkes en Kat i Halen, eller med Toner, som man skulde tro kom helt nede fra Gravens Dyb.

Vor ny Sangbog skal selvfølgelig ikke være en saadan med kun de mest populære Sange; det er ikke Meningen. Der er skønne og alligevel godt syngelige

Sange nok alligevel. Men Retningslinjen bør som sagt være: Sange, som egentlig kun egner sig som Soloforedrag, eller som flerstemmig, bør ikke i Sangbogen. Ellers kan den ikke holdes indenfor en rimelig Tykkelse. Mens jeg dog er ved Omtalen af Sangene, den bør indeholde, var det maaske ikke af Vejen, at der ogsaa kom et Par af vore kønne Julesalmer i som «Det kimer nu til Julefest», «Julen har bragt...» «Højt fra Træets grønne Top» og «Glade Jul...» Det stemmer ganske vist, at disse kun vil blive sunget een eller højst to Gange om Aaret; men jeg maa sige, at vi herude synger dem til vore Julefester — men Teksten kniber det temmelig med. Nu er Julen den Fest, som er vor største herude, saa det vilde som sagt vist alligevel ikke være af Vejen, dersom vi satte et Par Julesange i. En ensom Svend, vilde vel ogsaa til Julen, selv om han ikke ejer Tone i Livet, tage Sangbogen frem, naar Minderne hjemmefra trænger stærkest paa til den store Højtid. — Ogsaa «Dejlig er Jorden» bør i Sangbogen; til Gengæld kan vi stryge den ene af Gravsangene, der er temmelig vanskelig at synge, og forøvrigt synges jo ogsaa førstnævnte Sang for det meste ved Naver-Begravelse — men med Teksten kniber det jo altid med.

*

Det er ikke Meningen, at ovenstaaende skal forestille en fuldstændig Redegørelse for hele vor ny Sangbog; det skal kun opfattes som Vink til bedre Forstaaelse af hele Problemet. Ja, det kan Arbejdet med vor ny Sangbog virkelig kaldes; thi det er ikke uvigtig, hvorledes denne kommer til at se ud — tværtimod; thi har vor Skole hjemme undladt at give os den Sangkultur, som ønskeligt var, saa er vi i al Fald *sanglystne*, og er jeg da ogsaa overbevist om, at Sagen nok skal vække Interesse i alle Afdelinger.

Saa vidt jeg kan se, er Sangbogens nuværende Format saa temmelig rigtig, derimod kunde der blive Tale om en anden Indbindingsart, og ogsaa dertil modtager vi gerne Forslag. Ved Forslag til en anden Form og Udstyrelse af Sangbogen, maa Bekostningspunktet dog ogsaa tages i Betragtning; thi nu bliver jo Sangbogen mindst dobbelt saa dyr at fremstille som i 1912, og Salgsprisen skulde jo ikke gerne komme til at ligge ret meget højere end nu.... Og lad os saa gaa til Arbejdet for at skabe en endnu bedre Sangbog, end den vi har, saa vi med Rette kan sige, at vi ikke alene har Skandinaviens *originalste* Sangbog (hvad allerede er Tilfældet), men ogsaa en Sangbog, som *enhver* Nav føler det som sin Pligt at besidde!

H. J. Larsen.

Foreningsmeddelelser.

Nice. Avdelningen har åter samlat tillsträckligt medlemsskap - så lördagen d. 6 Dec. sammenkaldes till generalförsamling. Till ordförande återvaldes H. Cederstrand; kassör O. Nielsen; sekretare G. Lindén, och allt gick ganska väl.

Med naverhälsning!

G. Lindén.

Advarsel.

Alle advares mod en «Landsmand» Kai Caspersen, der kalder sig Tjener (har ogsaa seglet). Denne Kai Caspersen, har stjaalet ca. 230 Schw. Fr. fra et af vore Medlemmer her, og er han helt igennem en daarlig Landsmand, som alle gør bedst i paa det kraftigste at tage sig i Agt for.

Niceafdelingen.

Udstedelse af Dublikater.

Naar en Medlemsbog er udklæbet, indsendes den til H. K., der da gratis udsteder en ny Bog. Saadanne udklæbede Bøger sendes bedst som Forretningspapirer, altsaa i aaben Forsendelse, men godt omviklet med Snor. Husk rigtig Frankering! — Forøvrigt er det ofte de mest mærkelige Notitser, man kan finde i Naverbøgerne. Sidste Aar fandt jeg t. Eks. følgende i en Bog fra Nakskov: «Naar Amager slagter Grisen, er der Pølsegilde.» «Das lässt tief blicken,» som Tyskerne siger. I al Fald vilde den gode Nakskovnav være garderet mod at glemme Pøsegildet. *Red.*

Juleaviser.

Af Juleaviser udkom der til denne Jul ialt 4 Stk., nemlig fra vore Afdelinger i Horsens, Aalborg, Svendborg og Nakskov, og har sidstnævnte Afdeling denne Gang taget Téten med den mest omfangrige Juleavis, medens Aalborg — saavidt jeg husker — for første Gang møder med Juleavis.

Alle fire Juleaviser indeholder alvorligt og lystigt, illustreret med mere eller mindre vellykkede Tegninger, altsaa saadan som en Naver-Juleavis bør være. Disse fire Afdelinger fortjener Tak for deres Opretholdelse af en gammel Naver-Tradition, som desværre den stærke Fordyrelse af alle Tryksager har indskrænket stærkt. — Bravo! Aalborg, Horsens, Nakskov og Svendborg! *Red.*

Adresseforandringer.

Berlin: Udb.: O. Clausen, Bl. Niederschöneweide, Köllnischestr. 44 a, part. th.

Horsens: Udb.: P. Møller Bendixen, Bjerrevej 5 St., fra 5½—6½.

Holstebro: Kun Møde den første Lørdag i hver Maaned.

Nice: Samkvemsløkal i Bar-Tabac, rue Biscarra; Udb.: O. A. Nielsen, hos Wernly, 6 rue rue d'Alsace, fra 12½—1½.

Tiaret (Oran): Kasserens Adresse er nu: Charles Nielsen, Docks cooperatifs.

Efterlysning.

Tømrer R. Nielsen (Medlemsbog Nr. 532 C), bedes ordne sit Mellemværende med Afdelingen her.

Vejleafdelingen.

Personalia.

Den 4. Januar 1929 fylder vor stabile og altid interesserede Kasserer i Dresdener-Afdelingen, **Peter Petersen**, Maler, fra Helsingør, 70 Aar.

I snart en halv Snes Aar har Petersen været Medlem af C. U. K. og beklager han kun, at han ikke før havde Kendskab til C. U. K. Til Gengæld har han taget om saa ivrigere fat, da han blev Medlem, og har han siden, vor tidligere Dresdenernav, *Em. Bjerregaard*, nu Formand for Afdelingen i København, tog hjem, været den drivende primus motor indenfor vor Dresdenerafdeling. Arbejdet har ikke altid været let, og ofte er P. P. bleven lønnet med nærmest Utak, men intet har kunnet knuge hans Interesse for C. U. K., endskønt han som saa mange Landsmænd i Tyskland, ogsaa har private Sorger at kæmpe med... ligesom Alderen — selv om P. P. endnu er en rask gammel Nav — ogsaa gør sig bemærkbar. — Herfra skal da ogsaa lyde en oprigtig Tak til P. P. for al Arbejde og udvist Interesse for vor Sag, og vil vi samtidigt udtale Ønsket om, at vi endnu i mange Aar maa se P. P. som aktiv Medarbejder indenfor C. U. K. —

Altsaa Peter Petersen: *Hjertelig til Lykke i Anledning af det temmelig skarpe Hjørne, Du nu runder, og Held Lykke følge dig ud i Fremtiden! saa vi om 10 Aar, kan notere din 80 Aars Fødselsdag her i Bladet.* *Red.*

Endnu et Par lystige „Marterln“.

De «Marterln», som var offentliggjort i Bladets Jule-numre, har vakt levende Interesse hos mange gamle Svende, der har slidt Landevejene i Tyrol og Bajern — det har jeg allerede faaet Bevis paa. Der bringes derfor til Slut endnu et Par af disse originale Gravindskrifter, som i saa rigt Maal lader Folkelunet komme til sin Ret og som derfor er i saa nøje Samklang med selve Navens Færden:

Allda überkugelte sich der Professor Schiedlach aus
Wien,

Um zehn Uhr war er noch lebendig und fünf Minuten
später hin.

Zu verunglücken an dieser harmlosen kleinen Wand,
War wohl nur so ein konfuser Professor imstand'.

*

An diesem schrofen G'wänd hat sich des Stamser Jackl
Goas verstiegen,

Sie stürzte ab und blieb als tot da drunten liegen.

Sunst passiert nur den Bergfexen solch Mallör —

Ich hätte doch gedacht, daß eine Goas viel g'scheiter
wär'!

*

Hier verunglückte, dieweil sie plötzlich ins Rutschen
kam,

Die Jungfrau Veronika Schindler, wohllehrbar und
tugendsam.

Gott gnade ihr und den übrigen Sündern!
Gestiftet von ihren sechs lebendigen Kindern.

*

Hier ging der Forcher Sepp zu Brocken

Mitsamt Huat, G'wand, Stiefel und Socken.

Um die Stiefel war's ganz besonders schad',

Weil er sie frisch erst sohlen lassen hat.

*

Just an dem schroffen Eck

Hab' i 'gessen Kas und Speck,

Auf einmal war i weck...

Das Leben is a Dreck.

Hans Stiefel, Müller und Bäck,

*

Josef Blaas aus Sterzing hat da drunten

Sich seinen sterblichen Leichnam arg zerschunden.

Der Schädel war in lauter Trümmer,

Das Hirn hat man gefunden nimmer,

So sehr man auch durchsuchte jede Spalte des
Gesteins...

Am Ende hatte er gar keins.

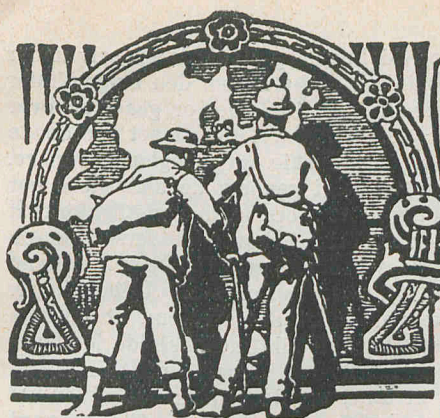
Afdelingsstyrelser!

Har I sørget for, at alle vore Medlemmer har faaet de sidste Medlemsblade? Ligeledes bør disse uddeles til stabile Landsmænd og Berejste, som endnu ikke staar i C. U. K.

Redaktion og Ekspedition:

H. J. Larsen, Postfach Zürich (Schweiz).

Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.

UDGIVET AF DE CENTRALISEREDE SKANDINAVISKE FORENINGER

Den færende Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET

Nº 2/3

Februar/Marts 1929

XXVIII. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Køb Kongresmærker!

Arbejdsforholdene ude.

Om Muligheden for at faa Arbejde i Udlandet, er desvære intet godt at meddele. Den lange Vinter, som har hersket i hele Evropa, har selvfølgelig ikke bidraget til at gøre Forholdene bedre. I Svejts er der saaledes først kommet lidt Fart i Byggearbejdet 3-4 Uger senere end ellers, saa at for tidlig ankomne Svende enten overhovedet ikke kunde begynde, eller faa den nødvendige Arbejdstilladelse.

Vi herude har jo læst den skandinaviske Presses Beretninger om de Vanskeligheder, den lange Isvinter har beredt Samfærdslen og derigennem yderligere Erhvervslivet. Men de to gamle Naverlande Tyskland og Svejts, er heller ikke gaaet fri. Tyskland er vel saagar det Land i hele Evropa, som for Øjeblikket er ramt haardest af Arbejdsløshed. For ikke saa lang Tid siden, var der omtrent 3 Millioner arbejdsløse Mennesker i dette Land, og selv om Tallet er gaaet noget ned de sidste Par Uger, tæller den tyske Republik endnu over 2 Millioner Arbejdsløse. Forholdsvist flere end Danmark har — og det vil dog sige ikke saa lidt.

Og samtidigt maa det betones, at der ikke er megen Udsigt til, at Tilstandene vil bedre sig ret meget i Tyskland i Aar. Ledende tyske Nationaløkonomer har allerede døbt Aaret 1929 som et «Notjahr», og mange er af den Mening, at Aarene op til 1935 alle vil forme sig som «Nødsaar» for Tyskland. Om det kommer til at gaa saa slemt, vil først Fremtiden vise, men hvad 1929 angaar, da kan det vist allerede nu fastslaaes, at Tyskland vil have en uforholdsmæssig høj Arbejdsløshedsprocent.

Chancerne for Naver at finde Arbejde i Tyskland, er altsaa lig Nul, og maa Tilrejse dertil absolut fraraades paa det bestemteste.

Svejts har ogsaa gennemgaaet en haard Vinter, med Kuldegrader selv i forholdsvis lavtliggende Byer som f. Eks. Zürich, der langt overstiger de i Danmark maalte. Zürichersøen, som saa mange Tusinder Naver har valset omkring, har været tillagt flere Uger, hvad ikke har været Tilfældet siden saa langt tilbage som 1891! Som for bemærket, er Sæsonen derfor begyndt betydelig senere i Svejts end ellers, og dertil kommer, at det i lang Tid truede med Malerstrejke i Zürich, og da der om Foraaret og Sommeren alene er flere Naver-Malere

i Zürich end Naver i hele det øvrige Svejts tilsammen, vil vore Medlemmer forstaa, at det er vanskelig under saadanne Forhold at anbefale Udrejse.

Det ser ganske vist ud til, at Strejken driver over, men saadan som Forholdene ligger med absolut ingen Muligheder for Naver at faa Arbejde i Tyskland, Frankrig og Østrig, har vi besluttet os til ikke at drive nogen Propaganda for Udrejse i Aar. Efter Kyndiges Udsagn skal der f. Eks. komme en sløj Periode for Malere i Svejts hen i Maj Maaned, idet de Bygninger, som da normalt skulde være færdig til Malerarbejde, ligger langt tilbage baade med Murer-, Tømrer- og Snedkerarbejde — grundet paa at Frosten i godt to Maaneder satte Bom for alt udvendigt Arbejde. Glipper det derfor blot for kortere Tid i Svejts med Arbejdet, i alt Fald i de større Byer, maa vi være glade til, dersom Svendene da kan finde lidt at rive i paa Landet, og derfor er vi ligefrem nødt til at afholde os fra Propaganda for Udrejse.

Svejts er jo et lille Land, og det er faktisk kun i Zürich, at der hersker virkelig gode Konjunkturer. Byer som Basel, Luzern og senere hen paa Aaret Kt. Graubünden vil maaske kunne give hver en Snes Naver Arbejde (Bern derimod ikke, hvor Byggeriet for Øjeblikket staar i Stampe), men hvad er det? Alt for, lidt, selv sammenlagt med de 150-200 Svende, Zürich kan give Beskæftigelse. Vilde vi meddele hjemme, blot at at Malere kunde komme herved, vilde i Løbet af et Par Uger mindst et Par Hundrede Naver-Malere være paa Vej til Svejts.

Vi vil derfor i Aar nøjes med med at byde de Svende velkommen, som er rejst til Svejts paa Lykke og Fromme, og saa selvfølgelig dem, som tidligere har arbejdet i Svejts og som allerede i stort Antal er vendt tilbage igen. Ja, der er saagar vendt Svende tilbage, som ellers sidste Aar svor paa, at nu satte de ikke deres Ben mere i Svejts; men «hvor skal vi tage hen», siger de, naar vi hilser paa disse gamle Bekendte.... og de har Ret: der er i Virkeligheden ingen andre Steder at tage hen end lige Svejts, og det som sagt kun i begrænset Antal.

Der er ganske vist Belgien (Bryssel), hvor en hel Del Svende har slaaet Vinteren ihjel. Men hvem vil tjene belgiske Fr., naar Svejts Frank vinker — og for Svende lige hjemme fra, ligger Sproget store Hindringer i

Vejen — saadan som vor Brysselerafdeling Gang paa Gang har gjort opmærksom paa. Vi tør derfor heller ikke gøre direkte Propaganda for at tage til Belgien. En Del kommer jo alligevel og de vil som altid blive hjulpet lidt til rette af vor Afdeling i Bryssel.

Der vil nu i den hjemlige Arbejderpresse blive meddelt nærmere om Arbejdsforholdene ude. Det kan desværre kun blive i negativt Sind. Skulde enkelte rejselystne Malere, Murere eller Tømrere melde sig til Afdelingerne hjemme for at forhøre sig om Chancerne ude, da kan det nok forsvares at sige til dem, især naar man faar Indtryk, at det virkelig er Svende med Ben i Næsen: «Bliver Du ikke forknyet af lidt eventuel Modgang og dersom Du har en lille Pengebeholdning udover, hvad Billetten koster, da tag blot til Svejs.» Naar der ellers gennem Pressen bliver fraraadet at tage ud, kan der næppe løbes nogen Risiko ved at saadanne enkelte særlig rejselystne Svende tager Billetten til Svejs, noget stort Antal, kan det vel ikke blive.

Snedkere, Maskin- og alle Slags Metalarbejdere, Bagere og overhovedet alle andre Fag, maa det *fraraades* at tage til Udlandet. De her nævnte har daarligere Muligheder i alle Lande, maaske paa nær Belgien, men rejser man dertil, er Kendskab til Fransk nødvendig.

Som bekendt aabnes der en Verdensudstilling i Barcelona i næste Maaned, men Spanierne klarer tilsyneladende de Grejer alene, og hvad de forskellige Stater bygger af egne Bygninger, bliver for det meste udført af Folk, taget med fra Hjemlandet; dette er jo saaledes ogsaa Tilfældet med Danmarks Bygning. Saa heller ikke til Barcelona kan det betale sig at rejse.

Hvad her er meddelt, er ikke af synderlig glædelig Art; men vi er jo ikke Herre derover, og ønsker vi indenfor C. U. K. kun at give *korrekte* Oplysninger. Vore Tillidsmænd i Afdelingerne bedes derfor venligst kun give Oplysninger om Arbejdsforholdene i Overensstemmelse med denne Redegørelse.

H. J. Larsen.

Kongressen udsat til 1930.

Som bekendt skulde C. U. K. have Kongres i Paasken dette Aar. Grundet paa den lange Vinter, som ikke mindst C. U. K. har mærket paa føleligste Maade, forsøgte vi at faa Kongressen afholdt i Pinsen, men Marts Maaned har stillet Krav til Kassen som aldrig nogensinde før, og da Kongresfondet ikke kan dække Kongresudgifterne alene, heller ikke, dersom man medregner de 2 Schw. Fr., som hvert Medlem skal yde til Kongressen gennem Køb af 2 Stk. Kongresmærker, har der ikke været andet at gøre for os end at udsætte Kongressen et Aar.

Det vil være de Fleste bekendt, at Hovedparten af vore Medlemmer har været arbejdsløse flere Maaneder denne Vinter, idet langt over Halvdelen af vore Medlemmer har været og tildels endnu er arbejdsløse. H. K. har derfor nu i flere Maaneder været henvist saagodt som helt til sig selv. Den store Arbejdsløshed hjemme har medført store Udbetalinger af Arbejdsløshedsunderstøttelse, og da samtidigt Mærkesalget af den Grund har været ret ringe, idet Medlemmer med over 6 Ugers Arbejdsløshed eller Sygdom nyder Kontingentfrihed fra Arbejdsløsheds eller Sygdommens Begyndelse at regne, er det klart, at Afdelingerne ikke har haft Overskud til Indsendelse til H. K., men tværtimod har maattet have mange og store Tilskud. Til Dags Dato har derfor Forretningsføreren lagt godt Fr. 2000.— ud for H. K., men til Gengæld har vi saa efterkommet alle vore Forplig-

telser overfor vore Afdelinger og Medlemmer, selv under de ganske ekstraordinære Forhold, som den lange Vinter har medført for vor Organisation. Det er gaaet ud over Bladet, men nu er det værste vel overstaet for denne Gang, og haaber vi at indhente de manglende Numre. Overhovedet tænker vi, at vi gennem de andetsteds her i dette Blad offentliggjorte Forslag, har muliggjort, at C. U. K. for Fremtiden ikke behøver at forsømme de Opgaver, der kan nydes Fremme gennem Bladet, grundet paa, at C. U. K. udsættes for altfor store Udbetalinger.

At der da ikke var andet at gøre, end at udsætte Kongressen til næste Aar, vil alle indsigtfulde Medlemmer sikkert forstaa. I 1920 var vi ogsaa nødt til at udsætte Kongressen et Aar, og det endskønt vi endnu dengang befandt os i de saakaldte gode Tider og vi gjorde alt muligt for ved Siden af Kongresmærkerne at faa frivillige Bidrag til Dækning af Udgifterne. Næste Aar, i 1921, blev Kongressen da afholdt, under ganske vellykkede Former og ogsaa med ganske godt Resultat; men trods Udsættelsen fremkom der alligevel et Under-skud paa ca. Fr. 3000.—, som H. K. maatte dække.

Naar vi nu skal holde Kongres, maa det laves billige, men alligevel koster det mange Penge, spredt som C. U. K. er i 7 forskellige Lande, hvorfor vi nødvungent har maattet skride til Udsættelsen. Forøvrigt sker det jo ogsaa, at andre Sammenslutninger, der forfølger over ganske andre Midler end vi, udsætter en Kongres. For et Par Maaneder siden holdt f. Eks. Danmarks største Forbund, Dansk Arbejdsmandsforbund, Kongres i København, og den Kongres havde egentlig skullet fundet Sted Aaret i Forvejen. Hvad andre Organisationer kan tillade sig, kan sikkert ogsaa undskyldes for vor, der kæmper mod ulige større Vanskeligheder.

Vi beder Medlemmerne læse vore Forslag til Lovene nøjagtig igennem, og haaber vi gennem disse vore Forslag at have givet C. U. K. et sundere, stabilere Grundlag at arbejde paa i Fremtiden, saafremt Medlemmerne støtter og vedtager Forslagene. Men vi maa ganske vist tilføje, at det er noget af et Eksperiment, og vil der da være den bedste Lejlighed til at underkaste dettes Virkninger en nærmere Prøvelse paa Kongressen i 1930, saaledes at vi ikke skal vente fire Aar, før eventuelle Fejl kan rettes. Desuden vil der næste Aar ogsaa være mere Tid til at drøfte vigtige Problemer som Pasforhold, gensidig Udveksling af unge Haandværkere, Tab og Erhvervelse af Hjemlandets Statsborgerrettigheder, saavidt det angaar de Børn af Naver, som er født og bosat i Udlandet; Understøttelse af nødlidende Naver ude gennem Hjemlandet, og flere andre Spørgsmaal, som alle — saadan som Forholdene har udviklet sig — er meget vigtige, og som der næppe vilde blive Tid til at behandle rigtig, naar det meste af Kongressens Tid skal bruges til Detailbehandling af vidtløftige Love.

Det var bestemt, at Kongressen skulde finde Sted i Hamborg og tænker vi, at den ogsaa finder Sted dér næste Aar i Paasken. Der var fire Byer, der kom i Betragtning, nemlig Hamborg, Bryssel, København og Zürich, og vilde Kongressen blive billigst i København, ca. 500—600 Fr. billigere end i Hamborg, der til Gengæld var lidt billigere end Bryssel, og meget billigere end i Zürich, som blev foreslaaet som Kongressted af et Par Afdelinger. Ikke engang Organisationerne i saa smaa Lande som f. Eks. Danmark og Svejs afholder deres Kongresser i Landets Periferi, og C. U. K. kan det selvfølgelig slet ikke, dertil er vore Afdelinger spredt over et for stort Omraade af Evropa, og kan slet ikke sammenlignes med en Organisation indenfor et enkelt Land.

I København vilde som sagt Kongressen blive billigst,

men da vi sidste Gang afholdt Kongres var det i Danmark (Aarhus), og mener vi det er bedst ogsaa engang at afholde den i Udlandet, hvor vort oprindelige og Hovedvirkefelt ligger. Dertil kommer yderligere, at vor Afdeling i Hamborg har eget Hus, med passende Kongreslokale, og at Hamborg i 1921 oprindelig var udset som Kongresby, men grundet paa flere Omstændigheder blev udskudt til Fordel for en By hjemme, hvor Valget da faldt paa Aarhus.

Vi mener som sagt, at naar vi næste Aar holder Kongres, bør den finde Sted i Hamborg, men det kan jo ikke siges, at Spørgsmaalet lige nu er aktuelt, vi har kun villet vise Medlemmerne, hvorfor vi er for Hamborg. Senere hen, naar vi kommer hen paa Efteraaret, vil der være Lejlighed til at komme tilbage til Spørgsmaalet.

For Øjeblikket vil vi henstille til Medlemmerne om ret flittigt at købe Kongeesmærker (hvert Medlem er forpligtet til at købe to Stk. à 1 Schw. Fr.) og til grundigt at gennemlæse vore Forslag til Lovene.

Med kraftig C. U. K.-Hilsen!

Hovedbestyrelsen for C. U. K.

Til Situationen.

De Medlemmer, der er inde i C. U. K.'s Arbejde og Virke, vil straks af de Ændringer, der her fra Ledelsen stilles til Lovene, se at vi har forsøgt at gaa ny Veje. Saalænge C. U. K. har bestaaet, har Fremgangsmaaden været den: efterhaanden automatisk at faa gjort Understøttelsen større. Kontingentet er derimod siden 1909 kun forøjet een Gang, nemlig i 1921, men da ganske vist ogsaa fra 30 til 50 Cts. ugentligt; for de passive Medlemmer i Forhold dertil.

Tiderne er imidlertid anderledes end før, da kun Fagforeningerne gav en mindre Arbejdsløshedsunderstøttelse. Nu giver omtrent i alle Lande Staten store Tilskud til denne og har den derfor ikke samme Betydning for vore Medlemmer, som før. Det er imidlertid klart, at naar vore arbejdsløse Medlemmer ifølge Lovene har Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse, tager de den i de fleste Tilfælde ogsaa, bortset fra, at mange ogsaa virkelig kan bruge den. Men for C. U. K. vil en almindelig Arbejdsløshedsunderstøttelse, saadan som vi nu har den, altid være en Klods om Benet, altid være en Hindring for vore mange andre Formaal, hvilket hovedsagelig kun kan ske gennem et ofte udgivet Blad.

Sætter vi Kontingentet radikalt ned, f. Eks. til 35 Cts. for aktive Medlemmer ugentligt, hvad jeg absolut er for, men som vi ikke er kunnet blive enige om indenfor H. B., da har vi ogsaa samtidigt Udsigt til om maaske ikke direkte at gøre C. U. K. til en Folkebevægelse derhjemme, saa til i alt Fald at vinde mangan Berejst, som nu staar udenfor Rækkerne. Bortset fra, at vi saa temmelig nøjagtig kan sige, hvormange Penge, vi sparer hvert Aar ved Arbejdsløshedsunderstøttelsens Afskaffelse, naar vi tager de sidste Aars gennemsnitlige Udbetaling som Maalestok, vil Kontingentets Nedsættelse ogsaa bevirke forøget Tilgang af Berejste, som nu holder sig borte, grundet paa, at de finder Kontingentet for højt. Det bliver selvfølgelig hovedsageligt af Smaamestre, Værkførere og de mange Berejste, som ellers er i fast Stilling, vi vil faa Tilgang. Berejste, der er saa gode Kammerater, som ellers vore Medlemmer, men som kvier sig ved at betale det nuværende Kontingent, eftersom de aldrig faar Brug for den Understøttelse, der sluger de fleste Penge: Arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Da vi havde et ugentligt Kontingent af 30 Cts. udgjorde Rejseunderstøttelsen ikke engang det halve af,

hvad vi nu forestaar pr. Dag, og som Maksimum kunde der kun ydes 35 Fr. aarligt. Samme Maksimum gjaldt for Syge-og Arbejdsløshedsunderstøttelse, uanset hvor længe Vedkommenden havde været Medlem, og den daglige Udbetaling udgjorde kun Fr. 1.50, nu derimod Fr. 2.50, ligesom Maksimum er steget til 80 Fr. Nu foreslaas Arbejdsløshedsunderstøttelsen afskaffet, men foruden at vi som sagt, efter H. B.'s Forslag, yder langt mere Rejse-og Sygeunderstøttelse for 35 Cts. ugentligt end før i Tiden, yder vi ogsaa Begravelseshjælp, hvortil der for 1921 skulde betales ekstra for hvert enkelt Dødsfald, en meget upraktisk Ordning, som vi heldigvis fik afskaffet i 1921 paa Kongressen i Aarhus.

Som Medlemmerne ser, byder vi, mindst lige saa meget for Kontingentet à 35 Cts. ugentligt, som før — altsaa saafremt Medlemmerne vedtager Ændringsforslagene, men samtidigt ryster vi en Hæmklods af os, som truer med at hæmme hele vort øvrige Virke. I alt Fald agter undertegnede af al Magt at arbejde for en Ændring af de ulidelige Forhold, som de kroniske Kriseforhold i Danmark, hvor vi har vore fleste Medlemmer og ogsaa vil vedblive at have de første Aar, indirekte har paaført C. U. K. gennem dennes Arbejdsløshedsunderstøttelse, saaledes at min Efterfølger faar bedre Forhold at arbejde under, end det var mig beskaaret. Bortset fra det principielle i, at Bladet ikke kan komme saa ofte, som det burde, fordi Understøttelsen sluger for meget, gaar det ogsaa ud over Forretningsføreren. Nu siges der ganske vist, at det skal blive bedre Tider hjemme. Nok muligt, men selv under bedre Konjunkturer, vil der altid være stor Arbejdsløshed i Danmark, der som bemærket er og endnu i adskillige Aar vil være vort Hovedbasis, fordi vi simpelthen har de fleste Medlemmer dér. Derfor væk med Arbejdsløshedsunderstøttelsen, saa der kan blive fri Bane for vore mange andre Opgaver, og det kan kun ske gennem Bladet.

Trods de vanskelige Forhold, den udsædvanlig lange Vinter har medført for os, har jeg søgt at holde det hele oppe, men i Længden gaar den ikke paa den Maade. I Længden virker det deprimerende og desuden er det heller ikke sagt, at min Efterfølger har saadanne private Forhold, at han kan hjælpe til med Midler, naar det kniber.

Jeg lægger derfor ikke Skjul paa, at jeg vilde anse det for en Lykke for C. U. K., dersom Arbejdsløshedsunderstøttelsen afskaffes og Kontingentet bliver radikalt nedsat. Der vil da — saavidt menneskelig Forstand kan forudse — blive Midler til hyppigt Blad og derigennem til bedre Varetagelse af alle andre Opgaver, hvorved C. U. K. kun kan vinde. Det har selvfølgelig ogsaa sin Charme, naar man som jeg kan pege paa, at der i min Forretningsføretid er bleven udbetalt forholdsvis langt mere Understøttelse gennemsnitligt pr. Aar end før 1911, da jeg tiltraadte Posten, og C. U. K. kan med Stolthed pege tilbage paa de udbetalte Summer, som ingen nogen som helst lignende skandinavisk Sammenslutning i Europa kan vise Magen til. Men naar alle de andre i Tiden tilkomne Opgaver lider derunder, har det selvfølgelig ikke den rigtige Værdi, især nu, hvor Arbejdsløshedsunderstøttelsen bliver financieret af de fleste Stater, og C. U. K.'s Understøttelse derfor ikke spiller den Rolle, som da Fagforeningerne enten ydede slet ingen eller kun en ringe Arbejdsløshedsunderstøttelse.

H. B. har allerede paaapeget, at der bliver Opgaver nok at tage til Behandling paa Kongressen i 1930, ikke mindst for at drøfte Virkningerne af den ny foreslaede Ordning, dersom denne vedtages. Men samtidigt vil Kon-

gressen ogsaa have til Opgave at udpege ny Forretningsfører, idet jeg næste Aar, naar alt forhaabentligt gennem de ny Forslag, er kommet ind i stabile Baner, agter at stille mit Mandat til Raadighed. Det vil da være muligt for den «nye Kost» ikke alene at ville feje bedre, men ogsaa at udføre det, naar de to Hæmklodser er afskaffet, som vi nu slæber omkring med: Arbejdsløshedsunderstøttelsen, og det nuværende Kontingent, som vel ikke er for højt, set i Forhold til, hvad der bydes, men som paa mange Maader hæmmer Agitationen for vor gamle hæderkronede C. U. K.

Med Hilsen og Haandslag!

H. J. Larsen.

Ændringsforslag til Lovene.

C. U. K.'s Love er gældende til og med 30. Juni 1929 og skal vi altsaa i Aar behandle Loverne. Grundet paa, at vore nuværende Love ikke har vist sig at svare ganske til Forholdene i Skandinavien, behandlede vore Afdelinger i Danmark Lovene paa en Konference i Middelfart i Sidstningen af August 1927. Der blev paa denne Konference vedtaget forskellige Ændringsforslag. Vor Afdeling i København var imidlertid ikke tilfreds med alle de paa Konferencen vedtagne Forslag og stillede senere saadanne selv, der nu sammen med de i Middelfart vedtagne kommer til Behandling og Afstemning.

Hovedbestyrelsen har desforuden gennemgaaet Lovene og vedtaget at stille forskellige Ændringsforslag, dels af principiel Art, dels saadanne, som har mindre Vigtighed og som nærmest har til Formaal at rette de «Skønhedsfejl», der har vist sig i de Aar, vore nuværende Love har bestaaet, og vil vi nu aftrykke Forslagene i den Rækkefølge, de kommer i Lovene:

Først vil vi gøre opmærksom paa, at dersom C. U. K.-Navnet ikke var slaaet saa fast i Bevidstheden hos alle Naver ude og hjemme som Tilfældet er, vilde vi stille Forslag om andet Navn for vor Sammenslutning, hvis nuværende Navn kun nævner een Side af vor Virksomhed, nemlig Udbetaling af Understøttelse, medens alle vore andre Opgaver ikke fremgaar af Navnet. Det er selvfølgelig ogsaa sin Sag at ændre et gammelt Navn, og lader sig som sagt slet ikke gøre i dette Tilfælde, idet de berømte Ord: C. U. K. som bekendt er en Forkortelse af vor Organisations Navn. Men vi finder det for rigtigt, at vor Titel ogsaa skal svare til vort Virke, især dersom det nu bliver vedtaget at indskrænke vor Understøttelsesvirksomhed til Fordel for de andre Former, vi har at varetage.

H. B. stiller derfor følgende Forslag, der skal tilføjes C. U. K.'s Navn som Undertitel:

«Samorganisation for Udbetaling af Rejse- og Sygeunderstøttelse samt Begravelseshjælp; til Fremme af Rejselivet i Udlandet og til Varetagelse af alle rejsende og bosiddende Navers Interesser i Udland og Hjemland.»

I § 1 i vore nuværende Love er ganske vist ogsaa vore Formal nævnt, men ud fra de Erfaringer, vi har gjort, mener vi det absolut heldigst, dersom det af Lovenes Titel mere klart end for Øjeblikket fremgaar, hvad vi egentligt er.

§ 6 tilføjes: Medlemmer i Skandinavien optages kun, naar de har opholdt sig mindst 1 Aar i Udlandet, se dog § 12, 13 og 14.

Middelfartkonferencen.

Dette Forslag gør Ende paa de forskellige Regler, vore Afdelinger hjemme har for Optagelse af Berejste, og som for Øjeblikket kun er forankret i de forskellige Lokalløve. Det er klart, at der paa et saa vigtigt Om-

raade maa være ens Regler, hvorfor Forslaget kun kan anbefales, især da der tages Hensyn til de Svende, som hjemme er indmeldt paa det saakaldte «Uberejst Mærke». For Øjeblikket har Svendene Besvær med at opholde sig uafbrudt et Aar i Udlandet, saafremt de da ikke med en lille opsparat Kapital kan ligge i Hi et eller andet Sted i de værste Vintermaaneder. Svende, der altsaa i Forvejen er Medlemmer af C. U. K. i Udlandet kan godt tilmeldes Afdelingerne hjemme, ved Ankomsten, selv om de ikke har opholdt sig et Aar ude.

§ 10: Bestemmelsen angaaende at Formand, Kasserer og Sekretær skal være aktive Medlemmer, gælder ikke for Skandinavien.

København.

Allerede for et Aar siden, da Københavnerafdelingens Forslag var optrykt i Bladet, udtrykte vi vore Betænkeligheder ved at gaa med til en saadan Ændring, idet det dog er selvfølgelig, at aktive Medlemmer har mere Forbindelse med C. U. K. end passive, for det meste vel ogsaa mere Interesse. Nu da der er stillet Forslag om radikal Kontingentnedsættelse, er der ingen Grund til at tro, at det ikke vil være Afdelingerne muligt at faa aktive Medlemmer til Besættelse af de tre vigtigste Poster indenfor Bestyrelserne, og maa vi bede Medlemmerne om at stemme mod Forslaget.

Derimod gaar vi gerne med til næste Forslag af København, som lyder saaledes:

§ 13 tilføjes: dog kan Understøttelse først hæves i Skandinavien 6 Maanedes efter Indmeldelsen.

Dette Forslag har til Hensigt at forhindre, at en Svend, der er indmeldt hjemme og som er rejste til Udlandet, men maaske allerede efter faa Ugers Forløb rejser hjem igen, kan, begynde at hæve Understøttelse hjemme lige efter, at den Karenctid, der gælder for Understøttelsesberettigelsen i Udlandet, er udløbet

Saa kommer vi til den vigtige Paragraf om Kontingentet:

§ 15 tilføjes: Kontingentet til C. U. K. er for alle Medlemmer i Skandinavien 35 Cts.

Middelfart-K.

§ 15: Kontingentet er for passive 25 Cts. og 40 Cts. for aktive Medlemmer.

København.

§ 15: Forslag 1: Det ugentlige Kontingent forandres til 40 og 20 Cts. for henholdsvis aktive og passive Medlemmer.

§ 15: Forslag 2: Det ugentlige Kontingent forandres til 35 og 20 Cts. for henholdsvis aktive og passive Medlemmer.

H. B.

Disse Forslag maa selvfølgelig ses i Sammenhæng med de respektive Forslag vedrørende Understøttelsen. København vil bevare Arbejdsløshedsunderstøttelsen, selv om dens Maksimum ogsaa bliver sat ned, medens saavel Forslaget fra Middelfart som H. B.'s ikke levner Midler til Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Det maa siges, at Københavns Forslag belaster C. U. K. haardest og vil den 10 Cts. Kontingentnedsættelse mærkes mere end de smaa Indskrænkninger, Arbejdsløshedsunderstøttelsen skal udsættes for ifølge andre Forslag fra København. Til Gengæld bevarer Københavnsforslaget saavel aktive som passive Medlemmer, hvad Forslaget fra Middelfart-K. ikke gør, og hvad vi betragter som en meget stor Fejl. Gang paa Gang har vi faaet Meddelelser fra Tillidsmænd og andre interesserede Medlemmer hjemme, at Kontingentet er for højt, selv for passive. Vel ser alle Berejste ikke saadan paa det, men i Betragtning af at Lønnen dog er faldet hjemme; at der er mange andre Foreninger at betale Kontingent til (vore Berejste hjemme staar dog sikkert i flere

Foreninger end vi i Almindelig herude) og at Radioen ogsaa lokker Medlemmer bort fra Møder, Fester og Udflugter, hvormed Interessen nok kan slappes eller helt uddø hos en Gennemsnitsnav... da maa det dog siges, at det sikkert er forkert at forhøje Kontingentet for de passive Medlemmer fra nu 25 til 35 Cts. ugentligt, som af Middelfart-K. foreslaaet. — Ganske vist faar de tidligere passive Medlemmer da for Fremtiden ogsaa Ret til Understøttelse; men det er jo nu engang saadan, at vi har Masser af Berejste, som aldrig faar Brug for Understøttelse, og selv om vi — som saa ofte fremhævet — skal være de første til at hævde Sammenholdets Nødvendighed, maa vi alligevel tage Menneskene, som de er. Der vil altid være mere og mindre interesserede, især i vor Tid, da saa mange andre Bevægelser, Radio og Sport fanger Interessen.

Tilsyneladende er Middelfart-K.s Forslag det økonomisk fordelagtigste for C. U. K., men ogsaa kun tilsyneladende; thi vi venter os ikke nogen agitatorisk Fordel deraf, tværtimod kan det tænkes, at vi derved vilde miste Medlemmer, som nu staar som passive og som absolut ikke har nogen Interesse af Sygeunderstøttelsen (Rejseunderstøttelsen kommer ikke i Betragtning for disse Medlemmer).

H. B. har stillet to Forslag, idet der mellem Flertal og Mindretal indenfor H. B. var 5 Cts. imellem vedrørende Kontingentet for de aktive Medlemmer. For de passive Medlemmer nedsættes Kontingentet med 5 Cts., og for de aktive med 10 ellers 15 Cts. ugentligt. Til Gengæld falder Arbejdsløshedsunderstøttelsen væk, ligesom der ogsaa forandres om paa Begravelseshjælpen.

Det er selvfølgelig Meningen, at H. B.s Forslag skal gælde for hele C. U. K. og ikke blot for Skandinavien; thi Arbejdsløshedsunderstøttelsen vil altid være af problematisk Størrelse, altsaa, selve den samlede Sum, der Aar efter Aar skal udbetales, saadan som Forholdene f. Eks. har udviklet sig ogsaa i Tyskland, hvor der forøvrigt jo nu ogsaa eksisterer Arbejdsløsheds-kasser, som faar Tilskud fra Stat og Kommuner efter Udbetalingerne Størrelse, og hvortil vore Medlemmer i Tyskland ogsaa har Adgang. Det samme gælder ogsaa for Svejts. Arbejdsløshedsunderstøttelsen havde sin Berettigelse ved dens Indførelse i C. U. K., og har haft det i mange Aar, men nu ikke mere, og bør vi ikke hænge os i noget, naar det skader vort Arbejde, og ogsaa mistet meget af sin Berettigelse.

§ 17: Der tilføjes efter «samme»: senest 14 Dage efter Ankomsten til Byen. H. B.

Det er for at komme den Uvane, mange Svende har med at arbejde længere Tid i en By uden at tilmelde sig dennes Afdeling, hvorved denne bliver unddraget Lokalkontingent, tillivs, at dette Forslag er stillet.

I § 22 slettes følgende Ord: «efter tre Maaneders Ophold dér.» Saadan som Paragraffen nu er formet, giver den Anledning til Misforstaaelse. Saa hellere, at Medlemmet er fuldstændig «hvilende Medlem» straks, naar han rejser til et Land, hvor ingen Afdeling findes.

§ 24: «3 Maaneder ændres til 6 Maaneder.»

København.

I § 24 stryges sidste Sætning fra Ordet «Arbejdsløshedsunderstøttelse».

H. B.

Som allerede meddelt ønsker København at bevare Arbejdsløshedsunderstøttelsen, men ønsker samtidigt Karenctiden sat til 6 Maaneder istedetfor 3, hvilket er fornuftigt, saafremt Arbejdsløshedsunderstøttelsen skal

bevares. — H. B. foreslaar A.-Understøttelsen afskaffet og Konsekvensen deraf, er selvfølgelig, at Ordet «Arbejdsløshedsunderstøttelse» maa ud af vore Love, og derfor er Forslaget stillet.

§ 25: Fr. 80 og «sjette» stryges.

København.

København foreslaar altsaa her, at Maksimum for Understøttelse nedsættes med 10 Fr. Da vi imidlertid samtidigt foreslaar Arbejdsløshedsunderstøttelsen afskaffet, mener vi at kunne holde fast paa vor nuværende Maksimum for saavel Rejse- som Sygeunderstøttelse.

§ 27 tilføjes: Rejseunderstøttelse kan kun optages i Skandinavien i det første halve Aar efter Hjemkomsten.

Middelfart-K. og København.

Med dette Forslag har vore Afdelinger hjemme ville betone, at de ikke ønsker, at C. U. K. skal være en Rejseforening *hjemme*, hvad vi herude kun kan være glade for, hvorfor Forslaget kan anbefales.

§ 27: Rejseunderstøttelsen forhøjes med 1 Fr. H. B.

Det fundamentale i C. U. K. er Rejselivet og alt, hvad der knytter sig dertil, og derfor var C. U. K.s første Understøttelse da ogsaa *Rejseunderstøttelsen*, og vil næppe nogen være imod, at vi skrider til at udbygge Rejseunderstøttelsen yderligere, især da der i Svejts og Tyskland er længere mellem Afdelingerne end før Krigen; i Belgien og Frankrig har dette altid været Tilfældet. Vedtages Forslaget vil Sommer-Rejseunderstøttelsen andrage Fr. 4.50; den om Vinteren Fr. 5.50. Understøttelser, som vi kan være bekendt.

§ 28 tilføjes: «dog ikke tidligere end 10 Dage før disse Højtider».

H. B.

Vi bliver nødt til at have en bestemt Regel for, *hvornaar* den ekstra Højtids-Understøttelse maa udbetales. I Almindelighed udbetales den ekstra Understøttelse sammen med den ordinære, men det er ogsaa hændt, at Svende er kommet en 3—4 Ugers Tid før Jul til en By med det Formaal at opholde sig til mindst Julen over og saa har forlangt «Jule-Understøttelsen» lang Tid i Forvejen. Naar man sætter en Frist af 10 Dage før selve Højtiderne, er der sikkert sket Ret og Billighed.

§ 32 ændres til: «Sygeunderstøttelsen, som ogsaa udbetales ved Ulykkestilfælde, udgør Fr. 2.50 pr. Dag. Maksimum: se § 25.»

H. B.

Forskellen paa den foreslaaede ny Affattelse og den gamle, ligger deri, at der bliver skabt klar Besked om et Medlem, som faar Ulykkesforsikring («Unfall») udbetalt, kan faa Sygeunderstøttelse fra C. U. K. Vi mener, at han bør have det. Han er i de fleste Tilfælde faktisk ramt haardere end det arbejdsløse gifte Medlem, og mener vi samtidigt ikke at kunde gøre Forskel paa Udbetaling overfor gifte og ugifte Medlemmer, hvorfor Paragraffen i den foreslaaede Affattelse, har faaet den almindelige Form, som Tilfældet er. — Hvad Maksimum angaar, er det selvfølgelig mere praktisk at henvise til Paragraffen derom, end at henvise til Rejseunderstøttelsen.

§ 37, 38, 39, 40, 41 tilføjes: udgaar for Skandinavien Vedkommende, saafremt Medlemmet er i sit Hjemland.

Middelfart-K.

§ 37—41 slettes.

H. B.

Forskellen mellem Forslaget fra Middelfart og H. B.s er altsaa den, at sidste ikke alene gælder Skandinavien,

men *hele* C. U. K. Vi her har den Overbevisning, at Arbejdsløshedsunderstøttelsen indenfor C. U. K. har overlevet sig selv og kun hæmmer os i vor Virksomhed. Konsekvensen af den uberegnelige A.-Understøttelses Afskaffelse, er Kontingentnedsættelsen, og den vil ogsaa virke agitatorisk for C. U. K. ude. Resultatet vil være voksende Medlemstal, dels direkte paa Grund af Kontingentnedsættelsen, dels fordi, vi da bedre bliver i Stand til at opfylde vore mange andre Opgaver. Derfor væk med A.-Understøttelsen i *hele* C. U. K.

§ 42 foreslaas strøget.

H. B.

Dette er kun Konsekvensen af Forslaget til § 32, idet § 42, saafremt 32 vedtages, er overflødig. Saadan som § 42 nu lyder, er den selv med bedste Vilje vanskelig at finde ud af; thi hvad er Landenes lovlige obligatoriske Ulykkesforsikring? I nogle Lande, har Staten fuldstændig Haand i Hanke med denne; i andre derimod har Staten kun en mere eller mindre Kontrol dermed, derfor væk med denne uklare Paragraf.

§ 43 foreslaas følgende Form: Ved Udbetaling af Sygeunderstøttelse maa Kontingentet være betalt til den Dato, hvor Sygdommen er begyndt.

H. B.

For at komme det Uvæsen tillivs, at Medlemmer med halv- eller helaarige Restancer pludselig kommer og forlanger Understøttelse og lader Restancen fratrække Understøttelsen, er dette Forslag stillet, som vi haaber finder Medlemmernes Bifald.

§ 48: Ved et Medlems Død udbetales en Begravelseshjælp efter følgende Skala:

Efter 5 Aars Medlemsskab:	100 Fr.
» 10 » »	150 »
» 15 » »	200 »

Dog kan de respektive Afdelinger skønne om Beløbet skal udbetales eller der skal rejes et Minde.

Middelfart-K.

§ 48: «Begravelseshjælp (kun for Medlemmer, der er optaget i C. U. K. inden deres fyldte 40. Aar). Ved et aktivt Medlems (med mindst 3 Aars Medlemsret) Død udbetales der... og derefter den nuværende Paragrafs Ordlyd.»

H. B.

Nyt Afsnit til § 48: «For passive Medlemmer udgør Begravelseshjælpen Halvdelen af de aktives; overtræder et passivt Medlem til aktivt, maa han først staa 3 Aar som saadan, før han opnaar Berettigelse til fuld Begravelseshjælp.»

H. B.

Forskelle mellem Middelfart-K.s og saa vort Forslag ligger nærmest i, at vi benytter en anden Udregningsmethode, nemlig benytter hvert enkelt Medlemsaar som Grundlag dertil, medens det andet Forslag kun kender tre Aftrapninger.

Vort Forslag yder lige saa meget i Begravelseshjælp, som den nuværende Paragraf derom, nemlig 240 Fr., dersom det drejer sig et aktivt Medlem, hvorimod de passive Medlemmers Begravelseshjælp halveres. Berettigelsen deraf fremgaar af følgende: Vi tror, at næppe mange Medlemmer tænker over, at et passivt Medlem med det nuværende Kontingent skal staa over 18 Aar som Medlem før han overhovedet har indbetalt saa meget, som vi er pligtig at yde hans Efterladte som Begravelseshjælp. Har vedkommende Medlem yderligere mange Fristempler for Arbejdsløshed eller Sygdom, bliver Forholdet endnu grellere.

Vi foreslaar nu de passives Kontingent nedsat til 20 Cts. ugentligt og skal han ifølge vort Forslag ved-

rørende Begravelseshjælp, alligevel staa over 11½ Aar før han med *fuldt* Aarskontingent har betalt saa meget, som vi er pligtig at yde hans Efterladte Begravelseshjælp.

Dersom man sætter 10 Cts. af alle Kontingenter som Bidrag til Blad, Administration og som lidt Støtte til Rejseunderstøttelsen (der ikke kan bæres af de unges Kontingent selv), da bliver der for de Passives Vedkommende 10 Cts. ugentligt til Indbetaling til Begravelseshjælp, altsaa Fr. 5.20 pr. Aar og skal vore passive Medlemmer da betale *over 23 fulde* Aarskontingenter før der er betalt saa meget ind, at det dækker Begravelseshjælpen.

Og saa tør vi nok tilføje, at naar vi kun beregner 10 Cts. ugentligt til Blad etc., da er dette lavt. Det er kun ca. Kr. 3.75 aarligt, dersom altsaa der ingen Fristempler er. Lignende Foreninger som C. U. K., tager mere i Kontingent uden at yde saa meget som en Cts. i Understøttelse.

For de aktive Medlemmers Kontingent, som vi foreslaar det, stiller Forholdet sig noget gunstigere; dér er dog ca. 25 Cts. ugentligt til Understøttelsesformaal; til Gengæld har de jo ogsaa Ret til saavel Rejse- som Sygeunderstøttelse.

Hvad det angaar, at vi foreslaar, at Medlemmer, der indtræder efter deres fyldte 40. Aar, ikke har Ret til Begravelseshjælp, da er det noget, som alt længe har ligget i Luften. I et enkelt Land kommer vi til at yde store Summer til Begravelseshjælp i Løbet af de nærmeste Aar, og det uden, at vi *blot tilnærmelsesvis* har faaet Dækning for Udgifterne, idet Masser af Medlemmer i dette Land er indtraadt højt oppe i Aarene. For Sikkerheds Skyld bemærker vi, at denne Bestemmelse ikke har tilbagevirkende Kraft og saaledes ikke angaar vore *nuværende* Medlemmer. Forøvrigt har *alle øvrige* Organisationer, der udbetaler Begravelseshjælp, lignende Bestemmelser, saa hvad der her foreslaas, er kun *almindelig* Norm.

Nu da de passives Kontingent sættes ned til 20 Cts. ugentligt, altsaa til Fr. 10.40 eller godt 7 Kr., aarligt, venter vi ikke, at ret mange Berejste over 40 Aar, som kunde ønske at være Medlem, kvier sig, fordi der ingen Understøttelse er forbundet derved. Ret mindre kan Kontingentet dog ikke være, og desuden venter vi ogsaa, naar nu Kontingentet for aktive sættes radikalt ned, at mangan Berejst siger: nej, saa betaler jeg hellere de 15 Cts. mere ugentligt og er da ikke alene stemmeberettiget, men ogsaa sygeunderstøttelsesberettiget Medlem... og at det er bedst for C. U. K. at have saa mange *aktive* Medlemmer som muligt, kan vi sikkert alle være enige om.

§ 50 forandres til: «Hovedbestyrelsen vælges i en By udenfor Skandinavien.

København.

Dette Forslag kan vi ikke have noget at indvende imod.

I § 58 indføjes i Parantes efter Ordet «paase» følgende Passus: «efter derom af H. B. nærmere udarbejdede Regler».

H. B.

Dette er ogsaa kun, hvad der bruges i andre Organisationer med fast Funktionær, hvorfor vi ogsaa haaber, at det vedtages.

§ 64 tilføjes efter «iagttagelse» følgende: «som dog maa falde sammen med et Kvartalsskifte».

H. B.

For at en Forretningsfører ikke pludselig kan forlade Stillingen midt i et Kvartal, er dette Forslag fremsat, og da det er praktisk, haaber vi paa Vedtagelse.

I § 65 ændres «senest 6 Uger» til «senest 2 Maaneder». Da Afdelingerne ikke som før i Tiden indsender Maanedss-, men Kvartalsregnskab og ogsaa har vanskelig ved at overholde den i Lovene fastsatte Frist for Regnskabets Indsendelse, er det klart, at der ogsaa maa tilstaas H. K. mere Tid til Regnskabets Færdiggørelse. To Maaneder kan overholdes, men ikke 6 Uger, hvorfor vi beder Medlemmerne give Sanktion dertil.

§ 67 forandres til: «Ved de halvaarlige Revisorer deltager H. B. s Formand, eller i dennes Fraværelse Næstformanden.»

For Øjeblikket skal der deltage to Mand fra H. B., saaledes at der bliver 4 H. K.-Revisorer, hvad er for mange og derfor upraktisk. For det meste sidder der altid en Revisor «over», da Arbejdet ikke kan fordeles paa 4 Mand. Saa dog hellere tre, der alle er beskæftigede ved Revisionen. Vi kender forøvrigt heller ingen anden Organisation eller Forening med fire Revisorer, og vi indser ikke, hvorfor vi skal fortsætte med noget saa upraktisk.

§ 100 forandres til: «Et Medlem kan ekskluderes, dersom han modarbejder Centralisationens, Lokalforeningens eller Fagforeningens Interesser osv.» H. B.

I den nuværende Paragraf 100 mangler en Henvisning til Lokalforeningernes Interesser, hvorfor vi venter Støtte til denne vor Ændring.

Til Gengæld foreslaar vi § 103 helt slettet, da den Paragraf er ganske unødvendig, eftersom det, som staar deri, er saa givet som noget; thi ifølge Eksklusionsparagrafferne, kan ingen slettes uden H. B. s og K. U. s Samtykke.

Vi har nu detaillert gjort Rede for hele vort Arbejde for dels gennem ny Bestemmelser at skabe et større C. U. K., dels at gøre Lovene mere klare. Vi har forsøgt at gøre det saa sagligt som muligt, og haaber vi til Gengæld ogsaa paa saglig Behandling fra Medlemmernes Side.

Paa H. B. s Vegne:

H. J. Larsen, Sekretær.

Foreningsmeddelelser.

Luzern. En Del Svende har atter genoprettet Afdelingen her. Som Formand valgtes Maler Axel Pertersen; Kasserer: Kay Friis, Maler og som Sekretær under tegnede Maler.

Med kraftig Naverhilsen!

Alma Andersen.

Fortegnelse over Adresser for Rejsende.

Ude

Belgien.

Bryssel: Billigt Madsted er: Rest. Pasquet-Victor, 181 Rue d'Anderlecht, 5 Minutter fra Gare du Midi. Diné à 4 fr., aabent fra 11½—14 og fra 17—21. Der forstaas Tysk. Endvidere Chaussee de Mons, Anderlecht; Quai aux Briques Nr. 20, ved Fisketorvet. Diner til 5 og 6 fr. Kælderens paa Grand Place, fr. 3.50. — Billige Sovesteder, Grand Place 13 og au Prince Charles 33—34, rue d'Assaut.

Gent: A. Canse, 3, Rue Warneford, Mont Amand. — Oskar Van Holen, 238, Chaussé d'Termand, Mont Saint Amand. — Begge er gode og billige Sove- og Spisesteder.

Liège: Spisested i Liège: Pension de Famille, Boulevard d'Avroy 14ⁱ (Tysk, Fransk og Engelsk); endvidere Spisehuse rue Gérardrie 13 og 25 (ved Place st. Lambert). Ingen passende Logis, men privat saadan kan som oftest skaffes i Herstal.

Malines: Quai ai Sel 11.

Frankrig.

Dunkerque: Godt og billigt Opholdssted: C. Madsen, Rest. «Holger Danske», 30 rue des Poilus.

Marseille: Godt Spisested: Rue de Rome 199. — Sovesteds lige i Nærheden i Rue St-Suffren 2.

Lyon: Hotel du Bugey, 16, Boulevard des Brotteaux (lige ved Banegaarden). Dansk Vært.

Strasbourg: Ledigenheim, Rue de Lausanne 2, med Linie 1—4 fra Banegaarden.

Svejs.

Basel: Gode Spisesteder er «Volkshaus» samt de alkoholfri Spiserestauranter. Godt og billigt Logissted: «Heilsarmé», Rheingasse.

Bern: Herberge z. Heimat, Gerechtigkeitsgasse 52.

Biel: Hotel «Schlüssel» (Herberge og billig Restauration), Centralstr. 57. Endvidere er der et billig og godt Spisested i Folkekøkkenet (Cucine populaire).

Genf: Godt Sove- og Spisested: Hotellerie «Populaire», Vieux-Billards 25, «Armée du Salut», gode Senge for 65 Cts. (i Fællessværelser), Enkeltværelse 1 Fr. Bad gratis. God og billig Mad. Hotellet er propret, men lukkes pr. Kl. 10½ Aften. — Billigt Hotel (tarveligt men propret) 1 Ruelle des Teveaux, Værelser 1.50-2.50.

Interlaken: Pension «Rütli», Indehaver S. Madsen. — Billigste Sove- og Spisested for Skandinaver.

La Chaux-de-Fonds: Spisehus: Rue du College 7. Logi: Hotel «Soleil», Rue du premier Mars 2.

Lausanne: Hotel du Léman, Louve 15, gode Værelser fra Fr. 2.—. — Godt Spisested: Société Vaudoise de Consommation, Rue St-Laurent, 2. Døren til venstre fører ind til den billige Spiserestaurant; den til højre ind til den dyrere, hvor man faar en knippel Midag til Fr. 2.—.

Lugano: Godt og billigt Madsted: Alkoholfri Restaurant «Pestalozzi», Via Pestalozzi.

Luzern: Godt og billigt Madsted: Volksküche, Theaterstr.; Logi: Fru Ziegler, Mühlenplatz 9.

Montreux: Godt og billigt Madsted: Pension-Restaurant 6, rue de l'église catholique. Intet rigtig billigt Sovesteds; anbefalelsesværdig er Hotel de la nouvelle gare (tilhøjre for Banegaarden); Værelser fra 2.50.

Vevey: «Hotel Temperance», Værelser fra 1½ Fr., billigt Spisested, eller ogsaa tysk K. F. U. M. (lige ved Banegaarden), Senge 60—80 Rp.; udmærket for rejsende Svende.

Zürich: Hotel «Rothaus», Marktgasse 17, og Hotel «Stüssihof», Stüssihofstatt. Billigere Logi: Herberge z. Seilerhof, Seilergasse. — Billigt Spisested: Alkoholfri Restaurant i Rosengasse, samt «Karl der Große», Kirchgasse. — Alle tre Steder ligger i Zürich 1, ca. 10 Minutter fra Banegaarden.

C. U. K.s Adresser.

Hovedkasserer og Forretningsfører: H. J. Larsen, Postfach Zürich.

Hovedbestyrelsen: Formand H. A. Hansen, Badenerstr. 60. Zürich 4.

Kontroludvalget: Annenstr. 29, Hamborg 4.

Spetzlerfonden: Carl F. Gjerding, Münstergasse 9, Zürich 1.

Naar ikke andet staa anført, udbetales Understøttelsen i Hulen, hvor Udbetalingen altid finder Sted Mødeaftenen, som — dersom ingen anden Dag er angivet — er Lørdag. Endvidere gores Medl. opmærksom paa, at Kassererne ikke ere tvungne til at udbetale Understøttelse paa Søn- og Helligdage.

Afdelinger i Svejts.

Basel: Restaurant zum «Pfauen», St. Johann-Vorstadt 13. Udb.: Bläsi Kaffeehalle, Claragraben 123 (Klein-Basel), fra 6½—7½.

Bern: Stamlokale: Café Scheffler, Länggassstrasse. — Udb.: H. P. Frandsen, Gesellschaftsstr. 22, fra 7—7½.

Kreuzlingen: Udb.: P. Jørgensen, Villa «Cimbria», Sonnenstraße 16.

Luzern: Møde hver Fredag Kl. 8 i Rest. Hopfenkranz, Zürichstrasse. Udb. fra 6—7 i Pension Meier, Waldstätterstrasse 23 I.

St. Gallen: Udb.: V. Riisfeldt, Paul Brandtstraße 51, Schoorenhalden, hvortil ogsaa al Korrespondance sendes.

Zürich: Restaur. «Rothaus», Marktgasse, Zürich 1. Udb.: Carl Hansen, Zurlindenstr. 21 II. Kl. 6—7.

Tyskland.

Berlin: Udb.: O. Clausen, Bl. Niederschönenweide, Köllnischestr. 44 a, part. th.

Bremen: Møde hver 14. Dag i Restaurant Chr. Siemers, Düsternstr. 46.

Udb.: W. Steengaard, Martinstr. 194, Burgdamm ved Bremen. Fra 5—6.

Dresden: Gasthof «Braunschweiger Hof», Freiburgerplatz 11. Udb.: P. Petersen, Mozartstr. 4, fra 6—7.

Düsseldorf: «Zur Winen», Ecke Kirchfeldstr.-Morsestr., Møde hver anden Lørdag. Udb.: Lorenz Möller, Pempelforterstraße 4, træffes i Reglen hele Dagen, ellers fra 12—3 Middag.

Hamborg 4: Annenstr. 29. Tel. D. 2. Altona 3769 hvortil al Korrespondance, ogsaa til K. U., bedes sendt, og hvor Underst. udbetales hele Dagen.

Kiel: Fritzes Hotel, Kl. Kuhberg, Møde den sidste Lørdag i Maaned. Udb.: Edv. Jensen, v. d. Tannstr. 33 I, fra 5—6.

München: Restaurant «Gerlinger», Göthestr. 35. Udb.: C. Bjørklund, Kapuzinerstr. 45^a, fra 6—7.

Neumünster: Rest. Oskar Sørensen, Bahnhofstr. 3. Udb.: A. Sørensen, Mühlenhof 4^a, fra 6—7.

Vegesack: z. «Gemütliche Ecke», Gerhards, Rolfstraße. Udb.: W. Schwarz, Kirchenstr. 13, Aumund-Vegesack, efter 5.

Belgien.

Bryssel: Café «Royal», 94, Rue de la Montagne. —

Frankrig.

Sète, Herault: Bar «Nationale», Rue Nationale, hvor Møde afholdes hver 2. Lørdag. Kasserens Adresse er G. Johnsen, 15, Rue du Pont neuf.

Algier.

Tiaret (Oran): Hotel de la Poste. Kasserens Adresse er: Charles Nielsen, Docks cooperatifs Al Post bedes sendt til Postbox 35.

Spanien.

Barcelona: Pablo Hansen, pintor, Calle Mallorea 680 1^a 1a, izquirda.

Skandinavien.

Aalborg: Café «Langelinje». Udb.: Peter Jensen, Absalonsgade 1, fra 5—6.

Aarhus: Landmandshotellet, Vestergade 48. Møde hver Lørdag. Udb.: N. Juul, Lundbyesgade 14, fra 5½—7.

Fredericia: Rest. Steffensen, Torvet. Udb.: Aage Kragh, Dronningensgade 23 I, fra 12—1 Middag.

Hjørring: «Bristol». Mødeaften 1. og 3. Lørdag i hver Maaned. Udb.: Chr. Kornum Christensen, Fredensgade 1.

Holbæk: Hotel Mellerupgaard. Møde 1. og 3. Torsdag i hver Maaned. Udb.: Max Nielsen, Godthaabsvej 19, fra 5—6.

Holstebro: Møde hver 1. Lørdag i Maaned. paa Hotel «Postgaarden». Udb.: J. Jørgensen, Møllevej 3.

Horsens: Møde hver 1. og 3. Lørdag i hver Maaned i Rest. Skipperhus, Havnen 9. Udb.: M. Bendixen, Bjerrevej 5 st., 5½—6½.

Kolding: Jernbanehotellet, Munkegade. Møde hver 1. og 3. Lørdag i Maaned. Udb.: Harald Hansen, Losbygade 16^a, fra 5—6½.

København: Møde den 2. og 4. Lørdag i Maaned. i Joachims Hotel, Korsgade 49, hvor ogsaa Samkvemslokalet findes, ligeledes Herberge for tilreisende Svende. Udb.: Gustav Hansen, Vestergaardsvej 15 St. th., (ved Genforenningsplads, Borupsalle, Brønshøj) fra 6—7.

Middelfart: Hotel Melfars Vinstue, hvortil al Post sendes. Udb.: L. Hansen, Blindebomsvej 15.

Nakskov: Forsamlingsbygningen, hvor Møde afholdes den 1. Lørdag i Maaned. Udb. Chr. Isaksen, Fællesskabsvej 78. Al Korrespondance til Chr. Pedersen, Løitoftevej 86.

Odense: Café Lundsgaard. — Møde hver 2. Lørdag i hver Maaned. Udb.: E. Vendeltorp, Nørregade 68 I, Mellembygningen, fra 6—7.

Oslo: Arbejderforeningen, Vilsesgate 1. Møde 2. og 4. Fredag i Maaned. Kl. 8. Udb.: R. P. Rasmussen, Totensgate 2 II, fra 5½—6½.

Randers: Hotel «Phønix», Vestergade. Udb.: M. N. Hald, Vestergade 20, fra 12—2.

Roskilde: Højskolehjemmet, Algade, Møde 1. og 3. Fredag i hver Maaned; Kasserer: Carl Clausen, Kirkegade 8, St. Jørgensbjerg, fra 5—6.

Stavanger: Øvre Strandgt. 16, aaben hver Dag fra 3—12.

Stockholm: Café Cosmopolite, Vasagatan 5 (mitt emott Centralposten). Møde varje fredag. Udb.: Nils Persson, Alpgatan 23, Hagalund, från 6—7.

Svendborg: Møde hver anden og fjerde Lørdag Kl. 8 i «Rolighed» (Arbejdernes Forsamlingsbygning). Udb.: H. V. Petersen, Belvedere 21.

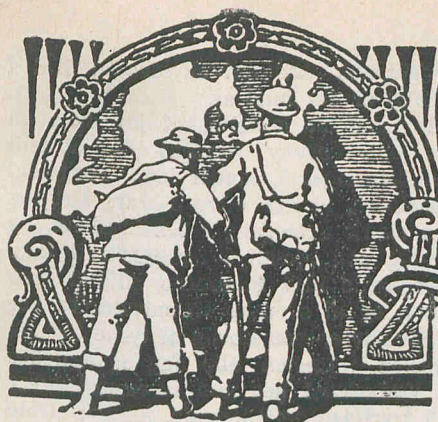
Trondhjem: Udb.: J. F. Jonsson, Holbergsgt. 21, fra 6—6½.

Vejle: Offersens Hotel, Søndergade. Møde 2. og 4. Fredag i hver Maaned. Udb.: F. Jensen Koed, Horsensvej 5, Sidebyg, fra Kl. 5—6.

Redaktion og Ekspedition:

H. J. Larsen, Postfach Zürich (Schweiz).

Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.

UDGIVET AF DE CENTRALISERED E SKANDINAVISKE FORENINGER

Den farende Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET

Nr 4/5

April/Maj 1929

XXVIII. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Det danske Naver-Sommerstævne 1929.

Til samtlige danske Afdelinger!

Som bekendt blev der sidste Aar paa Naverstævnet i Vejle bestemt, at næste Aars Stævne skulde afholdes i Horsens. Vi regner derfor bestemt med, at de Afdelinger, som var repræsenterede paa det lille Forhandlingsmøde, vi havde i Vejle, kommer til Horsens paa den Dag, Stævnet afholdes, nemlig *Søndag den 7. Juli*. Men vi gaar ogsaa ud fra, at andre Afdelinger vil være med, og vil vi sige til disse: selv om I har lagt Eders Sommerprogram, bryd da overtværs og kom til Horsens den 7. Juli, og vil I ikke komme til at fortryde det. Er Distancen for lang, saa ikke hele Afdelingen kan deltage, send da 1 à 2 Repræsentanter i Stedet.

Naver! Lad os i Aar faa et Stævne, som kan blive et fuldgyldigt Bevis for vor Stilling her til Lands; et Stævne, der beviser, hvad Centralisationen formaar.

De Afdelinger og de Medlemmer, der paa deres Afdelingers Vegne ønsker at deltage, bedes derfor hurtigst muligt at sende Meddelelse til os her i Horsens, *hvormange* Deltagere, der cirka kommer; *hvornaar* paa Dagen, de kommer, og om det bliver med Tog, Bil etc.?

Der vil senere blive tilsendt Afdelingerne Program, og mødes vi altsaa i Horsens den 7. Juli, saa mange Naver og Navinder, som Byen kan rumme. — Al Korrespondance vedrørende Stævnet bedes sendt til under tegnede Sekretær.

Med kraftig Naverhilsen!

Paa Horsensafdelingens Vegne:
Henry Nielsen, Søndergade 36 II, Horsens.

I Forbindelse med ovenstaaende, vil undertegnede ogsaa paa det kraftigste anbefale alle Naver i Danmark, der kan, om at deltage i Aarets Naverstævne, som altsaa finder Sted i Horsens. Afdelingen dér er en af de rørigste hjemme, og er Medlemmerne i Horsens ikke alene gode Kammerater og C. U. K.-Naver, men de er ogsaa i Stand til paa bedste Maade at arrangere et Stævne, saa det skal nok komme til at klappe godt i Horsens. Derfor Naver hjemme! Stævn til Horsens den 7. Juli!

Red.

En Rejsebeskrivelse fra den gode gamle Tid.

I Løbet af Aarene har Den farende Svend bragt ikke saa faa Rejseberetninger, deraf enkelte ret udførlige,

saaledes skildrede jo den stabile og kendte Nav, *J. Jørgensen*, Holstebro, sine Rejseminder nu fornylig her i Bladet, og det paa en baade levende og fornøjelig Maade.

Denne Gang er Redaktionen i Stand at bringe en udførlig Skildring af en gammel Haandværkers Erindringer fra en Tid, der ligger saa langt tilbage, at der — for at bruge et populært Udtryk — slet ikke var tænkt paa de fleste af os den Gang.

Den gamle Haandværker, *J. Z. Thomsen*, Varde, der nu i de kommende Numre af Bladet, vil skildre sin Rejse rundt i Evropa paa den Tid, da Danmark udvikledes i den ulykkelige Krig i 1864, er nu en Mand højt op i Firserne; alligevel er hans Skildring *levende*, baaret som den er af en vidunderlig skarp *lagttagelsessevne* og *Hukommelse*. Naar Artikelserien er endt, vil der fra Redaktionens Side blive knyttet et Par Kommentarer til Skildringen, men allerede nu kan det siges, at trods vor hastige, ilfærdige Tid, der har bragt den ene omvæltende Opfindelse efter den anden, genkender vi med et Smil mange af Thomsens lagttagelser, som vore egne. Hurtigere gaar Tiden dog ikke — i visse Retninger — uden at mangt og meget ikke har skiftet Karakter, Form, siden anno dazumal. Naar vi læser Thomsens Skildring af Oste-Polibetjentene, da udbryder den nuværende Nav i Svejts: «Ja, men saadan er de jo endnu, akkurat saadan!», og med glad (?) Genkendelse ser vi, at «Svejtser-Kaffen» er den samme endnu som i Tredserne, og at den brede, men grimme «Gemüse-Brücke» i Zürich, fremkaldte akkurat den samme Stemning hos Thomsen, som hos Nutidens Nav. — Overhovedet vil Skildringen være en Lækkerbidsken især for tidligere og nuværende Svejtsernaver, dog vil Alle med Interesse læse, hvad saadan en gammel Berejst har at berette. Som i et Kalajdeskop ser vi hele Livet og dets Aand fra længst hensvunden Tid, naa vi vil ikke foregribe Begivenhedernes Gang, men lader Thomsen fortælle. Hvad denne meddeler om Krigen i 64 og hvad dermed hænger sammen, er selvfølgelig set med Datidens Øjne, men forøvrigt ofte paa saa frisk og fornøjelig Maade, at ingen Nav tager Skade deraf. Tilsidst kun en Bemærkning om «Visering», som jo er noget ukendt for Nutidens Naver: Enhver Svend der rejste den Gang, maatte have en Vandrebog, hvori blev indført saavel Tiden for Ankomst og Afrejse, Pengebeholdning, hvorhen Rejsen gik videre, og ofte hvor meget Logiet havde kostet og hvad Værts-huset (Herberget) havde heddet, etc. Paategningen af Vandrebogen i de forskellige Byer, kaldtes da «Visering». Vi skælder ud over Pas og Arbejdstilladelse, og med Rette; men som man ser, var de rejsende Svende i gamle Dage underkastet en vis Tvang, som en Nav nutildags meget nødtigt vilde finde sig i. Dog maa det jo

ikke glemmes, at der med Viseringen hang et saadant Gode som «Geskænk» sammen; men om Flertallet af de Unge nu havde Lyst til at staa med Huen i Haanden for en saadan, er til Gengæld et andet Spørgsmaal. Rejsekildringen er isprængt en Del smaa Enkeltheder, der dog ikke kan udelades for at faa et *virkeligt*, samlet Billede af Datidens Rejseliv. Nu, som dengang, bestaar jo Livet ogsaa kun af en Mængde smaa Enkeltheder, der tilsammen danner et samlet, skildrende Hele.... og saa lader vi *Thomsen* faa Ordet.

Red.

... Nej før vi gaar over til selve Skildringen, maa jeg meddele, at Fortælleren imidlertid er gaaet ud paa den store Valsetur, hvorfra ingen vender tilbage. I Midten af Januar afgik Thomsen ved Døden, uden egentlig Sygdom, det var egentlig hele Maskineriet, der nægtede at virke længere. Under stor Deltagelse fra Vardes Beboeres Side, blev T. da jordet den 20. Januar. T. var Æresmedlem af Varde Haandværkersforening og blev der af dennes Formand udtalt følgende smukke Ord om T.s Virksomhed:

Blikkenslager J. Z. Thomsen blev Foreningens Æresmedlem i Kraft af et aarelangt interesseret og pligtopfyldende Arbejde indenfor Foreningens Administration, i Bestyrelse og Repræsentantskab og sidst, men ikke mindst, i Ledelsen af Teknisk Skole, hvor han havde Sæde i ikke mindre end 42 Aar.

Gid mange af Svendene ude vil vide at hævde sig paa samme smukke Maade, naar de engang kommer hjem! Og æret være gamle Thomsens Minde, som nu træder lyslevende frem i hans Rejsekildring!

En Del af denne har allerede været sat i længere Tid, men grundet paa, at Understøttelsen har stillet store Krav til C. U. K., er det gaaet ud over Bladet, hvis Udgifter der jo helst skulde være Dækning for, og derfor har jeg været nødt til hermed at rette lidt paa det først skrevne Forord. Forøvrigt har jeg en saadan Mængde interessant Stof liggende, at man ikke andet kan ønske, end, at der for Fremtiden vil staa større Midler til Bladets Raadighed, hvad ogsaa vil blive Tilfældet, dersom de af C. U. K.s Ledelse anviste ny Retningslinier bliver fulgt af Medlemmerne.

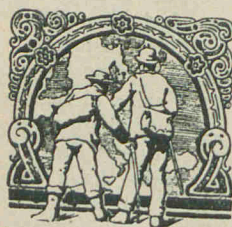
Red.

* * *

En gammel Haandværkers Erindringer.

Af Blikkenslager J. Z. Thomsen, Varde.

(Nogle Indtryk fra Vandreaarene 1862—67.)

Naar jeg efter mange Betænkneligheder drister mig til at nedskrive mine Oplevelser i det Fremmede, skal jeg særlig fremhæve, at jeg nødig vil give det Udseende af, at jeg ville mene, at denne Rejse skulde være noget særligt, men derimod vil udtale, at det dengang var en selvfølgelig Sag, at de unge Haandværkere skulde udvide deres Kundskaber og tilfredsstille deres Trang til at se fremmede Egne, og der er jo mange Haandværkere omkring i Landet, som har gjort næsten den samme Tur, men hver har jo sine Oplevelser, og naar jeg jo nu her fremkommer med mine, skal jeg bemærke, at med Undtagelse af nogle spredte Notitser i en gammel Lommebog, har jeg skrevet det hele efter Hukommelsen, og skulde der findes en

eller anden Unøjagtighed, maa det skyldes et Hul i Erindringen, men Digt er der intet af.

Jeg vil begynde med at fortælle, at jeg efter en 5-aarig Læretid i min Fødeby Horsens fik udstedt Svendebrev som Blikkenslager 1. Januar 1862. Forholdene var dengang saaledes, at der efter 3 Aars Krigens Afslutning kom en stærk Fremgang i Næringslivet, og som Følge deraf slog den hjemlige Arbejdskraft ikke til. Paa alle Herregaarde blev Pladserne udfyldt med svenske Tjenestefolk, og af svenske Haandværkere var der særlig mange Skrædere, men særlig af tyske Svende var der stor Invasion i næsten alle Fag og saaledes ogsaa i mit. Paa Værkstedet hos min Læremester var der i Reglen 2 a 3 Læringer og 3 Svende, for det meste tyske, hvilket bevirkede, at der næsten blev talt lige saa meget Tysk som Dansk, saa jeg, der havde lært Tysk i Skolen, hurtigt lærte at tale det flydende.

I Foraaret 1862 fik jeg udleveret Vandrebog og blev viseret til Kolding — «ad rette Vej» og Bemærkning om, at jeg var forsynet med den svimlende Sum af 5 Rigsdaler, men alt var jo meget billig, og man fik Geskænk overalt, saavel af Mestre som Svende saa de slog jo alligevel til indtil jeg kom i Arbejde.

Jeg blev standsmæssig udhalet og fik anskaffet en saakaldt Berliner der var lavet af Voksdug og hvori hele min rørige Ejendom blev indpakket og tilsidst en udpolstret Bærerem. Indholdet bestod af min nye Svendeklædning af fin sort Klæde som min Læremester kontraktmæssig havde leveret, samt nogle Stykker Linned, Strømper m. m., men den var alligevel let at bære. Rejsestokken var en saakaldt Zigenhainer, den var spiralformet dannet og dengang meget benyttet af alle zünftige Svende.

Som Rejseledsager fik jeg en Kollega, som arbejdede her. Han var fra Roskilde og hans Navn var Schoustrup. Jeg skal her indflette den Bemærkning, at jeg i Regelen vil benytte de rigtige Navne paa de mange, jeg kom i Berøring med, da de næsten alle er døde. Nævnte Rejsefælle var en køn, meget blond Mand, der allerede havde udtjent sin Værnepligt ved Husarerne og var langt mere repræsentativ end jeg, der var lille af Vækst og nogle Aar yngre, men da han ikke kunde et Ord Tysk, var jeg stadig den selvsikre Ordfører, og han maatte optræde som stum Person. Rejsen sydpaa foregik næsten altid til Fods, og det blev betragtet som mindre reglementeret at benytte Jernbanen.

I Kolding fik vi 2 Rejsefæller, en Sadelmager og en Skomager, der skulde møde til Soldatertjeneste i Altona. Fra Aabenraa afgik hver Dag en Dagvogn, og vi blev enige om at benytte denne, hvilket førte til en Oplevelse.

Da Dagvognen gjorde Holdt i den Flensborg nærmest liggende Kro, viste det sig, at der var stort Bryllup, og Humøret var højt. Vi blev alle inviterede og blev bænkedes sammen med de øvrige Gæster til Spisning og blev haardt pressede til at drikke Rødvin, der flød i store Baner, og i vor ungdommelige Uerfarenhed tænkte vi jo ikke paa Følgerne, og jeg havde saa godt som aldrig smagt Spiritus. Deltagerne var stærkt nationalbegeistrede og da vi unge havde nogenlunde gode Sangstemmer, blev vi opfordrede til at synge patriotiske Sange, og dem kunde man dengang i fuldt Maal. Det endte naturligvis med, at da vi kørte afsted, var vi ikke saa lidt berusede, og ved Ankomsten til Flensborg fandt vi kun med Møje Logi paa forskellige Steder og fik Rejsebagagen forbyttet. Der fulgte derefter en frygtelig Katzenjammer, som det tog flere Dage at komme over.

Næste Nat sov vi i Isted Kro, der brændte i Slaget 1850 og endnu saa helt ny ud. Turen gik saa over

Eckernförde til Kiel, og jeg foretog derfra min første Jernbanetur til Altona. Med store Forventninger gik vi saa over den bekendte Forstad St. Pauli ind i Hamborg for at finde Herberget «Grosser Verkehr».

Paa Vejen, som vi syntes aldrig fik Ende, spurgte jeg saa om, hvor det var, og fik 2 Gange den Besked paa Plattysk: «Dann gehen sie erst en bitten rechts, und dann en bitten links, und dann graat dör.» Omsider fandt vi saa det i Schoppenstehl beliggende store Eta-blissement.

Der var store Lokaler, 2 Billarder og mange Tilrejsende, og en Kellner modtog Bagagen og udleverede os Kontrolmærker. Da vi om Aftenen skulde til Ro i de store Sovesale, ledsagedes vi af flere Kelnere, hver med et Lys i Haanden, og for ikke at faa Kvalme af de ofte ildelugtende Mennesker, havde hver en brændende Cigar i Munden, og saa begyndte et omhyggeligt Eftersyn, først blev den indvendige Side af Skjorteskraven undersøgt, om der var Utøj, og derefter den indvendige Side af Armen, om der var Fnat. Naar saa en af Delene blev konstateret, udtaltes der et lakonisk: «Bankarbeit machen», hvilket betød, at Staklen maatte tilbringe Natten paa en Træbænk og i heldigste Tilfælde paa et Bord.

Efter at vi i nogle Dage havde set os om i Byen og passende Arbejde ikke kunde faas — kun Rørarbejde i mørke, skidne Kældere — sejlede vi over Elben til den hannoveranske By Harburg. Der fik jeg for første Gang Kendskab til den nylig fremkomne Petroleumsbelysning; i alle Værksteder, vi kom ind i, var der en stram, ubehagelig Lugt, og da jeg spurgte om, hvor det kom fra, viste man mig en Lampe med en lille Fladbrænder, og viste mig den nye Vædske, der kaldtes Petroleum. Man havde endnu ingen Kendskab til at rense den og derfor den ilde Lugt.

Hos en af Mestrene var der Arbejde for 1 Mand og han henvendte sig til min Rejsekammerat, hvad jeg fandt ganske naturlig da han jo var ældre og mere udviklet.

Jeg maatte nu alene paa Valsen og blev viseret til Bremen, og min Ven fulgte mig et langt Stykke paa Vejen og Stemningen var trykket, omsider omfavnede vi hinanden og tog Afsked. Min Ven betroede mig senere, at han fulgte mig med Øjnene, til jeg forsvandt, og han kastede sig ned og faldt i en heftig Graad, han følte sig saa hjælpeløs, da han ikke kunde Sproget. Ingen af os anede noget om, hvornaar vi skulde ses igen, men ved et mærkeligt Tilfælde — hvorom jeg senere skal berette — fik vi inden ret længe Føling med hverandre.

Jeg naaede ikke til Bremen, da jeg efter nogle Dage følte mig saa træt og syg, at jeg maatte tage Arbejde i en mindre By ved Navn Rotenburg, i en opdyrket Hedeegn. Faa Dage efter brød Sygdommen i Form af Koldfeber ud, det var en Sygdom, som den Gang var meget udbredt. Jeg var jo meget uheldig stillet med kun faa Pengemidler, men der gives heldigvis overalt gode hjælpsomme Mennesker, saa der blev sørget for, at jeg imod Reglementet blev optaget i en Sygekasse og indlagt paa det derværende Sygehus. Det tog flere Maaneder at komme over Sygdommen, men jeg kunde jo nok arbejde imellem Feberanfaldene.

Endelig i Slutningen af September 1862 dristede jeg mig til at rejse og blev viseret over Byen Verden til Bielefeldt i Westfalen. Det blev en trist Tur til at begynde med, idet jeg fik fejl Besked om Vejen, jeg skulde gaa, og kom derved ind i den berygtede Lüneburger Hede. Vejen var saa øde, at jeg efter flere Timers Vandring ikke saa et Hus, og først henimod Aften kom

jeg til nogle enligliggende ret store Gaarde, nogen Kro fandtes ikke saa jeg maatte gaa ind i en af Gaardene og bede om lidt Aftensmad og Nattelogi, hvad der straks blev mig tilstaaet. Da jeg vaagnede tidlig om Morgen og vilde gaa ud og se mig om, var Døren lukket udivendig. Det var en forsigtig Mand. Noget efter fik jeg Kaffe og Brød og vilde saa betale; men han vilde intet have.

Jeg havde nu en lang og besværlig Hedevandring, inden jeg kom til Verden, og jeg tog straks med Toget til den westfalske Grænsefæstning «Minden», hvortil jeg først sent paa Aftenen ankom. Efter lang Omstrejfen blev jeg, ved Hjælp af en Betjent, saa lukket ind af en gnaven Herbergsfader. Under Køreturen saa jeg for første Gang, ude i Horisonten, en mindre Bjergkæde, som jeg var meget betaget af.

Min Rejse Maal var den bekendte Fabriksby Bielefeld, idet jeg havde faaet Brev hjemme fra, at min ca. 2 Aar ældre Lærekammerat, J. Schmidt, skulde være i Arbejde der, men jeg blev meget skuffet og bedrøvet over at høre, at han nylig var afrejst. Arbejde var der ikke at faa, og jeg maatte saa atter afsted. Humøret var ikke godt, da jeg stadig var mat efter den knap overstaaede Sygdom.

Den første By, jeg nu kom til, var Gütersloh, og der fik jeg Arbejde hos en yngre, dygtig Mester. Byen ligger i en frugtbar Egn med stort Landbrug, og der var navnlig stor Svineavl, hvoraf der produceredes de dengang berømte westfalske Skinker. Kosten var nu noget anderledes end i Nordtyskland, det velsmagende Rugbrød var det nu ovre med, og jeg fik det ikke at smage i over 4 Aar. Brødene, vi fik der, var ogsaa lavet af Rug, men saa vældig store, at de aldrig var gennembagte. Brødet smagte ganske godt, men var meget ufordøjeligt, det kaldes Pumpenikkel. Paalæget var Franskbrød (Hamburger Mellemmad), men der vankede ikke Kød og Ost som hjemme.

Hvad der blev spist meget af var «Sauerkraut». I alle Husholdninger blev der gjort store Indkøb af Hvidkaal, og der gik saa en Mand fra Hus til Hus med et Apparat som en Slags Høvl, han skar dem i Stykker, og saa nedsaltedes Kaalen, tilsat Krydderier, i store Tønder. Naar Kaalen havde afgæret, blev den efter Kogning serveret med kogt Flæsk og smagte fortrinlig.

I den Ejendom, hvori jeg arbejdede, boede et saakaldt Reisebud, der daglig i sin Fritid kom paa Værkstedet. Han besørgede hver Dag Ærinder mellem Gütersloh—Bielefeld—Herford, og Banen var den mest benyttede Rute: Berlin—Paris.

Saa en skøn Dag kom han med en Hilsen fra min tidligere Rejsekammerat Schoustrup, som nu arbejdede i Herford. Han havde tilfældigvis faaet at vide, at der arbejdede en dansk Blikkenslager der, og ved en Samtale med ham, fortalte han om mig, og til gensidig Glæde indledede vi skriftlig Forbindelse med hinanden; samtidig fik jeg Meddelelse fra Hjemmet om, at min tidligere omtalte Lærekammerat arbejdede i Minden, altsaa kun en kort Strækning, saa vi blev enige om en Sammenkomst i Bielefeld, og der tilbragte vi en herlig Dag. Min Lærekammerat, som havde mange Venner der, maatte pantsætte Overfrakke og Uhr for at komme hjem igen.

Det var en saa mild Vinter der, som jeg aldrig har oplevet. Blomster og Frugtbuske udfoldede sig i Januar, og som Følge deraf kom Rejselysten uimodstaaelig frem, saa Schoustrup og jeg besluttede os til snarest muligt at tage en længere Tørn.

Jeg skal her anstille nogle Betragtninger over den

Tids fattige og nøjsomme Forhold. Ugelønnen var overalt i alle Fag for yngre Svende 1 Thaler = Kr. 2,66 — med en Arbejdstid af 11 Timer —, og naar man saa deraf skulde betale for Vask og Vedligeholdelse af Garderoben, er det forstaaeligt, at for at klare dette og samle til Rejsepenge, blev der ikke noget til at flotte sig med. Jeg sandede det gamle Ord: «Den, der spar, han har», og hele min Ekstraudgift blev indskrænket til et Glas Øl og en Cigar hver Søndag, og derved lykkedes det mig at paabegynde Rejsen med 9 Thaler, og jeg følte mig helt velhavende.

Den 9. Februar begav jeg mig saa paa Rejsen og opholdt mig et Par Dage hos min Lærekommerat i Minden. Paa Herberget var der en Svindler, som fremviste et Kortspil, som kaldes «Kümmelblöthen». Spillet bestaar i, at han fremviser 3 Kort og derimellem Klør-Es. Jeg var saa letsindig to Gange at indlade mig med ham, da vi mente helt sikre paa at kunne paapege det rette. Jeg saavel som andre, der gættede, tabte og blev derved lettet for 2 Thaler, men jeg har aldrig senere spillet Hasard. Iøvrigt hørte jeg senere, at Spillet var almindeligt af saadanne løse Fugle.

Jeg blev saa viseret, som der staar i Vandrebogen: «Ueber Hannover, Braunschweig, und Magdeburg nach Leipzig in elf Tagen». Det blev en behagelig Rejse, da Vejret hele Tiden var sommerligt.

Jeg vil her fremkomme med nogle Betragtninger om Forholdene og Livet i Tyskland dengang, og maa bevidne, at jeg næsten altid er bleven godt behandlet og har ikke følt mig som Udlænding. Livet og Synspunkterne var anderledes end efter de tyske Sejre 1866—70, idet den Brutalitæt og Hovmod, der siden den Tid har været raadende, ikke mærkedes. Med Undtagelse af Tekstilindustrien var der ikke nogen særlig stor Fabriksdrift. Der var en flittig og nøjsom Haandværkerstand, og Arbejdsmaaden var som hjemme. Der brugtes endnu ingen Hjælpemaskiner som nu, og som jeg først senere lærte at benytte. Fædrelandsfølelse var der ingen af, da Landet var splittet i saa mange større eller mindre Stater, hvilket bevirkede, at de stod mere eller mindre fjendtlige over for hinanden, og alle udenfor Prøjsen staaende var enige om at frygte og hade denne Stat. Man hørte ofte saadanne Udtalelser som denne: «Hvor jeg har det godt, dør er mit Fædreland». Ligeledes blev der sagt: «Et Landsvin er mig kærere end en Landsmand».

Haandværkerne var altid gemytlige og højrøstede, og der herskede en kammeratlig Stemmning ved Sammenkomsterne, og der var stærk Sammenhold imellem Fagfællerne. Dels af Nødvendighed og dels af Vandrelust fyldtes Herberger og Landeveje med en broget Skare af saavel Haandværkere som Handelsbetjente, Kelnere og lignende, og jeg har ofte set helt unge Mænd, som ikke havde arbejdet i lang Tid og var pjaltede og havde ingen Undertøj. Deres Optræden var næsten aldrig stødende eller raa, og saavel paa Rejsen som ved andre Sammenkomster blev der sunget, mest Skæmte- og Folkesange, som Sproget er saa rigt paa, samt Krigssange, hvoraf nogle stammede helt fra Napoleonstiden, kun ikke Fædrelandssange.

Jeg vil her give en lille Prøve paa enkelte af disse Sange, som jeg husker fra den Tid. Først den bekendte Sang:

Bei der allerschönsten Saufrkompagnie,
Des Morgens bei dem Brantwein,
Des Mittags bei dem Bier,
Des Abends bei den Mädchen
Im Schlafquartier.

Og saa synger den Fanden-i-voldske Omstrejfer:

Ach, wenn meine Mutter wüßte,
Wie's mir in der Fremde geht,
Schuh' und Strümpfe sind zerrissen,
Durch die Hosen pfeift der Wind.
Ein Mann, wie ich, was macht sich der daraus?
Ein Mann, wie ich, kommt jeden Abend besoffen
nach Haus.

Und was brauche ich wohl länger nachzufragen?
Das schönste Mädchen geht mit mir zum
Falderallela.

Und was brauche ich wohl länger nachzufragen?
Das schönste Mädchen geht mit mir zum Tanz.

Jeg vil nu vende tilbage til at omtale min Rejse fra Minden til Leipzig. Jeg kom først af større Byer til Residensstaden Hannover og paahørte Regimentsmusikken og Vagtparaden, men da jeg faa Aar efter kom der igen, var det hele opslugt af Prøjsen. Den næste By, jeg kom til, var den interessante middelalderlige By Hildesheim.

Det var Fastelavns Mandag. Vi sad 4 Blikkenslagere ved det lovbefalede Bord paa Herberget. Her dyrkedes endnu det gamle zünftige Laugssystem, og Oldersvenden mødte pludselig op i Lokalet og udtalte Grusen: Er der fremmede Blikkenslagere her?

Vi sprang op og svarede:

Til Tjeneste.

Han spørger saa: Hvad for en Landsmand, og hvor har De arbejdet sidst?

Efter at vi havde besvaret dette, siger han saa:

Velkommen, tør jeg opvarte Dem?, som vi besvarer med:

Det staar til den gode Haand.

Der kommer saa Drikkevarer, vi passiarer, han anviser Geskænken og meddeler, om der er Arbejde at faa.

Vi vandrede nu stadigt med godt Humør, passerede 12 større og mindre Byer, blandt de større Magdeburg, Braunschweig og Halle. Fra denne By kørte jeg med en stor Omnibus til Leipzig. Da jeg steg ud af Vognen, opdagede jeg til min Sorg, at min Rejsestok, Zigenhaineren, var borte, hugget af en Medrejsende, og jeg maatte saa nøje mig med hans efterladte Træstok.

Vi begyndte nu for Alvor at forhøre os om Arbejde, men paa den Aarstid var der ikke meget at gøre i vort Fag, og der var ikke noget i Leipzig at opdrive. Vi bestemte os saa til at rejse mod Vest og blev viseret til den første bayerske By, Hof, en Rute paa ca. 20 Mil. 6 Mil før vi kom dertil fik vi begge Arbejde hos forskellige Mestre i Byen Reichenbach, beliggende i det saakaldte «Voigthland». Schoustrup var ikke tilfreds med Forholdene og rejste snart bort med München som Maal, hvor han ogsaa fik Arbejde og blev der over 1 Aar.

Jeg havde et godt Arbejdssted og befandt mig vel og blev der et helt Aar. Byen ligger i et stærkt kuperet Terræn, ikke langt fra «Erzgebirge». Med Undtagelse af nogle Riddergodser var der ikke meget Landbrug, saa Befolkningen var henvist til at leve af Haandværk og Fabriksdrift. Der var mange og lange Gader, hvor der udelukkende boede Dugmagere og Vævere. Vævestolene klappede og hele Familien maatte hjælpe til et tarveligt Udkomme. Der var dog mange store Fabriker med Uldspinderier, Væverier og Tøffabrikation m.m. Der blev sagt, at der i Fabrikerne var beskæftiget ca. 3000 mest ganske unge Kvinder. Disse Fabriker gav Haandværkerne en hel Del Arbejde.

Hos min Mester var vi i Reglen 4 a 5 Mand. Han var en ualmindelig flittig, men ilter Mand, og han beklagede sig ofte over, at naar han trængte til Svende, kunde han ingen faa, — der var ingen Overflod paa Svende dengang — og de foretrak de store Byer. Han brugte saa følgende drastiske Udtalelse: — «Ja, wenn man die Sau im Fass hat, dann kommen die Kerls, die Verfluchten», hvormed han mente, at Svendene først var at faa, naar Grisen var i Salfadet.

Lige for det tyske Overfald paa Danmark, blev der fra tysk Side arrangeret et Ophidselstog over hele Tyskland, da de i den indre Del af Landet ikke kendte noget til, hvad det gjaldt, og en skøn Dag ankom der et flag- og blomster-smykket Tog, med Deputationer og Agitatorer. Hele Befolkningen mødte op ved Banegaarden og med Musik i Spidsen blev der marscheret til Byens største Mødesal. Jeg var naturligvis ogsaa med og paa-hørte de fremsatte Løgne og Bagvaskelser mod Danmark. Toget rejste saa videre fra By til By.

Krigen brød ud, medens jeg var der, men jeg blev aldrig lagt for Had, tvertimod fandt man det interessant, at jeg var den eneste Repræsentant for Fjenden og udspurgte mig om danske Forhold.

Hen paa Vinteren fik jeg at vide, at der var kommen en dansk Sadelmager i Arbejde der i Byen, og vi fandt jo hurtig hverandre. Vi aftalte saa at rejse sammen til forestaaende Foraar. Vedkommende var fra Odense og hans Navn var Carl Jørgensen.

3die Paaskedag den 29. Marts 1863 paabegyndte jeg saa en lang og interessant Rejse, og skønt der ofte var Bryderi med Rejsepengene, var Humøret højt, og sammen med mange raske Svende gik det fremad med Sang og mange af disse spillede udmærket paa Mundharmonika, og jeg husker, vi sang en bekendt Rejse-sang, hvorefter jeg vil gengive 1ste Vers:

Ein Sträussel am Hute, den Stab in der Hand,
Zieht einsam der Wandrer von Lande zu Land.
Er sieht manche Stätte, er sieht manchen Ort,
Doch fort muss er wieder, muss weiter fort.

Ved Afrejsen tog jeg Billet til den nærmeste By Plauen og passerede derved kun en Spaseretur fra Reichenbach over en Jernbanebro — som jeg flere Gange har besøgt. — Det er Goltshthal Broen, den spænder over en Dal og Flod og var dengang den største Jernbanebro i Tyskland. Jeg har i min Notitsbog følgende Oplysninger: Bygningen af Broen paabegyndtes 1845 og fuldendtes 1851. Den kostede 4 Millioner Thaler. Den er 500 Alen lang og 120 Alen høj. Under Bygningen forulykkede der 90 Mand.

Fra Plauen gik det stadig til Fods, først til den bayerske Grænseby Hof, og derfra gennem det saakaldte Voigtländische Schweiz og saa rask fremad gennem Fichtelbjergene. I Byen Baerneck kom jeg i Geskjenk hos en Mester, som i 3 Aars Krigen var med de bayerske Tropper i Jylland, og var indkvarteret hos en Høker Agdrup, som boede paa Graven i Horsens. Han var meget betaget over at kunne tale om den for ham uforglemmelige Tid. Jeg fik til Afskeden en god Madpakke og rigelig Geskjenk.

Nogle Dage efter kom jeg til en anden Mester, men der fik Piben en anden Lyd. Jeg mødte som sædvanlig med den sædvanlige Grus: Entschuldigen Sie, ein fremder Spengler! (Jeg skal her bemærke, at medens Navnet paa Blikkenslager i Nord- og Mellemtyskland benævnes Klempner, er Navnet i Sydtykland, Østrig og Svejts «Spengler»).

Mesteren spurgte saa: havd er De for en Landsmand, og jeg svarede nok saa kækt: Ich bin ein Däne!

Jeg stod lige inden for Døren, og Mesteren stod i den modsatte Del af Værkstedet. Saa raabte han rasende. Einem Dänen schenk ich nichts!, og da jeg gjorde en spagfærdig Bemærkning, kastede han en tung Genstand efter mig, saa jeg foretrak at forsvinde. Det var jo en brutal Handling, men det kan jo undskyldes med, at der var Krig mellem Tyskland og Danmark.

Belært af denne Erfaring foretrak jeg senere i Stedet for Däne at sige: Ich bin Jütländer. De saa noget uforstaaende paa mig, da næsten ingen anede, hvad det var for et Land, da deres geografiske Viden kun var lille, og jeg gjorde den Erfaring, at jeg i den Henseende havde faaet langt bedre Undervisning.

Af større Byer passerede jeg saa den gennem Komponisten Wagner berømte By Bayreuth, dernæst den sjældent interessante By Nürnberg, hvor jeg blev tilbudt Arbejde, men det var mig alt for tidligt. Efter at have passeret flere mindre Byer, kom jeg til den store og rige By Augsburg.

Da jeg regnede med, at der forestod nogle anstrengende Dage, tog jeg derfra med Toget til München. I denne store By, der jo er en af de smukkeste i Europa, oplevede jeg nogle herlige Dage. Min gamle Rejsefælle — Schoustrup — der havde arbejdet der i over et Aar, trak beredvillig i Søndagstojet, og sammen med flere derværende Landsmænd besøgte vi de mange Severdigheder, og var flittige Gæster i de store Ølhaller med det enestaaende velsmagende Øl og det interessante Folkeliv.

Jeg var ikke oplagt til at tage Arbejde endnu, og lod mig visere til Innsbruck, som er Hovedstaden i Tirol. Det er en Tur paa ca. 20 Mil, og jeg maatte over de bayerske Alper, som danner Grænsen til Østrig. Ved Opstigningen gjorde det et betagende Indtryk paa os at se de utallige fremsprudlende Kilder og Vandfald, samt Skove og smaa Soer. Vi maatte gaa en længere Tur gennem Is og Sne, men et løftende Syn at se det i Dalen frembrydende Foraar.

(Fortsættes.)

Amdenhytten.

Det Skridt C. U. K. i Zürich foretog sidste Sommer at overtage en Hytte i Amden, maa hilses med Glæde af alle naturelskende Svende.

Desværre er der kun faa af alle de unge Svende, der hvert Aar kommer til Schweiz, som faar Lejlighed til at stifte Bekendtskab med de Skønheder, Bjergegnene fremviser.

Og kunde Hytten virke til at aabne nogles Øjne for den schweiziske Naturs Storslaaethed, ja da vilde meget været naaet.

Undertegnede, der saavel ved Sommer-som Vintertid har opholdt sig i Naverhytten, og i Selskab med Landsmænd tilbragt mange uforglemmelige Timer i disse prægtige Omgivelser, kan paa det bedste anbefale Hytten som Udflugtssted.

Fra Hytten, der er idyllisk beliggende i en Dalstrækning godt 1200 m højt, ca. 20 Minuters Gang fra Amden, der igen ligger godt en Times Vej fra Weesen, er der god Lejlighed til at lave lette og ufarlige Bjergture. Og i disse Ture, der ikke kræver anden Udrustning end et Par stærke sømbeslaaede Støvler, kan enhver, selv ikke bjergvante, deltage.

En kort Beretning, jeg her bringer fra mit sidste Besøg i Hytten (Nov. 1928), giver et lille Indtryk af den Hygge og Glæde, som et saadant «Hytteliv» giver i Selskab med gode Kammerater.

Som Afslutning paa Sommerens Arbejde besluttede vi seks Svende fra Züricherafdelingen at feriere et Stykke Tid i Naverhytten. Ankommen dertil gik vi i Gang med at koge Suppe paa en medbragt Høne — og saa holdtes det første Festmaaltid. Petroleumslampen blev tændt og vi sad hyggelig bænkedede ved Bordet, bød hinanden velkommen paa Navervis med Velkomstsangen, ligesom vi alle gav vort Bidrag til Underholdningen, der den og de følgende Aftener formede sig som et godt kammeratligt Samvær, der som Regel varede til over Midnat.

At vi for at faa Sengeplads maatte ligge to og to sammen, at Dynerne var os lidt for korte, gjorde intet Skaar i Glæden.

Dagene gik blot altfor hurtigt, optagne som vi var af vore forskellige Interesser; nogle malede, andre var Kokke (der blev lavet Mad hele Dagen!); der skulde kløves Brænde, hentes Vand ved Brønden, til Landsbyen efter Proviant, ud og slaas i Sneen — jo Dagene gik som en Leg.

Imidlertid rykkede Tiden frem og et Par af Svendene maatte afsted; de vilde tilbringe Vinteren i Italien, men da vi ikke var sikre paa, at de fik en hyggelig Juleaften nede paa den store Støve, besluttede vi inden Afskeden at fejre Juleaften. Og det blev en Aften med rigtig Julestemning: Gaastesteg (vi havde købt Gaasen, men det er der vel ingen der tror), Knas, Julegaver, Juletræ og Sang.

Saa skiltes vi, efter at vi først havde advaret de to Italiensfarer om at være forsigtige og ikke fornærme Mussolini og de andre Sortskjorter.

Og vi andre tog hjem til vore kære danske Hjem, til den rigtige Juleaften.

Axel Petersen.

Foreningsmeddelelser.

Aalborg. Aalborgnerne afholdt forsøgsvis et lille Karneval i Hulen, Lørdag den 16. Febr. Rammen var «En Nat i Helvede», med ret kraftige Dekorationer, Olfar, Udsalg af Næser og Skæg, samt egen Garderobe, som ihærdige Naver passede den lange Nat. Der var Liv og Humør over hele Linien og var det helt igennem en vellykket Aften.

Med kraftigt Naverhilsen!

Peter Jensen.

Holstebro. Holstebroafdelingens Karneval afholdtes den 16. Febr. og blev en mægtig Succes.

Det maa ogsaa siges til d'Herr. Sv. Nielsen og Nybos Ros, at det var ualmindelig smuk, en stemningsfuld Ramme, de havde sat om det hele, saa man virkelig følte sig hensat til Orientens — navnlig i vor iskolde Vinter vedervægende Varme, og jeg tror heller ikke de nedringede orientalske Skonheder følte sig skuffede over Klimaet.

Det var et anseligt Antal maskerede, der var mødt op, og saa man mange særdeles nydelige Kostymer.

Der var udsat 4 Pengepræmier med tilhørende haandmalede Diplomer, men da der endnu var een, Naverne svntes kunde gøre sig fortjent til Præmie, vedtog man at uddele en saadan. Denne tilfaldt den mest originale Dame, — men uden Diplom.

Stemningen var, som den bør være en saadan Karnevalsaften, og er jeg aldeles forvisset om, at da Festen var forbi — henad Kl. 6 — var der kun glade og fornøjede, der forlod denne, og var der næppe een, der havde fortrudt at have tilbragt en Nat sammen med Naverne i Orienten.

Samtidigt vil jeg ikke undlade paa vor Afdelings Vegne, at bringe Horsensafdelingen vor hjerteligste Tak for de overmaade smukke Dekorationer, den velvilligst havde overladt os. — *Tak Horsens!*

Med Naverhilsen! *Magnus Kjær-Nielsen, Sekretær.*

Horsens. Med Naverne til Karneval! Ja, saa blev vort Karneval overstaaet, og det blev en glimrende Fest, med ca. 350 Deltagere. For det første maa det konstateres, at Festen forløb uden nogen som helst Mislyd, hvilket er en god Reklame for Naverne i Almindelighed og for næste Aars Karneval i Særdeleshed. Desværre staa den økonomiske Succes ikke i Forhold til selve Festens. Udgifterne til et ordentligt Karneval, er ret store, og Indtægterne er ikke store nok.

Vort Karneval var lang Tid i Forvejen reklameret vældigt op med smukke Plakater rundt omkrng i Byen paa dertil egnede Steder, ligesom vil selvfølgelig ogsaa benyttede Pressen, og vore Medlemmer agiterede, hvor de kunde, og paa den Maade i Forvejen fik solgt en Del Billetter.

Det var bestemt, at der skulde laves to Optog; det ene skulde formes som et indisk Optog med Elefant (i naturlig Størrelse), Drivere og Følge. Det andet Optog skulde være et Lazaronorkester under Ledelse af «Lumpacus Vagabundus» alias Cigarmager Johnsen, og navnlig Elefanten krævede mange Afteners Arbejde inden den stod fiks og færdig. Maler E. Petersen var Arkitekt, og han skilte sig godt fra det Hverv: thi Elefanten var meget naturtro. Men ogsaa Svendene, der hialp til, skal have deres Ros; glemmes maa heller ikke Formandens Kone, som tildels alene havde syet Dragterne til Optoget.

Saa oprandt da endelig Dagen, da Slaget skulde staa. Dekorationerne blev hængt op og Elefanten ført i Procession gennem Bvns Gader til Bestemmelsesstedet. Ret tidligt begyndte Deltagerne at strømme til, deriblandt mange Masker. Paa Scenen var opstillet to Projektører, som med deres farvede Keglelys stærkt bidrog til at give Festen sit fantasifulde Præg. Kl. 9½ kom det første Optog, med Elefant og alt Tilbehør. Ved Indmarchen sang Naverne «Fra Arilds Tid». Damen, der var med som «Ridder af Elefanten», blev budt velkommen til Naverne Karneval, hvor hun havde tænkt at blive et Par Dage. Dvret fortsatte derefter sin March et Par Gange rundt i Salen inden det forsvandt, men da var «Petit» og «Motordoktoren» ogsaa godt trætte i Knæene: thi Elefant + Rytter vaiede dog ca. 120 kg. Kort Tid efter fandt det andet Optog Sted. Lazaronorkestret, 10 Mand stærk, arriverede med fuld Musik, hver især med sit originale Instrument. Den for Aftenen lejede Musik blev jaget ned af Tribunen og Naverne overtog for en Tid deres Rolle. — Disse Optog begeistrede Publikum meget og var Skyld i, at Humøret steg nogle Grader over det sædvanlige; thi først da kom den rette Karnevalsstemning frem, den som de fleste andre Foreninger her paa Pladsen ikke forstaar at mane frem. At Optogene var helt igennem vellykkede viste ogsaa den Modtagelse og Afskedsalut, som Publikum gav disse.

Efter at de mange baade smukke og originale Masker have defileret forbi Bedømmelseskomiteen fandt Præmieuddeling og Demaskering Sted, hvorefter Dansen fort-

sattes til Kl. 4. Der blev raabt paa Overdans, men Ledelsen sagde Stop, trods Protest fra Deltagerne.

De resterende Naver samledes i Restaurationen, hvor der blev indtaget en Forfriskning, inden Turen gik hjemad, alle med Bevidstheden om at have tilbragt en gemytlig Karnevalfest. — Altsaa en Fest, som vi gør om igen næste Aar. — For Fuldstændigheds Skyld vil jeg tilføje, at der fandtes saavel Fotograf som Konfetti- og Serpentinebod, og har vi bagefter kunnet leje vore Dekorationer ud ikke mindre end tre Gange, ligesom vi ogsaa har stillet dem til Holstebroafdelingens Forføljelse.

Paa Generalforsamlingen den 20. April genvalgte som Formand og Sekretær henholdsvis Vævermester P. Jørgensen («Silde») og undertegnede Tømmer.

Den 6. April afholdt Afdelingen her sin 3aarige Stiftelsesfest i Hulen paa Rest. «Skipperhus». Grundet paa de for Tiden daarlige økonomiske Forhold i saa godt som alle Brancher, havde Bestyrelsen ikke stillet an til nogen Festivitét i større Stil, men vi der var mødt, naaede dog trods alt at faa en ret gemytlig Aften ud af det.

Skærtorsdag den 27. Marts afholdt «Den selskabelige Forening» Aftenunderholdning og Bal i Forsamlingsbygningen, og forløb Aftenen under de sædvanlige gemytlig Former, som altid naar Naverne holder Fest; andre Foreninger her er forøvrigt begyndt at tage Moden op efter os, hvad Fester angaar, saa grundet stor Konkurrence bliver det vanskeligere og vanskeligere at faa Overskud paa Festerne.

Med Naverhilsen!

Henry Nielsen, Sekretær.

Middelfart. Lørdag den 2. Marts afholdt vi vort store aarlige Karneval, som — uden derfor at vilde rose os selv — stadig er Sæsonens største og flotteste her i Byen, selv om det ogsaa bliver afholdt sidst af alle. Takket været vort gode Samarbejde med Fredericia-Afdelingen, som laante os deres Dekorationer, forvandlede den store Sal paa Hotel «Melfar» til den mest straalende Karnevalsramme: «Med Naverne paa Valsen», en prægtig Dekoration, der førte Medlemmerne af «Navernes Karnevalsforening» langs Rhinen, gennem Svejts til Rivieraen, for pludselig at havne i «Gasthaus zur goldenen Sonne», hvortil Scenen var omdannet og hvor der blev serveret varme Pølser med Sauerkraut, der efterhaanden blev alle Deltagernes Livret. Ikke alene C. U. K.-Naverne har Æren af Festens glimrende Forløb, men det var en Fornøjelse for os at se og mærke, med hvilket Liv alle Deltagerne møder til vort Karneval. Af Deltagerne var ikke mindre end over 200 maskerede, alle mødt frem med det rigtige Humør, ligesom ogsaa Tilskuerne ikke lod det mangle paa Stemning. Efter Demaskeringen Kl. 11 blandedes Maskerede og ikke-maskerede til ét bølgende Hav, omspundet af Serpentin og belyst af Projektørens farvede Lys.

At man morede sig fremgaar bedst, at der blev danset uafbrudt til Kl. 5 og at det varede endnu nogle Timer inden de sidste af de ca. 400 Karnevalsgæster forlod vor gæve Hulefars hyggelige Lokaler.

Med kraftig Naverhilsen! Emil Jørgensen, Formand.

Stockholm. Klubb för beresta Skandinaver i Stockholm höll halvårsmöte den 12. April i hulen. Med undantag av lokalinspektören W. Ehlin som tröttnat på sin krävande post vilken han f. ö. innehaft en lång följd av år, återvaldes hela styrelsen. Kassör er alltså N. Persson, sekreterare Th. Pedersen og ordförande undertecknad.

Det beslöts att möteordningen för sommerhalvåret

skulle bli sålunda: månaderna April, Maj och September möte varje Fredag, då däremot under månaderna Juni, Juli och Augusti möten hållas endast andra och fjärde fredagen. I regel skall vart annat möte vara spelafven.

G. S. Nilsson.

Zürich. Paa vor April-Generalforsamling genvalgte som formand H. J. Larsen, København, ved hemmelig Afstemning med 55 Ja mod 6 Nej. Som Bibliothekar og Lokalinspektør valgtes henholdsvis Smed Gregersen og Maler Josefsen, medens undertegnede Snedker valgtes som Sekretær.

Siden sidste Beretning har vi under stor Deltagelse (den store Sal i «Rothaus» var fuldt besat) overstaaet Julen, ligesom vi ogsaa fejrede vor obligatoriske Fastelavnstornøjelse. Den traditionelle Paasketur til Drypstenshulerne i Baar, maatte vi udskyde, idet Vejr og Naturen endnu stadig er langt fra foraarsagtigt. Men engang maa det kolde, lunefulde Vejr, vi stadig har haft, selv efter den egentlige Vinter Ophor, vel høre op... og da gaar det løs med Ture til Hytten i Amden og andre Steder i det skønne Svejts.

Ja, saa fik vi Has paa den lange Daarligvejs-Periode og har da ogsaa kunnet gennemføre adskilligt indenfor foreningen. Den sidste Søndag i April var vi 50 Naver paa Tur til de bekendte Drypstenshuler, hvorefter vi marcherede til Zug, hvor vi var sammen med Naverne dér, i gemytlig Samvær. Ligeledes gennemførte vi to Pinseture. En med 40 Svende til Hytten, og en længere med ca. 20, til Murgsee. Desværre var Vejret ikke godt, saa m. H. t. Udsigt kom Svendene ikke paa deres Regning, men Stemningen var god nok, baade paa den lange og ret majsommelige Tur, og ogsaa i Hytten, hvor det igen klappede godt med Fællesforplejningen. Bedre Held næste Gang med Vejret!

Begge Tures Deltagere mødtes i Weesen og forenede sig ved Ankomsten til Zürich til en vellykket Gaasemarch, der for nogle Øjeblikke bragte Kludder i hele «Verkehrs»-Ordningen paa den mest trafikerede Plads i Zürich, Paradeplatz. Jo, Naverne kan endnu. Sv. K. R. var Gaasemarchens Fører og Slutningen dannede to Svende, der bar en vældig Kobberkedel. Paa ægte Navervis sluttede da de for Svendene saa indholdsrige Pinsedage.

Med kraftig Naverhilsen!

Kjeld Kjeldsen.

Zug. Torsdag den 18. April var vi nogle Naver forsamlede her i Zug paa Rest. «Bären» for at tale om Oprettelse af en C. U. K.-Afdeling her i Byen. Vi syntes selv, at vi endnu ikke var nok til at realisere Tanken og det lod til i uendelig tre triste Kvarterer som om vor Afdeling skulde fødes død til Verden. Men hør nu Løjer: hvem skildrer vor Forbavselse, da pludselig et: «Halloj Svende!» lyder henne fra Døren og Forretningsfører H. J. Larsen træder ind, tilsyneladende ædru (for en Sikkerheds Skyld gøres opmærksom paa, at det er denne altid! Red.)

Naa, nu blev der Liv i Tingene og en Afdeling kom til Verden under svære Veer fra Naverne og under mægtige Dønninger i vor Seidel, som rummer 2½ Liter, foruden Skum (vi gør dog Svendene forud opmærksom paa, at dette ikke er vor Velkomst-Bierkrus).

Siden Krigen har der ikke været Afdeling i Zug, men da vor Afdeling jo ligger paa Alfavej mellem Zürich og Zug og vor lille By jo ligger smukt ved den idylliske Zugersø, med Udsigt til det nære Rigi og til alle de øvrige Spidser, haaber vi paa at faa en god lille Afdeling i Sommerens Løb, ikke mindst fordi, at

Arbejdsforholdene i flere Brancher er ret gode og Myndighederne ikke er uvillige til at give Arbejdstilladelse — og det er jo egentligt det vigtigste for Svendene.

Vi har inden Afdelingens Genoprettelse haft et Par mindre Bjergture og har planlagt en Tur med Baad over Zugersøen, ligesom vi har anmeldt Tilstutning til Zürichernavernes traditionelle, men denne Gang forsinkede Paasketur til «Höllgrotten» ved Baar, som ikke ligger saa langt herfra. Alt i alt haaber vi paa en god og fornøjelig Sommer i Samvær med Landsmænd fra det høje Nord.

Som Formand valgtes Snedker Niels Halkjær, kaldet «Nis», fra Ringkjøbing; Kasserer Snedker Heinrich Schröder, København, samt undertegnede «Skivesnedker» til Sekretær.

Vi meddeler Svendene, at Understøttelsen udbetales paa Mødeaften, som er Fredag. Hulen er i Rest. «Bären», Baarstr. 30, hvor Kasserer ogsaa er at træffe i mild Stemning og brudte Laksko hver Middag mellem 12—1.

Kraftig Hilsen og do Haandtryk til Naverne Verden over!

Gerhard Refsgaard, Sekretær.

Luzernerafdelingens 40 aarige Stiftelsestest.

Lørdag den 27. April fejrede Luzernerafdelingen sin 40 aarige Stiftelsestest, og ved et mærkeligt Tilfælde faldt Dagen paa en Lørdag, akkurat som for 40 Aar siden, hvilket fremgaar af Protokollen fra konstituerende Møde, og som lyder saaledes:

«Lørdag den 27. April samledes 14 Skandinaver i Gasthaus z. «Harmonie» for at danne en Klub, og blev det enstemmig vedtaget, at en saadan skulde dannes under Navnet «Skandinavisk Klub». Til Bestyrelsen valgtes som Formand Ejler Rasmussen, til Kasserer Armand Ørre. Det blev vedtaget, at Indskudet skulde betales med 50 Cts. og Kontingentet 30 Cts. hver 14 Dag. Ligeledes blev det vedtaget foreløbig at holde «Social-Demokraten», da den blev leveret gratis. (Naverne har nok ogsaa den Gang kunnet regne Stykker ud. Red.) Med Hensyn til Understøttelse af trængende Landsmænd, blev det besluttet at begynde fra 1. Oktober, saafremt Kassens Midler er dertil. Derefter sluttedes Forhandlingerne. Ordføreren, Herr Rasmussen, ønskede den ny Klub til Lykke og det glædede ham, at det nu var kommet saa vidt, at vi havde dannet en Klub, da den Tanke tidligere havde været fremme, men dog ikke bleven til noget; derefter udbragte han en Skaal for Klubben, som blev besvaret med rungende Hurra.

Valdemar Jensen, Sekretær.»

* * *

Ved Ottetiden samledes en lille Snes Landsmænd i Hotel Centrals hyggelige Lokaler om et smukt pyntet Bord. Luzernerafdelingens Formand, Maler Axel Petersen, bød kort Velkommen, hvorefter man lod den gode Menu vederfares Retfærdighed. Ved Desserten gav Axel Petersen et Overblik over Luzernerafdelingens Virke gennem Tiderne og omtalte ogsaa enkelte af de Mænd, der særlig havde støttet Foreningen og Landsmændene i Luzern, og hvoraf en i Aften var Foreningens Gæst, nemlig Maermester P. Jørgensen, Medstifter af Foreningen, hos hvem mange Landsmænd i Luzern havde

arbejdet i Aarenes Løb. En anden Hædersmand, nemlig Malermester Rasmussen i Krienz, skulde ikke opleve Forenings-Jubilæet, idet han i Februar Maaned afgik ved Døden. — Petersen sluttede med at ønske alt godt for Afdelingen i Fremtiden.

Paa C. U. K.s Vegne overbragte Forretningsføreren Centralisationens Lykønskning og Hilsen og paapegede, at Luzern vel ikke straks havde sluttet sig Centralisationen, men at den til Gengæld fuldtud havde taget Konsekvensen deraf og siden Tiltrædelsen helt igennem og til enhver Tid havde været en C. U. K. - Forening. Takkede alle og ikke mindst Jørgensen for, hvad der i Tidens Løb var bleven gjort for Landsmændene i Luzern.

Derefter opfriskede Jørgensen gamle Minder, Naver-minder fra den gode gamle Tid, da der ikke var noget, der hed Pas eller Arbejdstilladelse. Selvfølgelig blev der ogsaa sunget Naversange, ligesom Foreningen ogsaa fik sit Jubilæums-Hurra, og forskellige indløbne Lykønskninger oplæstes. Kaffen serveres derefter i et tilstødende Lokale, hvor saa Tiden tilbragtes til Kl. 2 med forskellige Underholdning og med Dans. Først blev en baade alvorlig og vittig Festavis oplæst, og saa fulgte Numre Slag i Slag: Foreningens kvindelige Sekretær, Alma Andersen, der vækker Opsigt i Luzern, hvor de aldrig har hørt noget om kvindelige Malere, langt mindre set en saadan før, gav sine «rassige» Numre til bedste. Axel Petersen deklamerede; et indbudt Medlem af H. K., Værkfører Ch. Larsen i Burg, lod sig heller ikke lumpe, men optraadte med baade danske og tyske Sange; men den, der tog mest Kegler, var alligevel Maler Friis («Krølle»), der deklamerede om Naveres Glæder og Genvordigheder i Orienten, og udklædt i ægte Araberdragt, med Dolk og det hele, vel at mærke i en Dragt, som han selv har købt i Kairo, og deri ligger Charmen; thi at *leje* en Dragt kan jo enhver gøre!

Ind imellem spillede Frk. Jørgensen til Dans; Delta-gerne klinkede med hinanden, fortalte Anekdoter, kort sagt: Stemningen var god og holdt til «Polititimen» var inde, hvorefter man da skiltes i Bevidstheden om paa værdig og paa navisk Maade at have fejret Jubilæet. — Til sidst skal nok aftrykkes omtalte Festavis' Indledning, fordi der deri siges, hvad der er det centrale i det hele:

40 Aars-Dagen.

«De skandinaviske Svende, der for en Menneskealder siden oprettede Skandinavisk Forening i Luzern, havde med Apostlenes Heste tilbagelagt den lange Strækning fra Hjemlandet. Ved Hjælp af Forplejningsstationer, Geskænker og kort Tids Arbejde undervejs, var det lykkedes dem at komme til Rejsens foreløbige Maal: Schweiz.

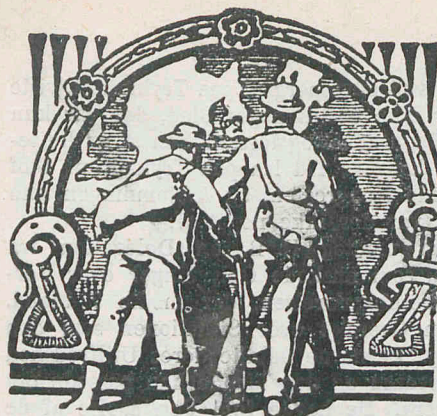
Siden da har Udviklingen forandret mangt og meget, og Svendene benytter da ogsaa i Dag paa Rejsen Nutidens moderne Befordringsmidler.

Men det vigtigste Motiv for Udrejse, har og vil for de fleste Svende altid være det samme, nemlig Lysten til til at lære andre Folk at kende, dygtiggøres i sit Fag, beundre og nyde Naturskønhederne. Saalænge der er Arbejde for skandinaviske Haandværkere i Schweiz, vil der komme Svende til Luzern, fordi denne By og Omegn med sine storslaaede Naturskønheder byder hvad en Naturelsker ønsker sig. — Og maa C. U. K. stadig bestaa, til Gavn og Glæde for rejsende Svende.»

H. J. L.

Redaktion og Ekspedition:

H. J. Larsen, Postfach Zürich (Schweiz).
Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.

UDGIVET AF DE CENTRALISERED E SKANDINAVISKE FORENINGER

Den forenede Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET

Nº 6/10

Juni/Oktober 1929

XXVIII. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Situationen.

Ved vores Cirkulære af 6. og 20. September har vi givet Afdelingerne Indsigt i de Forhold som hersker inden for Forretningsførelsen. Vi vil denne Gang gaa videre og give Afdelinger og Medlemmer Oplysning over Situationen, som den var og som den blev.

H. B. har kun sjældent modtaget Reklamationer over Forretningsførelsen, og i saadanne Tilfælde har der ikke foreligget Beviser, det har stadig vist sig umuligt at faa saadanne.

Af større Omgang var Pariser-Oppositionen, men da Pariserne for det første var uheldige i Valget af deres Fører, og særlig da deres egne Forhold ikke var som de skulde være saa var denne Opposition ikke egnet til at vinde Afdelingernes eller Medlemmernes Tilslutning.

Derefter havde H. B. Reklamation fra Afdelingen i Nizza denne blev ikke betjent af Forretningsføreren som den skulde. H. B. undersøgte Sagen og modtog ogsaa en Delegation fra Nizza-Afdelingen, det viste sig at der var begaaet Fejler, og H. B. gav saa Forretningsføreren en Irettesættelse.

Ogsaa ved denne Lejlighed viste det sig at klare Beviser er nødvendige for at opnaa Resultat. Nizza-Afdelingen havde været saa forsigtig at brænde Beviserne, saa det var ikke muligt at faa Sagen fuldstændig opklaret.

Siden har vi haft Forespørgsel fra K. U. angaaende Forretningsføreren's private Arbejde, og som vi svarede den Gang, saa maa vi ogsaa nu sige at Beviser for saadanne Paastande havde vi ikke, og var heller ikke i Stand til at skaffe saadanne. At Forretningsføreren skulde være Konsulat-Sekretær, var maaske et fromt Ønske eller Indbildning fra dennes Side, disse Rygter kan roligt henvises som Fabler.

Naar vi nu tilføjer at Forretningsføreren i mange Aar har gjort et stort Arbejde for C. U. K. og ogsaa har gjort det med virkelig Interesse for vores Sag, saa beklager vi samtidig at han nu har tabt al Interesse for C. U. K.

At C. U. K.'s Vej ikke hele Strækken er bestrøet med Roser det har jo vist sig flere Gange. Krigen bragte det med sig at C. U. K. kom ind i en Periode hvor det gik ned at Bakke, uheldige Forhold, med Tab af Størstedelen af den tyske Kassebeholdning. Uheldige Rejseforhold, spærrede Grændser, Pas, Visum, Indrejsetilladelser, Fremmedpoliti etc. stor Arbejdsløshed i Danmark, som tog paa Kassens Midler som aldrig før. Og for at komme over alt dette blev der laant hvor det var muligt, først gik det ud over «Spetzlerfonden» her laantes Fr. 3000.— og da det ikke blev bedre, saa havde Forretningsføreren. Løn til gode eller Penge som han

midlertidig udlagte for H. K. Derefter Laan af hele Kongresfonden, dette gik desværre ikke til paa Forretningsmæssig Maade, da det først blev meddelt efter at Pengene allerede var brugt, i Zürcher-Afdelingen blev der ogsaa protesteret mod denne Maade at tage selv. At saadanne Forhold kan virke nedtrykkende er forstaaeligt, særlig paa en Forretningsfører som kun regner med sin egen Optimisme som Maalestok. Nu kom der igen en Rejseperiode, det lykkedes at faa afskaffet Visumtvangen for danske Haandværkere som rejste til Svejts, de kunde rejse ind og søge Arbejde, men skulde have Fremmedpolitiets Tilladelse førend de begyndte at arbejde. Nu havde Svejts og særlig Zürich igen et Rejseliv som der længe var drømt om, der blev i denne Tid udbetalt saa megen Understøttelse som aldrig før. Svejts var med et blevet det forjættede Land. I Tyskland lod det ogsaa til at der igen vilde blive bedre Forhold, det var ganske vist ikke let at faa Arbejdstilladelse, men det lykkedes dog en Del Naver at faa Arbejde, men det viste sig snart at denne Opgang ikke holdt længe og Naverne forsvandt atter, paa faa Undtagelser nær, kun Svejts og særlig Zürich har stadig god Konjunktur, særlig i Bryggefaget.

Imidlertid kunde dem som med Interesse følger C. U. K. se at det gik tilbage med Interessen hos vores Forretningsføreren. Afdelingerne maatte vente paa Svar, og hvad der var uheldigere ogsaa vente paa bestilte Sager, for saa til sidst hverken faa det ene eller det andet, de fleste Afdelinger har vist at de var i Besiddelse af en stor Taalmodighed, H. B. har kun fra et par enkelte Afdelinger modtaget Reklamation at de ikke blev betjent af Forretningsføreren saa vi kunde kun tro at saalænge Afdelingerne ikke klagede saa var det hele i Orden.

Saa kom Revisionen af ½ Aars Regnskabet, det gik godt til at begynde med, men saa blev det paa ufor-svarlig Maade trukket i Langdrag og Revisorerne holdt hen fra den ene Gang til den anden, Revisorerne klagede til H. B. og denne læste saa Forretningsføreren. Texten, det hjalp et Øjeblik, for derefter igen at komme ind i den gamle Slendrian. Revisorerne klagede atter, og H. B. sendte Forretningsføreren Opfordringer pr. indskrevet Brev. Da der med Rette blev reklameret over at der ikke udkom noget Blad, saa blev der fra Forretningsføreren Side brugt alle mulige Udflugter, det var ikke bleven færdig paa Trykkeriet, men næste Lørdag skulde det bestemt komme, men næste Lørdag kom hverken Larsen eller Bladet. De værste Trik som blev anvendt, var vel nok dette, Forretningsføreren fremviste Aftryk fra Trykkeriet, men ved Forespørgsel paa dette viste det sig at der overhovedet ikke var bestilt noget Blad —.

H. B. bestemte at Bladet skulde udkomme en bestemt Dato, men Forretningsføreren udførte det ikke. Efter at H. B. igen havde sagt Forretningsføreren Meningen, saa lovede han højt og helligt at nu skulde det ikke mangle fra hans Side. Nu kom Revisionen i Gang igen, men da nu Tiden var saa vidt fremskreden at Aarsregnskabet skulde revideres, saa besluttede Revisorerne at revidere dette, og faa det offentliggjort saa hurtig som muligt. Forretningsføreren lovede at fra hans Side skulde det nok klappe, saaledes at Regnskabet kunde komme i Bladet senest om 4 Uger. Revisorerne tog atter fat, og de forud bestemte Revisioner blev overholdt, men Glæden skulde blive kort, nu blev de atter i sidste Øjeblik udskudt af Forretningsføreren af alle mulige Grunde, ved et Tilfælde opdagedes det at han ganske roligt lod Revisorerne sidde og vente, uden nogen Meddelelse, han var selv gaaet in Kino —.

Det bemærkes at to af Revisorerne arbejder og bor udenfor Zürich, de maatte ikke alene spille deres Tid, men ogsaa betale Rejsen. Revisorerne klagede atter, og H. B. sendte igen Opfordring til Forretningsføreren pr. indskrevet Brev, men han udeblev uden noget Svar. H. B. besluttede nu at udsende Cirkulæret af 22. Juni for at blive klar over hvorledes at Afdelingerne blev betjent, dette Cirkulære blev hldt saa kort som muligt, vi ønskede ikke at indvirke paa Svarene, og vi konstaterer at alle Bestyrelserne har opfattet Cirkulæret rigtig, kun to ønskede Oplysninger, men da H. B. havde vedtaget at der ikke skulde svares paa eventuelle Forespørgsler, saa maa disse Afdelinger undskylde at de ikke fik noget Svar.

Gennem de indkomne Svar saa H. B. hvorledes at Forretningsføreren slødede med sine Forpligtelser, Fler-tallet reklamerede over Forretningsførelsen H. B. satte sig i Forbindelse med Forretningsføreren og han lovede ogsaa at komme, men da Revisionerne skulde finde Sted saa kom det ene Telegram efter det andet, hver Dag et, og i sidste Øjeblik. Texten var omtrent den samme hver Gang «kommer Morgen. Larsen», ikke mindre end 5 i en Uge, der skal vistnok søges længe efter noget lignende. Det bemærkes at Forretningsføreren i den Tid uden H. B.s. Vidende arbejdede i Winterthur, og efter eget sigende tjente Fr. 50.— om Dagen —. Da det nu viste sig at Forretningsføreren ikke vilde efterkomme H. B.s. Beslutninger saa besluttede denne paa sit Møde den 24. Juli, med 4 Stemmer for og 1 imod at opfordre Forretningsføreren til at opsig sin Stilling med den lovbealede Frist, i modsat Fald opsigde hermed H. B. ham med 3 Maaneders Frist. Den 3. August modtog H. B. en Skrivelse fra Forretningsføreren at han opsigde sin Stilling med 3 Maaneders, fra 1. September at regne.

Paa H. B. Mødet som afholdtes den 8. August erklærede H. J. Larsen, at han indsaa det forkerte i sin Handlemaade, og undskyldte sig med sine private Forhold som tvunget ham til at overtage nævnte Arbejde, men nu var det overstaaet, og det vilde ikke komme for mere.

Nu var i selvfølge af den Mening at Forretningsføreren nu efterkom sine Forpligtelser den korte Tid, og saaledes indhente det forsømte.

Det forelagde Regnskab blev nu revideret færdig, og fundet rigtig, det viste sig ved Kontrolleringen af det løbende, at Forretningsføreren havde udbetalt mere end der var indkommen, her nævnes ingen Sum fordi der paa dette Punkt ikke forelaa noget afsluttet Regnskab. Paa H. B. Mødet den 8. August besluttede vi at Regnskabet skulde offentliggøres i førstkomende Nr. af «Svenden» og at denne skulde udkomme senest den 17. August

Bladet udeblev, og ved Forespørgsel paa Trykkeriet, viste det sig at der var ikke bestilt noget Blad, der var kun et Manuskript til Regnskabet og forsættelsen af en Rejsebeskrivelse, som i længere Tid laa paa Trykkeriet. Stof til Bladet angaaende Kongressen, og Afstemningen som vi havde besluttet var der ikke noget af.

Den 31. August modtog H. B. en Delegation fra Berner-Afdelingen, som ønskede Oplysninger over Forholdene med Forretningsførelsen, der mødte 7 Mand. H. B. gav dem en Oversigt over Situationen som den havde udviklet sig. Bernerne udtalte deres Utilfredshed med Forretningsføreren og den Maade han passede det ham betroede Hverv. De havde fuld Forstaaelse af de Vanskeligheder som H. B. havde at kæmpe med, og mente at H. B. sat inde med en meget stor Taalmodighed, Bernerne havde trods deres bekendte Valgsprog ikke haft saa stor Taalmodighed med Larsen. Til denne Sammenkomst var Forretningsføreren indbudt af H. B. ligesom Bernerne havde sendt ham Kopien af deres Skrivelse til os, men Larsen udeblev som sædvanlig uden nogen som helst Meddelelse.

Med indskrevet Brev af 28. August havde H. B. opfordret Forretningsføreren at han havde at udføre de af H. B. tagne Beslutninger angaaende Bladet, Kongressen og Afstemningen, ligeledes at udføre alle indtil Dato indløbne Bestillinger inden den 3. August og komme til Stede paa H. B. Mødet den 3. August og medbringe Beviser for at overfor nævnte ogsaa virkelig var udført. Da et H. B. Medlem ikke kunde komme den 3. August saa udsatte vi Mødet til den 4. August da H. B. ønskede at være fuldtallig. Dette blev ligeledes meddelt Forretningsføreren med indskrevet Brev. Den 4. August var alle H. B. Medlemmer til Stede, Forretningsføreren blev sig selv tro og udeblev som sædvanlig uden nogen Meddelelse. *H. B. var nu klar over at Larsen ikke mere arbejdede for C. U. K.* Efter en længere Diskussion vedtog H. B. enstemmig at Forretningsføreren havde at fratræde Posten med det samme, og udlevere alle C. U. K. s. Sager til H. B. helst frivillig, ellers med Rettens Hjælp, denne Beslutning blev straks sendt til K. U. og faa Dage efter udsendes Cirkulæret af 6. September til alle Afdelinger. Postfach og Trykkeriet blev spærret.

H. B. vedtog at overtage Forretningsførelsen indtil videre, efter Opfordring af 4. H. B. Medlemmer erklærede Fmd. sig villig til at overtage Hovedparten af det nu kommende Arbejde.

Det besluttedes at Ch. Møller skulde opsøge Forretningsføreren og forsøge at faa Sagerne udleveret frivillig, Møller var hos denne to Gange uden at træffe ham. Folkene i Huset oplyste at Larsen i længere Tid tog bort om Morgenens Kl. ca. 6 og kom først hjem ved 12 Tiden om Aftenen. Da det nu viste sig umuligt ad den Vej at komme i Forbindelse med Forretningsføreren saa henvendte vi os som besluttet til Konsulen, denne stillede sig velvillig, og skrev med det samme 2 Breve til Larsen 1 til Postfach og 1 til hans Bopæl, og deri indbød han Forretningsføreren til at komme op paa Konsulatet for at tale med ham om Sagen. Den fastsatte Dag kom Larsen ikke, men senere sendte han et Kort at han vilde komme om Onsdagen, men den Dag kom han heller ikke lige saa lidt som ham lod høre fra sig. Nu blev der givet Ordre til at tilsige Forretningsføreren for Retten. Fra Postvæsenet kom de 2 sidste indskrevne Breve, som H. B. havde sendt Forretningsføreren tilbage, de havde ligget i Postfachet i længere Tid uden at blive afhentet, ligesom Posten meddelte at efter alt at dømme

blev der i Postfach H. J. Larsen i længere Tid ikke afhentet Post.

Efter at Forretningsføreren havde faaet Tilsigelse for Retten saa fik han pludselig travlt. Der blev ringet til Konsulatet, ogsaa de berømte Telegrammer maatte i Funktion, nu bad han om at tale med Konsulen.

I mellemtiden blev der udsendt Mærker paa maa og faa til Afdelingerne, nogle blev overrasket ved pludselig at modtage noget fra Larsen de overhovedet ikke havde bestilt.

Om Formiddagen den 16. September kom saa virkelig Larsen paa Konsulatet, om Eftermiddagen blev der Telefoneret til Konsulatet, for at høre Resultatet, Forretningsføreren havde stillet sig afvisende, og vilde ikke udlevere Sagerne. Konsulen foreslog nu en Sammenkomst med Larsen, H. B. skulde sende en Delegation, og da Forhandlingen for Retten allerede skulde finde Sted næste Dag, saa skulde vi lade denne udsætte. H. B. afholdt Møde om Aftenen og vedtog at sende 3 Mand og stillede de to øvrige H. B. Medlemmer frit ligeledes at komme til Stede. Den 18. September fandt saa Sammenkomsten Sted, og Larsen var virkelig tilstede, fra H. B. var der mødt 4 Medlemmer. Paa dette Tidspunkt var det over 5 Uger siden at H. B. havde set Forretningsføreren og i al den Tid havde det ikke været muligt at komme i Forbindelse med ham. Godt gjort!

Kl. 6¼ begyndte Forhandlingen. Larsen godkendte H. B.s Klager og Paastande, og undskyldte sig igen med sine private Forhold, og samtidig erklærede han, at da han nu var i Stand til indtil 1. December at udføre C. U. K.s Arbejde prompt, saa fandt han ingen Anledning til at udlevere Sagerne, og han nægtede paa det bestemteste at udlevere dem, kun vis Retten tvang ham, der blev erklært os Kamp, han vilde selv gaa Retten Vej og bedrive C. U. K. for sit Tilgodehavende.

Konsulen bad Larsen erklære sig villig til at udlevere Sagerne, men Larsen mente at han bedst kunde udføre Arbejdet —.

Efter at H. B.s Medlemmer havde udtalt sig, saa foreslog Konsulen at skænke Forretningsføreren Tillid og lade ham blive i Stillingen som jo var opsagt til 1. December, mod at han afgav en Erklæring at han vilde udføre sit Arbejde for C. U. K. prompt, og hvis der gaves Anledning til Reklamation, saa havde H. B. Ret til afsætte ham med det samme. Flertallet af de tilstedeværende H. B. Medlemmer kunde ikke gaa med dertil, da de ikke mere havde Tillid til Larsen, og H. B. paa den Maade blev Syndebuk for Larsens Ligegyldighed og Sløseri.

Efter en Opfordring fra Fmd. om at Larsen overgav H. B. Sagerne frivillig, og ved at hjælpe denne tilrette, vilde han sikkert vinde mere Sympati end ved et Sagsanlæg mod C. U. K. Da Larsen erklærede at han ikke gik ind derpaa, men optog Kampen, saa sluttede denne Sammenkomst uden Resultat.

Da H. B. bruger vores Ejendele saa forlanger vi dem udleveret af Rettens Vej, og paa dette Punkt optager vi den henkastede Handske og drager i Kamp, med Visheden om at vi har C. U. K.s Flertal paa vores Side, og ikke alene det, man vi kræver med Ret hvad der tilhører os alle. H. B. er klar over at vi vil faa en Del Vanskeligheder at kæmpe imod, men da vi ved at vi kæmper for en god Sag, saa kommer vi ogsaa over det værste. Hermed har vi givet alle Medlemmer en Oversigt over Situationen, og haaber gerne at i alle forstaa hvorfor H. B. var tvungen til at foretage saadanne For-

holdsregler. Saa snart at vi har opnaaet et Resultat saa bliver det meddelt Afdelingerne.

Med kraftig Naverhilsen!

Hovedbestyrelsen for C. U. K.

H. A. Hansen, S. W. Hartmeyer,
Formand. Næstformand.

Ch. Møller. Carl Hansen. A. Rose.

En gammel Haandværkers Erindringer.

Af Blikkenslager J. Z. Thomsen, Varde.

(Nogle Indtryk fra Vandrearene 1862—67.)

(Forsættelse.)

Ved den første Grænsestation gjaldt det om at faa Indrejsetilladelse og særlig de foreskrevne Rejsepenge. Jeg stod saa frem og præsenterede saavel mine egne som dem min Rejsekammerat var i Besiddelse af, men der manglede noget i den anordnede Sum, og Grænsebetjenten gjorde Indsigelse; jeg sagde, at jeg nok skulde faa Arbejde i Innsbruck, da jeg der havde en god Ven, og han lod sig formilde. Jeg stak nu min Pengebeholdning om paa Ryggen, hvor min Kammerat tog imod dem, og de blev saa atter forevist, suppleret med et lille Laan af en anden Tilstedeværende, da han hørte der var Vrovl.

Hvad der bidrog til, at Betjenten var betænkelig ved at visere mig, var, at han skulde paase, om de unge Rejsende ikke — hvad der var noteret i Vandrebogen — skulde møde til Militærtjeneste, og han havde den Opfattelse, at han ogsaa skulde kontrollere mig, og var meget irriteret over, at han ikke kunde læse min danske Vandrebog, men skrev saa omsider surmulende i min Bog: Gesehen. Jedoch ohne Haftung, da man die Giltigkeit bis wie lange und wohin nicht versteht.

Vi passerede saa Welfratshausen, Mittenwald, og den sidste By, inden vi kom ned i Dalen, hed Zirl. Byen var kun lille, men der var store Filthatte-Fabriker, hvor der lavedes de smukke og klædelige Tyrolerhatte. Det var fuldstændig sommerligt og grønne Træer — endskønt det var midt i April —, da vi spadserede ind i Hoved- og Residensbyen Innsbruck, der ligger i en smuk Dal ved Innfloden, omgivet af Mittelgebirge, som er fra 6500 til 8000 Fod høje. Jeg vilde gerne have Arbejde der, men der var intet at faa.

Paa et af de største Værksteder, hvor Mesteren var en yngre, intelligent Mand, præsenterede jeg mig med det sædvanlige: «Fremde Spengler», og da han spurgte om hvad for en Landsmand, svarede jeg: Ich bin Jütländer. Han forstod, at jeg sagde Rhinländer, der jo er prøjsisk, og da Østrigerne i fuldt Maal hadede disse, kom han med nogle bitre Udtalelser, men da jeg gjorde ham opmærksom paa hans Fejltagelse og sagde, at jeg var Dansker, blev han meget venlig og udtalte sin Harme over de østrigske Troppers Deltagelse i Overfaldet paa Danmark.

Min Rejsekammerat fik Arbejde der i Byen, og endskønt min Plan var at rejse til Wien, ombestemte jeg mig til at rejse til Sveits.

Det var en særdeles interessant Vandring, der et langt Stykke gaar gennem Inndalen, langs med Innfloden og for en stor Del tæt opad de kolossal høje Bjerge.

Jeg besluttede til den forestaaende Tur at anvende den yderste Sparsommelighed og ikke angribe min lille

Regnskab per 1 April 1928 til 31 Marts 1929.

A. Afdelingerne.

Udgifter

*) Tidligere Beaucair. Incl. Flytning af Bibliotek

Den Skandinaviske Central-Understøttelses-Kasse.

Regnskab per 1 April 1928 til 31 Marts 1929.

B. Hovedkassen.

<i>Indlægter</i>			<i>Udgifter</i>	
Kassebeholdning	430.16		Tilskud til Afdelingerne	1,506.17
Modtaget fra Afdelingerne	11,197.43		Bladets Trykning	3,902.55
Emblemer	758.75		Kontingentmærker	55.18
Dublikatmærker	11.—		3000 Medlemsbøger	382.—
Agitationsmærker	17.—		Brevpapir og Konvolutter	249.—
Agitationskort	5.—		Porto	664.86
Plakater	5.—		Løn til Forretningsføreren	5,199.84
Procenter paa Sangbogen	39.80		Inventar og Rekvisitter	128.52
Statstilskud (1750 Kr.)	2430.56		Kontorgodtgørelse	360.—
Subvention	276.25		Udbetalt ved 7 Dødsfald	1,054.60
Renter	218.40		Renter	208.—
Abonnement	4.—		Kurstab	4,308.84
Kursgevinst	319.38		Overført 323 Indskudsbidrag til Kongresfondet	161.50
			Andre Udgifter	237.02
				18,418.08
			÷ Kassebeholdning, 31-3-29	2,705.35
				<u>15,712.73</u>
	<u>15,712.73</u>			

C. Samlet Regnskab.

Kassebeholdning	4,997.80	767 Rejsunderstøttelser	3,891.60
237 Indskud	430.50	Sygeunderstøttelse	1,855.50
86 » for Uberejste	731.—	Arbejdsløshedsunderstøttelse	4,857.60
273 Medlemsbøger	162.—	Udbetalt ved Dødsfald	1,054.60
35857 Ugebidrag for Aktive	17,944.45		11,659.30
8612 » » Passive	2,305.12		
Emblemer og andre Varer	836.55	Blad, Mærker, Medlemsbøger	4,339.73
Statstilskud og Subvention	2,706.81	Porto	985.93
Renter og Abonnement	222.40	Løn	5,199.84
Kursgevinst	319.38	Brevpapir og Konvolutter	249.—
		Inventar og Kontorleje	488.52
		Renter og Kurstab	4,516.84
		Overført til Kongresfondet	161.50
		Andre Udgifter	237.02
			27,837.68
		Kassebeholdning, 31-3-29	2,818.33
	<u>30,656.01</u>		<u>30,656.01</u>

B. Status.

Kassebeholdning	2,818.33	Pr. Varekonto	141.05
Inventar	992.—	Laan i Spetzlerfonden	3,000.—
Varelager (Emblemer, Medlemsbøger etc.)	968.85	Laan i Kongresfondet	1,763.—
Kongresfondet	403.—		4,904.05
2 Hypotheker	5,000.—		5,278.13
	<u>10,182.18</u>	Aktivsaldo, 31-3-29	<u>10,182.18</u>

Zürich, den 9 Aug. 1929.

H. J. Larsen, Forretningsfører.

Revideret og fundet rigtigt,

H. A. Hansen, S. W. Hartmeyer, Fr. W. Schröder, Chr. Guldager Hansen,
Hovedkasserevisorer.

Pengebeholdning, som var nødvendig for at komme over Grænsen.

Jeg slettede først Morgenkaffen og nøjede mig med en lille Vinsnaps og saa tilstrækkelig tør Franskbrød, og lille Vinsnaps og saa tilstrækkelig tørt Franskbrød, og hutlede mig igennem paa bedste Maade, tillige forceerede

Enkelte Tildragelser har præget sig i min Hukommelse. Saaledes kom jeg efter et Par Dages Vandring til en stor Kro, hvor jeg blev placeret i et meget stort Lokale, og dette blev benyttet til Opholdssted, saavel for de Tilrejsende som til Dagligstue og Spisestue til hele Familien, samt Karle og Piger. Aftensbordet blev saa dækket, og Maden sat paa Bordet, og som rettroende Katholiker fremsagdes Bordbønnen højt, paabegyndt med det sædvanlige: «Heilige Mutter Marie. betet für uns arme Sünder», da paa engang en Kat sprang op paa Bordet og snuppede et Stykke Kød, en af Pigerne sprang op og jagede den ned med Udraabet: Oh du verfluchte Katze! og saa fortsattes Bønnen som om intet var passeret. Jeg sad rolig og foldede mine Hænder, da Bønnen tog sin Begyndelse, og det har vist gjort et godt Indtryk paa dem, for der blev bragt mig en god Portion Mad, som jeg haardt tiltrængte.

Nogle Dage senere blev jeg ligeledes trakteret med gratis Aftensmad, saa der var mange gode Mennesker. Jeg rejste ogsaa nogle Dage sammen med en Møllersvend, som i de mange derliggende Vandmøller hentede alt det Majsbrød, vi kunde spise, saa det sparede jo paa Budgettet.

Jeg skulde en Dag passere en stor Skov, og da jeg nærmede mig, hørte jeg i den ellers saa øde Egn højroset og fremmedagtig Tale og rungende Latter. Da jeg noget frygtsom kom nærmere, saa jeg, at det var en meget stor Zigeunerbande, der var lejret ved et Maaltid og øjensynlig befandt sig vel; der færdes en stor Mængde af disse Folk i Østrig. Jeg følte mig noget trykket ved at passere tæt forbi Selskabet, men de saa kun ligegyldige efter mig.

Dagen efter mødte jeg uformodet ved en brat Omdrejning af Vejen, 2 ældre langskæggede Munke, de var barhovede og iført en lang Kutte og et Reb om Livet. Jeg formodede det var Capucinermunke. De mønstrede mig skarpt og hilste mig med det sædvanlige: Gelobt sei Jesum Christ! Jeg blev saa benauet ved det aparte Møde, at jeg skulde svare: «In Ewigkeit Amen», fremstammede jeg kun et «Guten Tag». Jeg antager de blev noget forargede.

Jeg nærmede mig det nu til Tyrol hørende, men i ældre Tid selvstændige Grevskab «Vorarlberg», og Vejen gik over et højt Bjerg «Adlerberg». Aftenen før jeg skulde over Bjerget, gjorde jeg i Kroen, hvor jeg boede, Bekendtskab med 3 Tyrolere, der var paa Vandring til Schweiz som Sæsonarbejdere, hvor saavel de som en stor Mængde andre af de fattige Bjergbeboere fandt Arbejde hver Sommer, og vi blev enige om at følges ad. Det var flinke Folk, og jeg skylder vist denne Ledsgælse, at jeg ikke mistede Livet.

Vi kom jo nede fra den grønne Dalbund og Vejen sneglede sig i Zigzag op over Bjerget og vi maatte passere en lang Strækning med Snelag, og da det var et gnistrende Solskin, blev jeg pludselig angreben af Sneblindhed, da jeg ikke som de andre havde Snebriller. Jeg var aldeles hjælpeløs og maatte ledes af mine Rejsefæller, men efter at være kommen ud af Sneregionerne, kom jeg snart over Blindheden.

I hurtig Tempo tilbagelagde jeg de ca. 30 Mil fra Innsbruck til Grænsebyen Bregenz, som er beliggende ved

Bodensøen. Jeg skal bemærke, at 5 Lande — nemlig Schweiz, Østrig, Baiern, Württemberg og Baden har hver en By ved Bodensøen. Byen ved sidstnævnte er den ved Johan Hus bekendte Konstanz. Der synges ofte om denne By følgende: «Konstanz liegt am Bodensee, wer es nicht glaubt kann selbst hingehen.»

(Fortsættes.)

CARL F. GJERDING

Medlemsbog Nr. 2593, Tapetserermester, f. i Nykøbing-Falster d. 1-6-79 indmeldt i Zürich den 17. April 1920, er den 4. Oktober afgaaet ved Døden i Zürich.

Ved dette Dødsfald mistede Zürcherafdelingen et godt og trofast Medlem, hans Venner en god og ærlig Kammerat. Gjerding er som mangeaars Kasserer kendt af mange Naver, allerede 1902 indmeldte Gjerding sig i Kreuzlingen. 1907 kom han anden Gang til Zürich, hvor han nu tog blivende Ophold. Gjerding vandt hurtig Navernes Tillid og valgtes samme Aar til Kasserer, og senere til Medlem af H.B. disse Poster beholdt han indtil 1910 da Zürcherafdelingen delte sig i to Partier.

Efter at Nordisk Forening var indgaaet saa arbejdede Gjerding paa at samle Landsmændene igen under C. U. K.'s Banner, og det skyldes ogsaa ham at N.F.-Bibliothek blev overdraget Zürcherafdelingen først til Benyttelse og senere som Ejendom, for dette Arbejde er vi Gjerding Tak skyldig, men ogsaa efter at han 1920 var bleven Medlem af C. U. K. igen, saa stillede han sig atter til Raadighed og valgtes til Kasserer, denne Post forvaltede han i fulde 5 Aar, men ogsaa inden for H.B. deltog Gjerding i Arbejdet, her var det som Næstformand.

Da imidlertid hans Forretning fortrede mere og mere Arbejde saa afgav han disse Poster, og kort efter valgtes han til Forvalter for Spetzlerfonden, som han forvaltede indtil hans alt for tidlige Død.

En ubetydelig Rift i Foden, som vel ikke blev skænket den nødvendige Opmærksomhed udarbejdede sig til Blodforgiftning som i faa Dage medbragte Døden.

Den 8. Oktober blev Gjerding begravet paa Central-Kirkegaarden i Zürich under stor Deltagelse fra Navernes og Venners Side som var mødt talrigt frem for at vise ham den sidste Ære. — Præsten holdt en smuk Tale over den bortgangne Landsmand, medens Formand for H.B. i smukke Ord udtalte hvad Gjerding havde været for os som Kammerat og Landsmand. Ved Graven sang vi Gravsangen fra vor Sangbog:

Du delte med den farende Svend
Saa ofte Fryd og Savn,
nu aldrig mere, fælles Ven,
Vi slutter dig i Favn.

ÆRET HANS MINDE!

Zürcherafdelingen.

Foreningsmeddelelser.

Roskilde. Lørdag den 9. Februar holdt vi vort første og tillige vort og tillige vort største og smukkeste Karneval paa Højskolehjemmet. Dekorationerne forestillede «I Grotten paa Capri» og den var fortræffelig malet af Dekorationsmaler Anthon Petersen. Ved Indgangen til Grotten stod Baaden, en stor blaamalet Baad, klar at føre Deltagerne ind i Grottens Midte. Betagende smuk saa den ud som den laa der i Projektørernes skiftende Lys. Mægtig Sukces fik vi paa Karnevallet. Der var ca. 300 Deltagere, men der var ofret saa meget paa hele Arrangementet, at det gav et mindre Underskud. Men et Karneval til i samme Demission og vi er de førende i Byen paa dette Omraade.

Vor 2. aarige Stiftelsesfest holdtes Lørdag den 23. Februar og Naver og Navinder mødte frem i stort Tal og der var indløbet et par Telegrammer. Det blev en rigtig Naverfest.

Søndag den 7. April holdt vi Foraarsfest. Vi opførte 2 Dilettantkomedier: «Den tredje» og «Kanafiefuglen», og Dilettanterne skilte sig udmærket fra deres Rolle. Vor Dekorationsmaler Anthon Petersen havde fremtryllet et «Herberge zur Heimat» foran Scenen, her havde vi Udstækning af Paaskebryg og Servering af Pølser med Sennep og Brød. En vellykket Fest, som gav et lille Overskud.

Paa Medlemsmødet Fredag den 3. Mai havde vi den Glæde at kunde uddele Lensgreve Holstein-Ledreborgs Legat à Kr. 50.— til 3 unge Svende, Murerne Paul Christiansen, Svend Radsted og Aksel Olsen. Vi havde endvidere 2 tyske fremmedskrevne Murere (sorte) paa Besøg. Det var paa Vej til Island. Vi har senere faaet en Hilsen fra dem deroppe fra.

Ved den halvaarlige Generalforsamling Lørdag den 6. Juli var den kun Valg af Formand, og Snedkermester Hammargren blev genvalgt.

Sommerudflugten Søndag den 14. Juli foregik pr. Hestekoretøj til Langhved Færgetro. Vejret var straalende og det blev en ualmindelig god Dag. Lørdag den 31. August havde vi Besøg af 15 Holbæk-Naver, der vilde se, hvordan vi holdt Huleaften, og Formanden for Holbækafdelingen talte for et Samarbejde mellem de to klubber, hvilket fandt stor Tilslutning. Holbækkerne medbragte et par Sange, skrevet i Dagens Anledning af Bech, de tog Kegler. Senere samledes man om et indbydende Frokostbord, og ved 3 Tiden (om Natten altsaa) bilede Holbækkerne hjem. Det var en dejlig Aften.

Søndag den 27. Oktober holder vi Efteraarsfest, og vi haaber paa Besøg af Naver fra hele Sjælland.

Med Naverhilsen! *Waldemar Petersen*, Sekretær.

Advarsel.

Det er vores Pligt at advare alle C. U. K. Afdelinger imod Slagter Martin J. Jensen født i Hundslund den 5. Juni 1900, indmeldt i Horsens den 1. Maj 1929. Han er rejst herfra og skylder Hulevæarten et Beløb, har glemt at betale Værelse, desuden har han et lille Regnskab med de fleste Svende her i Byen. *Zugerafdelingen.*

Vi advarer Afdelingerne imod Maler Tage Jørs («Den Kongelige») indmeldt den 31-5-27 i Roskilde.

Under hans Sygdom i Sommer ydede vi ham al den Hjælp der var os muligt, bl. a. betalte vi i Pensionen Fr. 120.— som Afdrag, paa hans Gæld. Kun Utak har

han givet os! i Aar har han trods flere Opfordringer ikke betalt et eneste Bidrag til C. U. K. og da han samtidig slaar Plat alle Vegne, maa vi bestemt advare alle Svende mod at indlade sig med den Fyr. *Luzernerafdelingen.*

NAVER — OH!

Søndagen den 27. Oktober, Kl. 7

Navernes Efteraarsfest i

Roskilde Efter Forestillingen Bal.
Der opføres «Tvillingerne»

Kongressen!

En Kongres har vel ikke været mere berettigt eller mere nødvendig end som nu, derfor køber Naverne saa snart som muligt mindst de 2 vedtagne Mærker, thi uden Penge er det umuligt at afholde denne.

Hovedbestyrelsen.

Benytpaa Rejse, under Ferie eller Arbejdsløshed

vor *Hamborgerafdelings Foreningshjem, Annenstrasse 29, St. Pauli.* God og billig Betjening. Dansk Vært!

Trondhjemsafdelingens Feriehytte, herlig, beliggende og godt indrettet;

Hjøringsafdelingens Sommerhus ved Lønstrup Strand, udmærket egnet til at holde Ferie i, samt

Zürcherforeningens Bjerghytte «Rotenbach» pr. Amden (1200 m). Sengeplads til 8 Personer, hyggelig Opholdsstue, Køkken, Høje, glimrende beliggende for mindre og større Bjergture; ogsaa gunstig for Naverne i Kt. St. Gallen og Bodensø-omraadet. Medlemmer Rabat under Ferieophold.

Nærmere Oplysninger faas ved at skrive til ovennævnte Afdelinger.

Hvem der véd.

Arbejde for Naver, bedes ufortøvet meddele det til «Den færende Svend»s Redaktion. — I Svejts udbløver de fleste unge Svendes Arbejdsstilladelse den 15. November, enkelte Steder allerede før; skulde derfor Medlemmer og Afdelinger i Tyskland, eller muligvis andre Lande, faa opsporet Steder, hvor Svende kan finde Arbejde og Arbejdsstilladelse, maa undertegnede straks underrettes derom. — Hvor det drejer sig om at give hurtig Meddelelse, udsendes Cirkulærer til de Afdelinger ude, som har Svende, der arbejder paa befristet Arbejdsstilladelse.

Hovedbestyrelsen.

Husk!

at alle Indsendelser kun sker til Hovedbestyrelsen: Adresse H. A. Hansen, Badenerstrasse 60, Zürich.

Til Medlemmerne!

Da H. B. endnu ikke har faaet C. U. K.s Sager udliveredede, saa kan det komme for at Kassereren ingen Mærker har i Øjeblikket, men derfor kan du godt betale dine Bidrag. Mærkerne klæbes saa senere. *H. B.*

C. U. K.s Adresser.

Hovedkasserer og Forretningsfører: Alle Indsendelser sker til Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsen: Formand H. A. Hansen, Badenerstr. 60. Zürich 4.

Kontroludvalget: Annenstr. 29, Hamborg 4.

Spetzlerfonden: Carl F. Gjerding, Münsterergasse 9, Zürich 1.

Naar ikke andet staaar anført, udbetales Understøttelsen i Hulen, hvor Udbetalingen altid finder Sted Mødaftenen, som — dersom ingen anden Dag er angivet — er Lørdag. Endvidere gøres Medl. opmærksom paa, at Kassererne ikke ere tvungne til at udbetale Understøttelse paa Søn- og Helligdage.

Afdelinger i Svejts.

Basel: Restaurant zum «Pfauen», St. Johann-Vorstadt 13. Udb.: Bläsi Kaffeehalle, Claragraben 123 (Klein-Basel), fra 6½—7½.

Bern: Stamlokale: Café Scheffler, Länggassstrasse. — Udb.: H. P. Frandsen, Gesellschaftsstr. 22, fra 7—7½.

Davos: Gasthof z. alten Post, Davos-Platz.

Kreuzlingen: Udb.: P. Jørgensen, Villa «Cimbria», Sonnenstraße 16.

Luzern: Indgaet.

St. Gallen: Udb.: V. Riisfeldt, Paul Brandtstraße 51, Schoorenhalden, hvortil ogsaa al Korrespondance sendes.

Zürich: Restaur. «Rothaus», Marktasse, Zürich 1. Udb.: Carl Hansen, Zurlindenstr. 21 II. Kl. 6—7.

Zug: Rest. «Bären», Baarstrasse 30, hvor Kassereren Heinr. Schröder treffes fra 12—1.

Tyskland.

Berlin: Udb.: O. Clausen, Bl. Niederschönenweide, Köllnischestr. 44 a, part. th.

Bremen: Møde hver 14. Dag i Restaurant Chr. Siemers, Düsternstr. 46.

Udb.: W. Steengaard, Martinstr. 194, Burgdamm ved Bremen. Fra 5—6.

Dresden: Gasthof «Braunschweiger Hof», Freiburgerplatz 11. Udb.: P. Petersen, Mozartstr. 4, fra 6—7.

Düsseldorf: «Zur Winen», Ecke Kirchfeldstr.-Morsestr., Møde hveranden Lørdag. Udb.: Lorenz Möller, Pempelforterstraße 4, træffes i Reglen hele Dagen, ellers fra 12—3 Middag.

Hamborg 4: Annenstr. 29. Tel. D. 2. Altona 3769 hvortil al Korrespondance, ogsaa til K. U., bedes sendt, og hvor Underst. udbetales hele Dagen.

Kiel: Fritzes Hotel, Kl. Kuhberg, Møde den sidste Lørdag i Maaneden. Udb.: Vincenz Poppe, Germania-ring 14 I, Kiel-Gaarden, fra 5—6.

München: Restaurant «Gerlinger», Göthestr. 35. Udb.: C. Bjørklund, Kapuzinerstr. 45³, fra 6—7.

Neumünster: Rest. Oskar Sørensen, Bahnhofstr. 3. Udb.: A. Sørensen, Mühlenhof 4², fra 6—7.

Vegesack: z. «Gemütliche Ecke», Gerhards, Rolfstraße. Udb.: W. Schwarz, Kirchenstr. 13, Aumund-Vegesack, efter 5.

Belgien.

Bryssel: Café «Royal», 94, Rue de la Montagne. —

Frankrig.

Sète, Herault: Bar «Nationale», Rue Nationale, hvor Møde afholdes hver 2. Lørdag. Kasserens Adresse er G. Johnsen, 15, Rue du Pont neuf.

Algier.

Tiaret (Oran): Hotel de la Poste. Kasserens Adresse er: Charles Nielsen, Docks cooperatifs Al Post bedes sendt til Postbox 35.

Spanien.

Barcelona: Pablo Hansen, pintor, Calle Mallorca 680 10 1a, izquirda.

Skandinavien.

Aalborg: Café «Langelinje». Udb.: Peter Jensen, Absalons-gade 1, fra 5—6.

Aarhus: Landmandshotellet, Vestergade 48. Møde hver Lørdag. Udb.: N. Juul, Lundbyesgade 14, fra 5½—7.

Fredericia: Rest. Steffensen, Torvet. Udb.: Aage Kragh, Dronningensgade 23 I, fra 12—1 Middag.

Hjørring: «Bristol». Mødaften 1. og 3. Lørdag i hver Maaned. Udb.: Chr. Kornum Christensen, Fredens-gade 1.

Holbæk: Hotel Møllerupgaard. Møde 1. og 3. Torsdag i hver Maaned. Udb.: Max Nielsen, Godthaabsvej 19, fra 5—6.

Holstebro: Møde hver 1. Lørdag i Maaneden paa Hotel «Postgaarden». Udb.: J. Jørgensen, Møllevej 3.

Horsens: Møde hver 1. og 3. Lørdag i hver Maaned i Rest. Skipperhus, Havnen 9. Udb.: M. Bendixen, Bjerrevej 5 st., 5½—6½.

Kolding: Jernbanehotellet, Munkegade. Møde hver 1. og 3. Lørdag i Maaneden. Udb.: Harald Hansen, Losbygade 16¹, fra 5—6½.

København: Møde den 2. og 4. Lørdag i Maaneden i Joachims Hotel, Korsgade 49, hvor ogsaa Samkvems-lokalet findes, ligeledes Herberge for tilrejsende Svende. Udb.: Jørgen Petersen, Lillegrund 10 B III, København S., fra 6—7.

Middelfart: Hotel Melfars Vinstue, hvortil al Post sendes. Udb.: L. Hansen, Blindebomsvej 15.

Nakskov: Forsamlingsbygningen, hvor Møde afholdes den 1. Lørdag i Maaneden. Udb. Chr. Isaksen, Fællesskabsvej 78. Al Korrespondance til Chr. Pedersen, Loitoftevej 86.

Odense: Café Lundsgaard. — Møde hver 2. Lørdag i hver Maaned. Udb.: E. Vendeltorp, Nørregade 68 I, Mellembygningen, fra 6—7.

Oslo: Arbejderforeningen, Vilsesgate 1. Møde 2. og 4. Fredag i Maaneden, Kl. 8. Udb.: R. P. Rasmussen, Totensgate 2 II, fra 5½—6½.

Randers: Hotel «Phoniks», Vestergade. Udb.: M. N. Hald, Vestergrave 20, fra 12—2.

Roskilde: Højskolehjemmet, Algade, Møde 1. og 3. Fredag i hver Maaned; Kasserer: Snedkerm. O. Frederiksen, Ll. Højbrøndsstræde 3, fra 4—5.

Stavanger: Øvre Strandgt. 16, aaben hver Dag fra 3—12.

Stockholm: Café Cosmopolite, Vasagatan 5 (mitt emott Centralposten). Møde varje fredag. Udb.: Nils Persson, Alpgatan 23, Hagalund, från 6—7.

Svendborg: Møde hver anden og fjerde Lørdag Kl. 8 i «Rolighed» (Arbejdernes Forsamlingsbygning). Udb.: H. V. Petersen, Belvedere 21.

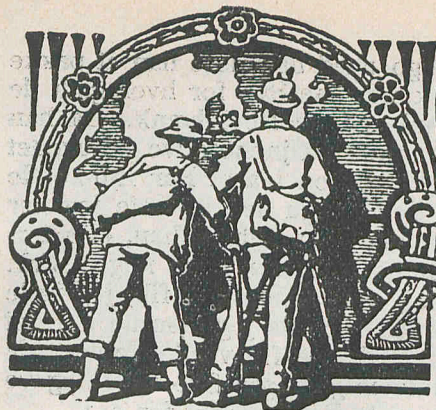
Trondhjem: Udb.: J. F. Jonsson, Holbergsgt. 21, fra 6—6½.

Vejle: Offersens Hotel, Søndergade. Møde 2. og 4. Fredag i hver Maaned. Udb.: F. Jensen Koed, Horsensvej 5, Sidebygn, fra Kl. 5—6.

Redaktion og Ekspedition:

Hovedbestyrelsen for C. U. K. Zürich (Schweiz).

Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.

UDGIVET AF DE CENTRALISEREDE SKANDINAVISKE FORENINGER

Den forenede Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET

Nº 11/12

November/December 1929

XXVIII. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Julen derude!

Glade Jul, hver Nordens Søn,
Her i fremmed Rige,
Glade Jul, hvor er du skøn,
Gid hver Nav kan sige. —

Dog han drog fra By til By,
Nu er Vinteren kommen,
Uden Arbejdt, uden Ly,
Uden Mynt paa Lommen. —

Glemt er Livets Nød og Slid,
Tøm de fyldte Fade,
Trindt paa Jord ved Juletid,
Alle ere Glade. —

Lorenz Möller, Düsseldorf.

Tanken om i Hjemmets Vraa,
Juletræt pyntes,
Eksom og forladt maa gaa,
Underlig han syntes. —

Men vi Landsmænd ej fortrød,
Att vi slutter sammen,
Juletræ og Julegrød,
Her i Fryd og Gammen. —

Nu er den der atter, den gode gamle og dog evig unge Jul, gammel for os, som med Aarene graanede, evig ung for dem som kommer efter, men ogsaa evig ung, fordi den Aar efter Aar skaber de samme blide Følelser og Længsler. Julen er Hvermands Eje; selv den som er mest forladt, vil den bringe et Lysglimt fra Bethlehemsstjernen og atter vil det lyde Fred paa Jorden og Velbehag i Menneskene.

Ogsaa Naverne er underkastet det samme skiftende. Han vil paa denne Aften lade Tankerne vandre Mindernes Vej; mest vil han vel dvæle ved Barndommens og Hjemmets Tid, men han vil ogsaa mindes den første Jul, som han fejrede borte fra Hjem og Forældre i det fremmede og blandt Fremmede. Ja den, som fejrer den første Jul i Udlandet, lader vel mest sine Tanker gaa mod Nord; men ogsaa fra Nord til Syd sendes mangen en Tanke — var det nu

i Italien eller Svejts eller et andet Sted, hvor han med Kammeraten fejrede en stille og eksom Jul, eller naar han efter en endt Valsetur i god Tid naaede Naverhulen for ved et veldækket Bord og pyntet Juletræ som velkommen Gæst at holde Jul paa Navervis, eller hjemme efter med Længsel at have tilbagelagt den lange Rejse fra — og til — hvor Far og Mor stolt venter Sønnen fra Udlandet.

Vi, som blev herude, lever endnu med Mindet om Hjemmet og Ungdomstiden, vi samles gerne med vore Børn og unge eller ældre Kammerater for at fejre Nordens største Fest.

Lad saa Juleklokkerne ringe Julen dybt ind i Hjertet, saa vi hører Genlyden: Glade Jul dejlige Jul!

En rigtig god og glædelig Jul og et godt Nytaar! Ønskes Eder alle ude og hjemme.

Hovedbestyrelsen for C. U. K.

Et Par Sko en Juleaften.

Det var Juleaften 1898. Juleaften i Rusk og Regn og Snestjap i et Par omtrent bundløse Sko stemmer just ikke Sindet til Sentimentalitet, især naar man som Bøje har været to Maaneder paa Valsen rundt i Sydtyskland og Schweiz. Nu havde han op til Jul haft otte Dages Arbejde hos en Smaamester for at hjælpe denne med at polere nogle Møbler som skulde afleveres som Julegave til en Grossererfrue. De vare ved Middagstid blevne færdige, faaet Møblerne afleverede og Bøje havde efter Datidens Forhold faaet rigeligt med Drikkepenge af Fruen, var blevet aflønnet hos Mesteren og faaet et friskt Zeugniss saa nu kunde han atter klare den naar han igen blev flippet af nærgaaende Gendarmer og overfor Naturalforplejningen. Saa med Tiden, med det gryende Foraar, blev der nok Arbejde for ham igen et eller andet Sted i den vide Verden.

Julegaver fra Mor? Nej, det var forbi. Faderen var vor mange Aar siden udvandret til Amerika da Forholdene derhjemme i den lille Provinsby tvang ham bort fra den lille beskedne Forretning og det lille Hjem som flere Aars Slid og Sparsomhed havde bygget op. Et Bankkrach og deraf følgende Konkurs og Pengemangel tvang Faderen til at likvidere og tage bort over Havet til det store Land hvor han haabede at finde en ny Change. Hustruen og Sønnen skulde komme efter naar han var kommet i Gang derovre. Changen kom ikke, Moderen hutlede sig igennem med lidt Handel og sultede sig langsomt til Døde og fra sit fjortende Aar var Bøje nærmest henvist til sig selv og andre Menneskers Godhed.

Vi sad tre unge danske Svende Juleaften, og fortærede den beskedne Julemad som vor smalle Vinterfortjeneste tillod os at nyde. Da kom Bøje ind og slog paa god gammel Navervis en Klo i Bordet. Han var lidt stille thi Tanken om maaske allerede næste Dag at være tvunget ud paa Landevejen stemmer i Ruskvejr ikke Sindet altfor lyst. Den to Maaneders Valsetur havde taget svært paa Tøjet og Skoene vare omtrent bundløse. Han var derfor nu, efter at have faaet sin lille Løn, gaaet ind i en Sko-forretning og købt sig et var solide Sko som nok kunde taale en Valsetur igen. For nu at lase sig lidt og vise os sin nye Elegance, havde han straks trukket dem paa og bedt Ekspeditricen om at pakke de gamle Slæbere ind da han jo nok kunde bruge dem paa Værkstedet naar han atter fik Arbejde.

Bøje fik saa ogsaa lidt Aftensmad og under Samtalen mente en af os at han vel snart vilde blive ked af at slæbe rundt med de gamle Slæbere. Ved denne Kritik blev Bøje lidt fornærmet og for at overbevise os om de gamle

Gakgakkers Brugbarhed begyndte han at pakke dem ud saa vi kunde faa Syn for hvor godt de vilde tage sig ud ved en Høvlebænk. Da han fik Pakken aabnet stod Øjnene stive i Hovedet paa ham, thi i Papæskens laa et Par flunkende nye Sko. «Nej det er sgu den stiveste jeg har været ude for i lang Tid,» udbød han, «i Eftermiddags stak hun Grossererfruen mig 5 Frk. i Drikkepenge og saa Lønnen jeg fik, jeg følte mig som en Baron; men da jeg kom ud i Æltet svandt Stoltheden, da jeg fik vaade Fødder, da var det jeg købte mig et par Sko til Julegave og nu faar jeg saa to Par i Stedet for et.»

Da det endnu ikke var altfor seent pakkede Bøje Skoene ind og gik hen hos Skohandleren og gjorde opmærksom paa at man vist ved en Fejltagelse havde pakket ham et Par nye Sko ind istedet for hans gamle. Manden blev først lidt fornærmet over at blive forstyrret i sin Juleaftensstemning og mente at Bøje vel nok kunde have ventet med det til efter Helligdagene naar Forretningen igen var aaben. Bøje forklarede paa sit daarlige Tysk at han var arbejdsløs og farende Svend og nødsaget til maaske allerede den næste Dag at valse videre og vilde derfor bede om allerede i Aften at faa Fejltagelsen rettet og sine gamle Slæbere udleveret. Fruen i Huset kom til. Bøje blev budt ind i Stuen og medens Manden gik ned i Butiken for at hente de gamle Sko fik Bøje et Glas Vin og en Cigar af Fruen. Da Manden kom tilbage fra Magasinet fik Bøje samtidig med sine ægte gamle Sko tillige Betalingen for de købte Sko godtgjort af Skohandleren der sagde at han selv som ung havde været ude i det Fremmede; men et saadant Bevis paa en ærlig Optræden af en Svend, som han havde sat i Vagabondernes Klasse, havde han endnu ikke oplevet paa en Juleaften. Da Forretningen var gaaet godt til Julen vilde han paaskønne dette smukke Træk af en farende Svend ved at bede ham modtage de købte Sko som en Julegave. Han bad Bøje om at give ham sit Navn og Adresse og ikke tage fra Byen før han havde hørt nærmere fra ham og et par Dage senere fik Bøje Besked fra ham at han havde skaffet ham Arbejde hos en Møbelfabrikant af hans nærmere Bekendtskab i Nærheden. Der blev Bøje saa til hen paa Foraaret da Trækfuglene kom tilbage og han atter fik Flyvegriller for paany at komme ud og vove en Dyst med Livet.

Saaledes endte, trods Slud og Snestjap og bundløse Sko der ikke stemmer en fattig farende Svend til Sentimentaliteter, dog paa en ret behagelig Maade denne Juleaften for Bøje og det behageligste er at det er en virkelig Begebenhed der ligger bag ved Historien.

P. Jørgensen.

Min første Jul i det Fremmede.

Det var i Slutningen af Halvfemserne, at min Kammerat og jeg, paa Svendehjemmet i Kolding, besluttede at tage en lille Afstikker ned over Grænsen. Maal havde vi intet. Det var den 4. December, min Fødselsdag, saa Tid havde vi jo nok af, var der dog, de første par Maaneder ingen Udsigt, til at faa Arbejde for os Malere. Dagen efter vandrede vi saa Syd paa. I Haderslev fik vi udstedt en tysk Vandrebog; saa nu var den jo fin, nu kunde vi overalt faa Forplejning, og rolig se Fremtiden i Møde. Vi gik saa videre med Hamborg som Maal. Her ankom vi 8 Dage før Jul, og da vi ikke kunde opholde os der saa længe, saa besluttede vi at gaa til Hannover, hvor der den Gang var en stor Skand. Forening, og hvor vi saa haabede at kunde tilbringe en god Jul; men det skulde komme anderledes. Juleaftensdag, kun et Par Timer fra Hannover, i en lille By, var jeg oppe hos en Mester for at spørge om Arbejde, medens min Kammerat ventede nede paa Gaden. Da jeg igen kom ned, stod han i Selskab med en Gendarm, som ivrig studerede hans Papiere, samtidig nøje passende paa Gadedøren, da jeg kom ud, maatte jeg naturligvis ogsaa legimentere mig, han spurgte om jeg havde været inde at tigge, hvad jeg benægtede; men mistroisk som han var, gik han med mig ind i Huset igen, ringede paa alle Døre, og spurgte om jeg havde tigget, Mesteren lod ham da vide, at jeg kun havde søgt Arbejde, saa gik vi ned paa Gaden igen, hvor Kammeraten trofast stod og ventede: Det var han jo nødt til da Betjenten havde hans Papiere i Lommen. Nu mente denne det var bedre vi gik med paa Stationen, her blev vi opfordret til at vise vores Penge, som vi desværre havde saa godt som ingen af. Saa godt vi kunde forklare det paa Tysk, fortalte vi at vi skulde fejre Julen i Hannover hos nogle Landsmænd, som ogsaa nok skulde hjælpe os, men det nyttede os ikke noget, vi maatte i Caschotten, og de var saa elskværdige, at beholde os i 4 Dage, vi var hver Dag i Forhør, blev behandlet som Forbrydere, daarlig og næsten ingen Mad. Vi ventede bestemt at blive sendt tilbage til den danske Grænse, men det blev vi dog ikke. 4 Juledags Formiddag, hed det bare, vi kunde nu gaa videre, og nu gik vi saa til Hannover, hvor fik en storartet Modtagelse baade hos Naverne og i Fagforeningen, vi blev hjulpet paa alle Maader, og til Gengæld for Julen kunde vi nu fejre et glimrende Nytaar. Dette var min første Jul i Udlandet, en Jul som jeg aldrig glemmer....

C. H.

Julespind!

Melodie: Kong Kristian den 4de o. s. v.

*Nu Julen den bringer hver Nav i sit Skød,
Saa kære og dejlige Minder,
Hvad Glæde i Julen i Hjemmet vi Nød,
I Tanken nu for os oprinder. —*

*Thi Julen den er dog, for Alle og hver,
Den Fest, som paa Jorden vi minde,
Hver færende Svend, hver Nav som er her,
Tilsammen en glad Jul vil finde.*

*Naar vide fra Hjemmet vi rejser paa Jord,
Naar Sneen derude sig lejrer,
Naar Grannen er smykket dækket vort Bord,
Saa Julen i Hulen vi fejrer. — — —*

Lorenz Möller, Düsseldorf.

Foreningsmeddelelser.

Holstebro. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling i Oktober. Formanden oplæste H. B. s Skrivelser angaaende Forretningsforens Afsættelse, og Generalforsamlingen billigede det af H. B. foretagne Skridt.

Trods manglende Mærker betalte Medlemmerne saa godt som alle deres resterende Kontingent, og var enige om at medvirke til Stabilisering af vor gamle C. U. K. J. Jørgensen genvalgtes til Formand og Kasserer. M. Kjær-Nielsen til Sekretær, og Herluf Knudsen og Th. Leidecker som Bestyrelses Medlemmer. Som Revisor valgtes Oskar Bramm og J. C. Lindebjerg.

Sidste Nyt fra Vestfronten! (Vestkysten) er at Holstebro-Afdelingen fejrede 3aars Stiftelsesfest Mortensaften med at fraadse i vor Huleværts lækre stegte Gæs, som kom til at svømme rundt i et Hav af sammes gode vaade Varer.

Kl. 7 mødte Naverne med Damer — forstaar sig — og gik straks løs paa Gaasen med god Appetit.

At Festen var vellykket er en Kendsgerning, den varede hele Natten, og saa ved i alle Besked.

Uden at prale blev det en knippel fin Naverfest som vi kunde ønske alle C. U. K. Afdelinger Magen til.

Med Naverhilsen!

J. Jørgensen.

Svendborg. Lørdag, den 12. Oktober afholdt vi her i Svendborg-Afdelingen en meget beveget Generalforsamling. Egentlig var kun Formand og Sekretær paa Omvalg, men Formand havde vi jo ikke haft nogen af længe, og for at genoprette gode og rolige Forhold i vor Afdeling, stillede alle Bestyrelses Medlemmer deres Mandater til Raadighed.

Den nyvalgte Bestyrelse blev da: Formand Stauner, Næstformand Eriksen, Kasserer Petersen, Sekretær Randrup, Bestyrelses Medlem Nielsen.

Og med dette Valg haaber vi maa have tilført vor Lokalfdeling ny og meget tiltrænkt Livskraft.

Med Naverhilsen!

Erik Randrup, Sekretær.

Horsens. Paa Generalforsamlingen den 19-10 valgtes som Næstformand Instrumentmager O. Falkencrone, som Kasserer Murer I. M. Bendixen, som Lokalinspektør Tømrer E. Hansen. Alle Valg var Genvalg. —

Søndag den 3-11 afholdt Foreningen sit aarlige Andespil med paafølgende Bal paa «Munchs Hotel»! — Foreningen her har vedtaget i Lighed med de to foregaaende Aar igen at lave en Juleavis.

Med Naverhilsen! *Henry Nielsen*, Sekretær.

Anton Rasmussen

Medlemsbog Nr. 2591, Sten- og Billedhuggermester, født i København den 3-10-89, tilmeldt i Kiel den 17-5-19, er afgaaet ved Døden.

Paa en sørgelig Maade har vor Afd. mistet en af sine stabilste Medlemmer. I Slutningen af September foretog han en kort Forretningsrejse hvorfra han ikke kom tilbage igen, først d. 20. Oktober blev hans Lig fundet i Østersøen ved Eckernförde. Den 24. Oktober bragte Naverne ham i Krematoriet i Kiel den sidste Hilsen.

Han var os alle en kær Ven og en tro Nav, hans Minde vil blive holdt i Ære.

Fred med hans Aske!

Kieler-Afdelingen.

Franz Ludwig Kudera

Medlemsbog Nr. 9951, Kunstsliber, født i Wien 7-7-69, indtraadt som Medlem i Aarhus 3-4-18 er den 2-11 afgaaet ved Døden, efter længere Tids haabløs Sygdom. Bisættelsen fandt Sted Lørdag den 8-11. Ved Kuderas Bortgang, har Afdelingen mistet et af sine stabile Medlemmer! og den Skare, af Naver der samledes om hans Baare, viste, at afdøde som en god Kammerat, havde vundet mange Venner.

Typograf *Viktor Jensen* er den 4-11 afgaaet ved Døden paa Aarhus Amtsygehus. Jensen tilhørte i de senere Aar det vandrende Folk, og var med visse Mellemrum Gæst i Hulen, afdøde førtes Søndag den 8-11 pr. Bil til Horsens hvor Begravelsen foregik Kl. 1¼. Medlemmer af C. U. K. og Dansk Typografforbund fulgte ham gennem Byen paa denne hans sidste Rejse.

Ære være deres Minde!

Aarhus-Afdelingen.

Til Efterligning!

Züricher Afdelingen afholdt den 20. Oktober en Kelling, hvis Overskud gik til Kongresfondet.

Dette beløb sig til 112 Fr. 70 cts.

Efterlysning.

Medlem Nr. 400 C, Robert Petersen, Maler, København, bedes opgive sin Adresse til C. Bjørklund, Kapuzinerstrasse 45 III, München.

Ærestavle.

Følgende Medlemmer har kunnet fejre deres Jubilæum som Medlemmer af C. U. K. i uafbrudt 10 Aar:

München:

Wilhelm Eld, Værkmester, Gustafsfors. 5. Marts 1919 i München.

Stockholm:

K. Svedberg, Svarvere, Falun, 17. Marts 1918 i Paris.

V. Ehlin, Filare, Västmanland, 20. Jan. 1918 i Paris.

O. Nilsson, Målare, Sundsvall, 16. Oktober 1919 i Stavanger.

Nye Adresser.

Nizza: Bar-Tabacs 18 bis, Rue Biscarra. Kasserer: *Tonny Hansen*.

Davos: Indgaaet.

Holstebro: Møde hver 1. Lørdag i Maaneden paa Hotel «Postgaarden». Udb.: *J. Jørgensen*, Lille, Østergade 8.

Stockholm: Café «Cosmopolite», Vasagatan 5 (mitt emott Centralposten). Møde varje fredag. Udb.: *Nils Persson*, Solnavægen 2, Hagalund, från 6-7.

Aalborg: Café «Langelinje». Udb.: *W. Hardenberg*, Østerbro 106 III, fra 5-6.

Skandinavisk Foreningshjem,

Hamburg, Annenstrasse 29.

I følge Beslutning paa Generalforsamlingen d. A. kan Andelene blive oprundet, hvis Medlemsbøgerne til dette Formaal indsendes inden den 31. December 1929, til Kassereren for Hjemmet, Herr Valdemar Krog, Hamburg, Deichstrasse 50.

Med Naverhilsen!

For Skand. Foreningshjem Hamburg:

Valdemar Krog, Kasserer.

Indsendte Beløb.

Kvitterer hermed for Modtagelsen af følgende Beløb:
Schw. Fr.: Luzern 87.60; Basel 75.00; Zürich 517.50; St. Gallen 20.00; København D. Kr. 360.00 — Schw. Fr. 496.05; Hjørring D. Kr. 65.00 — Fr. 89.55; Holbæk Schw. Fr. 98.62; Hamborg Schw. Fr. 125.00; Düsseldorf Schw. Fr. 20.00; Zug Fr. 5.35; Horsens Schw. Fr. 50.00; Oslo N. Kr. 70.00 — Schw. Fr. 96.50; København D. Kr. 250.00 — Fr. 344.50; Aarhus Schw. Fr. 200.00; Brüssel Schw. Fr. 100.—; Stockholm Schw. Fr. 100.—; Vejle Schw. Fr. 100.—; Holbæk Schw. Fr. 197.25.

Meddelelse:

Forslaget angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelsen er vedtaget.

Fra 1. Januar 1930 bliver indtil videre, denne Understøttelse ikke mere udbetalt.

H. B. besluttede paa sit Møde den 29. November at nedsætte Udgiften til Forretningsførelsen, fra Fr. 5,200.— til Fr. 2,600.— indtil videre, fra 1. December at regne.

Hovedbestyrelsen.

Redaktion og Ekspedition:

Hovedbestyrelsen for C. U. K. Zürich (Schweiz).

Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.